I de forenede sager 154, 205, 206, 226 til 228, 263 og 264/78, 39, 31, 83 og 85/79

154/78 SpA FERRIERA VALSABBIA, Odolo (Italien), repræsenteret og bistået af Tito Malaguti, advokat med møderet for Corte di Cassazione, og med valgt adresse i Luxembourg hos advokat Ernest Arendt, 34 B, Rue Philippe II;

205/78 ACCIAIERIE E FERRIERE STEFANA FRATELLI FU GIROLAMO SpA, Nave (Brescia/Italien) repræsenteret og bistået af advokaterne Tito Malaguti og Giuseppe Marchesini, begge med møderet for Corte di Cassazione, og med valgt adresse i Luxembourg hos advokat Ernest Arendt, 34 B, Rue Philippe II;

206/78 AFIM ACCIAIERIE E FERRIERE INDUSTRIA METALLURGICA S.N.C., Nave (Brescia/Italien), repræsenteret og bistået af advokaterne Vito Landriscina og Giuseppe Marchesini, begge med møderet for Corte di Cassazione, og med valgt adresse i Luxembourg hos advokat Ernest Arendt, 34 B, Rue Philippe II;

226/78 SpA ACCIAIERIE E FERRIERE ANTONIO STEFANA, Brescia (Italien), repræsenteret og bistået af Giuseppe Marchesini, advokat med møderet for Corte di Cassazione, og advokat Fabio Vischi, Brescia, og med valgt adresse i Luxembourg hos advokat Ernest Arendt, 34 B, Rue Philippe II;

227/78 SpA ACCIAIERIA DI DARFO, Darfo-Boario Terme (Italien), repræsenteret og bistået af Giuseppe Marchesini, advokat med møderet for Corte di Cassazione, og med valgt adresse i Luxembourg hos advokat Ernest Arendt, 34 B, Rue Philippe II;

228/78 SpA SIDER CAMUNA, Berzo Inferiore (Brescia/Italien), repræsenteret og bistået af Giuseppe Marchesini, advokat med møderet for Corte di Cassazione, og med valgt adresse i Luxembourg hos advokat Ernest Arendt, 34 B, Rue Philippe II;

263/78 SpA METALLURGICA LUCIANO RUMI, Bergamo (Italien), repræsenteret og bistået af advokaterne Manlio Brosio og Adriano Bolleto, begge med møderet for Corte di Cassazione, og advokat Ernest Arendt, Luxembourg, og med valgt adresse i Luxembourg hos sidstævnte, 34 B, Rue Philippe II;

264/78 SpA Feralpi, Lonato (Brescia/Italien), repræsenteret og bistået af advokaterne Antonio Liserre og Giuseppe Gelona, Milano, og med valgt adresse i Luxembourg hos advokat George Margue, 20, Rue Philippe II;

39/79 OLS Officine Laminatoi Sebino — Acciaierie e Ferriere Laminatoi e Trafilati Srl, Pisogne (Brescia/Italien), repræsenteret og bistået af advokaterne Vito Landriscina og Giuseppe Marchesini, begge med møderet for Corte di Cassazione, og med valgt adresse i Luxembourg hos advokat Ernest Arendt, 34 B, Rue Philippe II;

31/79 SA Société des Aciéries de Montereau, Montereau Fault (Yonne/Frankrig), repræsenteret og bistået af advokaterne Bruckhaus, Kreifels, Winkhaus, Lieberknecht, Canenbley og Moosecker, Düsseldorf, og med valgt adresse i Luxembourg hos advokat A. Bonn, 22, Côte d'Eich;

83/79 Eisenwerk-Gesellschaft Maximilianshütte mbH, Sulzbach-Rosenberg (Forbundsrepublikken Tyskland), repræsenteret og bistået af professor Bodo Börner, Köln, og med valgt adresse i Luxembourg hos advokat Ernest Arendt, 6, rue Willy Goergen;

85/79 Korf Industrie und Handel GmbH & Co. KG, 7570 Baden-Baden, Moltkestraße 15 (Forbundsrepublikken Tyskland), repræsenteret og bistået af advokaterne Bruckhaus, Kreifels, Winkhaus og Lieberknecht, Düsseldorf, og med valgt adresse i Luxembourg hos advokat A. Bonn, 22, Côte d'Eich;

sagsøgere,

mod

Kommissionen for De europæiske Fællesskaber, repræsenteret af A. Prozzillo, som befuldmægtiget i de forenede sager 154/78, 205 og 206/78, 226 til 228/78, 263 og 264/78, 39/79 og

bistået af advokat G. Motzo, Rom, i sagerne 226 til 228/78, 263 og 264/78 og 39/79 og af

Götz zur Hausen, som befuldmægtiget, i sagerne 31/79 og 85/79 og af

Matthies, som befuldmægtiget, i sag 83/79, og

med valgt adresse i Luxembourg hos Mario Cervino, Bâtiment Jean Monnet, Kirchberg,

sagsøgt,

angående krav, principalt om annullation af Kommissionens individuelle beslutninger om at pålægge hvert af de sagsøgende selskaber en bøde for salg af rundt armeringsstål til lavere priser end mindstepriserne og om enten annullation eller dom for uanvendelighed af den generelle beslutning nr. 962/77/EKSF af 4. maj 1977 (EFT L 114 af 5. 5. 1977, s. 1) om fastsættelse af mindstepriser for visse betonstål, subsidiært om nedsættelse af de pålagte bøder,

afsiger

DOMSTOLEN

sammensat af præsidenten H. Kutscher, afdelingsformændene A. O'Keeffe og A. Touffait, dommerne J. Mertens de Wilmars, P. Pescatore, Mackenzie Stuart, G. Bosco, T. Koopmans og O. Due,

generaladvokat: F. Capotorti
justitssekretær: A. Van Houtte

følgende

DOM

Sagsfremstilling

Sagens faktiske omstændigheder, retsforhandlingernes forløb samt parternes påstande, anbringender og argumenter kan sammenfattes således:

I — De faktiske omstændigheder og retsforhandlingerne

I de forenede sager 154, 205, 206, 226 til 228, 263, 264/78 og 39/79

De faktiske omstændigheder i alle de nævnte sager er de samme; der er blevet solgt rundt armeringsstål dels i Italien dels på eksportmarkedet i et af Fællesskabets øvrige medlemslande til lavere priser, end fastsat i Kommissionens beslutning nr. 962/77/EKSF af 4. maj 1977 om »fastsættelse af mindstepriser for visse betonstål« og opretholdt ved Kommissionens beslutning nr. 3000/77/EKSF af 28. december 1977 om »fastsæt-

telse af mindstepriser for varmvalset bredstål, handelsstål og armeringsstål«.

I sagerne 154/78 Valsabbia, 206/78 AFIM, 227/78 Di Darfo, 228/78 Sider Camuna havde Kommissionen desuden under sit kontrolbesøg i de pågældende virksomheder meddelt disse, at de ved i en række tilfælde at have undladt at give månedlige oplysninger havde overtrådt Kommissionens beslutning nr. 3017/76/EKSF af 8. december 1976 vedrørende forpligtelse for produktionsvirksomheder i jern- og stålindustrien til at oplyse visse data vedrørende deres stålleverancer (EFT L 344/24 af 14. 12. 1976), men Kommissionen sanktionerede efter at have accepteret virksomhedernes forklaring vedrørende dette klagepunkt kun overtrædelserne af beslutning nr. 962/77 om fastsættelse af mindstepriser.

Kommissionen har i hver enkelt sag givet virksomhederne lejlighed til at fremsætte bemærkninger i henhold til artikel 30 i EKSF-traktaten. Den har desuden indkaldt hver enkelt virksomhed til et møde for dér at fremsætte indsigelser; kun selskabet Di Darfo (sag 227/78) mener, at dets ret til kontradiktion er blevet krænket, idet Kommissionen ved fastsættelsen af datoen for dette møde afslog at give det en yderligere frist på 15 dage.

Under den administrative procedure havde virksomhederne gjort gældende, at de „umuligt" havde kunnet overholde beslutning nr. 962/77 og havde anmodet om, at denne ikke blev bragt i anvendelse på deres forhold, idet de efter forsøg i maj og juni 1977 på salg til mindstepriserne var blevet tvunget til at sælge til lavere priser, dels på grund af situationen på markedet, hvor deres konkurrenter ikke overholdt mindstepriserne, dels på grund af deres økonomiske situation og de sociale tilstande i Italien, der medførte, at det var udelukket at foretage afskedigelser.

Kommissionen kunne ikke acceptere disse grunde og idømte de ni sagsøgende selskaber følgende bøder:

— Valsabbia (154/78): 25 840 000 LIT

— Stefana Fra. (205/78): 30 332 000 LIT

— AFIM (206/78): 46 917 000 LIT

— Stefana Ant. (226/78): 50 852 000 LIT

— Di Darfo (227/78): 27 830 000 LIT

— Sider Camuna (228/78): 55 423 000 LIT

— Rumi (263/78): 51 936 000 LIT

— Feralpi (264/78): 55 110 000 LIT

— OLS (39/79): 9 500 000 LIT

Mod de herved trufne beslutninger fra Kommissionen har sagsøgerne anlagt nærværende sager ved stævninger indgivet til Domstolens justitskontor henholdsvis

— den 14. juli 1980 Valsabbia (154/78)

— den 15. september 1978 Stefana Fra. (205/78)

— den 15. september 1978 AFIM (206/78)

— den 11. oktober 1978 Stefana Ant. (226/78)

— den 11. oktober 1978 Di Darfo (227/78)

— den 11. oktober 1978 Sider Camuna (228/78)

— den 15. december 1978 Rumi (263/78)

— den 21. december 1978 Feralpi (264/78)

— den 9. marts 1979 OLS (39/79)

Ved kendelse af 27. juli 1979 har Domstolen i medfør af procesreglementets artikel 43 besluttet at forene nærværende sager under den mundtlige forhandling. Retsforhandlingerne er forløbet forskriftsmæssigt. Domstolen har på grundlag af den refererende dommers rapport og efter at have hørt generaladvokaten afslået de sagsøgte selskabers begæring om indhentning af en sagkyndig erklæring, men har føjet Det rådgivende Udvalgs rapporter til sagens akter og besluttet at indlede den mundtlige forhandling uden forudgående bevisførelse.

I sag 31/79

Société des Aciéries de Montereau, et fransk aktieselskab stiftet den 25. april 1973, fremstiller rundt armeringsstål og bestrider ikke at have solgt dette stål til lavere priser end de i Kommissionens beslutning nr. 962/77 fastsatte. Kommissionen pålagde ved en individuel beslutning af 20. januar 1979, forkyndt den 18. januar 1979, selskabet en bøde på 115 896 ERE eller 670 000 FF for i perioden fra juni til december 1977 at have solgt rundt armeringsstål til nedsatte priser og ydet ulovlige rabatter, hvorved der er fremkommet en underbudssaldo på i alt 49 912 475 ton rundt armeringsstål til et samlet beløb af 61 663 456 FF.

Société des Aciéries de Montereau har herefter anlagt sag, der er indført i Domstolens register den 24. februar 1979. Ved begæring af 5. marts 1979 har det sagsøgende selskab imidlertid anmodet Domstolen om at udsætte fuldbyrdelsen af Kommissionens beslutning af 10. januar 1979, indtil der er truffet afgørelse i sagen. Domstolens præsident har ved kendelse af 27. marts 1979 afslået begæringen om udsættelse med den begrundelse, at denne, efter at Kommissionen havde erklæret, at den ikke ville søge beslutningen fuldbyrdet, så længe hovedsagen ikke er afgjort, ikke var nødvendig, og har udsat spørgsmålet om sagens omkostninger til den endelige dom.

Domstolen har på grundlag af den refererende dommers rapport og efter at have hørt generaladvokaten besluttet at indlede den mundtlige forhandling uden forudgående bevisførelse.

I sag 83/79

Selskabet Eisenwerkgesellschaft Maximilianshütte (herefter benævnt «Maxhütte«), et tysk anpartsselskab, fremstiller rundt armeringsstål og bestrider ikke at have solgt dette stål til lavere priser end de i beslutning nr. 962/77/EKSF fastsatte. Kommissionen pålagde ved en individuel beslutning af 9. april 1979, forkyndt den 23. april 1979 selskabet en bøde på 94 068 ERE eller 237 000 DM for i perioden fra den 14. juni til den 30. september 1977 at have solgt til nedsatte priser, hvorved der er fremkommet en underbudssaldo på i alt 2 370 794 DM.

Der er ulovligt solgt i alt 27 159 490 ton rundt armeringsstål til et samlet beløb af 13 457 404 DM.

Domstolen har på grundlag af den refererende dommers rapport og efter at have hørt generaladvokaten besluttet at indlede den mundtlige forhandling uden forudgående bevisførelse.

I sag 85/79

Selskabet Korf Industrie und Handel (herefter benævnt Korf), et tysk kommanditselskab, fremstiller rundt armeringsstål og bestrider ikke at have solgt dette i stål i Forbundsrepublikken Tyskland til lavere priser end dem, der er fastsat i Kommissionens beslutning nr. 962/77/EKSF af 4. maj 1977 (EFT L 114 af 5. 5. 1977, s. 1) om „fastsættelse af mindstepriser for visse betonstål" forlænget ved Kommissionens beslutning nr. 3000/77/EKSF af 28. december 1977 (EFT L 352 af 31. 12. 1977) om „fastsættelse af mindstepriser for varmvalset bredstål, handelsstål og armeringsstål".

Kommissionen pålagde ved en individuel beslutning af 9. april 1979, forkyndt den 20. april 1979, selskabet en bøde på 95 260 ERE, dvs. 240 000 DM for i andet halvår af 1977 ved udstedelse af kreditnotaer at have solgt rundt betonstål til priser under mindstepriserne, hvorved der er fremkommet en underbudssaldo på i alt 2 401 926,55 DM. Der er ulovligt solgt i alt 17 669 032 ton rundt betonstål til et samlet beløb af 9 364 586 DM.

Domstolen har på grundlag af den refererende dommers rapport og efter at have hørt generaladvokaten besluttet at indlede den mundtlige forhandling uden forudgående bevisførelse.

II — Parternes påstande

I de forenede sager 154, 205, 206, 226 til 228, 264/78 og 39/79

De sagsøgende selskaber har nedlagt følgende påstande:

1. I sag 154/78, Valsabbia:

»1) Annullation af den individuelle beslutning af 30. maj 1978 som Kommissionen for De europæiske Fællesskaber har truffet, over for sagsøgeren i medfør af beslutning nr. 962/77, idet denne klart tilsidesætter EKSF-traktatens artikler 2, 3 litra c), d), f), g), 5 og 61 og er et udslag af magtfordrejning samt, subsidiært, tilsidesætter væsentlige formforskrifter;

2) Kommissionen for De europæiske Fællesskaber idømmes sagens omkostninger;

3) der indhentes en sagkyndig erklæring vedrørende dels situationen inden for den industri, der fremstillede rundt armeringsstål i årene 1976/1977, dels den pågældende sektors omkostnings- og prisstruktur på det nævnte tidspunkt.«

2. I sag 205/78, Stefana Fratelli:

»1) Annullation af den individuelle beslutning af 27. 7. 1978, som Kommissionen for De europæiske Fællesskaber har truffet over for sagsøgeren i medfør af beslutning nr. 962/77, idet denne klart tilsidesætter EKSF-traktatens artikler 2, 3 litra c), d), f), g), samt artiklerne 5 og 61, og er et udslag af magtfordrejning samt, subsidiært, krænker væsentlige formforskrifter;

2) Kommissionen for De europæiske Fællesskaber idømmes sagens omkostninger.

3) Der indhentes en sagkyndig erklæring vedrørende situationen i 1976/77 i den industri, der fremstiller armeringsstål, samt vedrørende sektorens omkostnings- og prisstruktur på det nævnte tidspunkt."

3. I sag 206/78, AFIM:

a) I stævningen:

»*principalt:*

1) Det statueres, at beslutning nr. 962/77 om fastsættelse af mindstepriser for visse former for armeringsstål ikke finder anvendelse på det sagsøgende selskab;

2) annullation af den individuelle beslutning af 27. juli 1978, hvorved Kommissionen for De europæiske Fællesskaber pålagde det sagsøgende selskab en bøde på 44 194 ERE;

subsidiært, for det tilfælde, at den principiale påstand ikke tages til følge:

3) Nedsættelse af bøden til et rent symbolsk beløb;

vedrørende bevisførelsen:

4) Der indhentes en sagkyndig erklæring vedrørende situationen i 1976/77 i den industri, der fremstiller armeringsstål, den foreliggende omkostnings- og prisstruktur, situationen for udbud og efterspørgsel, samt vedrørende de mængder, som er importeret og eksporteret af medlemsstaternes producenter.

Under alle omstændigheder:

5) Kommissionen pålægges at godtgøre AFIM sagens omkostninger.

Der tages forbehold for fremsættelse af yderligere krav.

b) I replikken:

»*Note 1* — Der fremsættes begæring om, at den i stævningen omhandlede sagkyndige erklæring også kommer til at omfatte en oversigt over:

a) De laveste priser og gennemsnitspriser, som er anvendt af de producenter, hvis priser lige netop overstiger marginalpriserne på tidspunktet for ikrafttrædelsen af beslutning 962/77;

b) prislejet efter de priser, der faktisk blev anvendt i Fællesskabet før den anfægtede beslutnings ikrafttræden og dernæst i hele det tidsrum, for hvilket denne beslutning var gældende;

c) omkostningsstrukturen for producenterne i medlemslandene;

d) de priser, det sagsøgende selskab anvendte på tidspunktet for vedtagelsen af beslutning 962/77 og endvidere de priser, der på samme tidspunkt blev anvendt af de øvrige sektorer tilhørende virksomheder inden for Fællesskabet, hvis priser lige netop overstiger marginalpriserne.«

4. I sag 226/78 Antonio Stefana:

a) I stævningen:

»1. *Principalt:* beslutningen af 18. august 1978, hvorved selskabet blev pålagt en bøde, annulleres på grund af ulovligheden af beslutning 962/72, som selskabet anklages for ikke at have overholdt, og som efter selskabets mening klart strider mod og til-

sidesætter traktaten, samt er behæftet med magtfordrejning og væsentlige formelle mangler.

2. *Subsidiært:* beslutningen af 18. august 1978 annulleres som ulovlig på grund af dens egne mangler, herunder overtrædelser af traktaten og retsreglerne for dens anvendelse.

3. *Mere subsidiært:* den anfægtede beslutning ændres således, at der kun pålægges en symbolsk bøde.

4. *Som foranstaltning til sagens oplysning:* der indhentes en sagkyndig erklæring vedrørende situationen og omkostnings- og prisstrukturen for industrien for rundt armeringsstål i 1977 i Italien og Fællesskabet.

5. *Under alle omstændigheder:* sagsøgte dømmes til at afholde omkostningerne og salærerne i nærværende sag.«

b) I replikken:

»1. Samtlige i stævningen af 5. oktober 1978 nedlagte påstande fastholdes;

2. de under retsforhandlingerne fremlagte sagsdokumenter suppleres med de dokumenter, der findes som bilag til nærværende replik;

3. den allerede begærede bevisførelse suppleres med bevisførelse ved vidnebevis — der eventuelt kan foranstaltes i henhold til den i artiklerne 1, 2 og 3 i tillægsreglementet fastlagte procedure — vedrørende selskabets økonomiske situation i den periode, hvori de bestridte overtrædelser foregik (E. Broli, Piazza Duomo 3, Brescia) samt vedrørende selskabets salgspolitik i samme periode (bogholder Guizzi, Via Conicchio 3, Brescia).«

5. I sagerne 227/78, Di Darfo og 228/78, Sider Camuna:

»1. *Principalt:* beslutningen af 18. august 1978, hvorved selskabet blev pålagt en bøde, annulleres på grund af ulovligheden af beslutning 962/72, som selskabet anklages for ikke at have overholdt, og som efter selskabets mening klart strider mod og tilsidesætter traktaten, samt er behæftet med magtfordrejning og væsentlige formelle mangler.

2. *Subsidiært:* beslutningen af 18. august 1978 annulleres som ulovlig på grund af dens egne mangler, herunder overtrædelser af traktaten og retsreglerne for dens anvendelse.

3. *Mere subsidiært:* den anfægtede beslutning ændres således, at der kun pålægges en symbolsk bøde.

4. *Som foranstaltning til sagens oplysning:* der indhentes en sagkyndig erklæring vedrørende situationen og omkostnings- og prisstrukturen for industrien for rundt armeringsstål i 1977 i Italien og Fællesskabet.

5. *Under alle omstændigheder:* sagsøgte dømmes til at afholde omkostningerne og salærerne i nærværende sag.«

6. I sag 263/78, Rumi:

»eventuelt efter indhentning af sagkyndige erklæringer vedrørende den almindelige situation for industrien for rundt armeringsstål og situationen specielt for stålværkerne Metallurgica Luciano Rumi i årene 1977 og 1978 samt vedrørende produktionsomkostninger og anvendte priser på tidspunktet for den påståede overtrædelse.

1. annullation af EØF-Kommissionens beslutning af 18. oktober 1978, idet det endvidere statueres, at beslutningerne 962/77 og 3000/77 ikke kan anvendes på Metallurgica Luciano Rumi, da de ikke er i overensstemmelse med artikel 2, 3 og 4, litra b), i Paris-konventionen, og er behæftet med magtfordrejning og væsentlige formelle mangler;

2. subsidiært nedsættes den pålagte bøde;

3. Kommissionen for De europæiske Fællesskaber idømmes under alle omstændigheder sagens omkostninger.«

7. I sag 264/78, Feralpi:

»Indledningsvis

— der afsiges kendelse om sammenlægning af nærværende sag med sagerne 154/78, 205/78 og med enhver anden verserende sag med samme sagsgenstand som i dette søgsmål.

Principalt

— Kommissionens individuelle beslutning af 18. oktober 1978 angående sagsøgeren annulleres, med eller uden forudgående erklæring om, at de generelle beslutninger 962/77 af 4. maj 1977 og 3000/77 af 28. december 1977 er retsstridige.

— Kommissionen dømmes til at betale skadeserstatning, hvis størrelse fastsættes senere.

Subsidiært

— den pålagte bøde nedsættes forholdsmæssigt under hensyn til, at sagsøgerne har handlet i god tro eller i hvert fald i undskyldelig vildfarelse.

Vedrørende bevisførelsen

— Kommissionen tilpligtes at fremlægge al dokumentation vedrørende møder og aftaler (indgået af EØF-direktoratet for stål) om den såkaldte styring af produktionen af armeringsstål for herved at give Domstolen, og via denne EØF-direktoratet for konkurrence, mulighed for en hensigtsmæssig og rimelig bedømmelse også med henblik på traktatens artikel 65;

— der indhentes i fornødent omfang en sagkyndig erklæring vedrørende forholdene i sektoren for armeringsstål med henblik på at afgøre, om kravene i traktatens artikel 61, litra b) er opfyldt.

Vedrørende sagens omkostninger

— Sagsøgte tilpligtes at afholde sagens omkostninger.«

8. I sag 39/79, OLS:

»principalt

1. det statueres, at beslutning nr. 962/77 om mindstepriser for armeringsstål

ikke kan anvendes i forhold til sagsøgerne;

2. den individuelle beslutning af 10. januar 1979, hvorved Kommissionen for De europæiske Fællesskaber pålagde sagsøgerne en bøde på 8 513 RE, annulleres;

subsidiært

3. den nævnte bøde nedsættes til et symbolsk beløb;

med henblik på bevisførelsen

4. der indhentes en sagkyndig erklæring med henblik på en bedømmelse af:

   a) *generelt*, den almindelige situation for armeringsstålindustrien i årene 1976/77, omkostnings- og prisstrukturen i praksis, forholdet mellem udbud og efterspørgsel og de mængder, der importeres og eksporteres af producenterne i hver af medlemsstaterne;

   b) *specielt*, mindsteniveauet og gennemsnitsniveauet for de priser som de producenter, der producerede under rentabilitetsgrænsen, anvendte, da beslutning nr. 962/77 trådte i kraft; det prisniveau, der faktisk blev anvendt i Fællesskabet, før beslutningen trådte i kraft, derefter gennem hele dens gyldighedsperiode; sammensætningen af de direkte produktionsomkostninger og andre omkostninger for producenterne i de forskellige medlemsstater; de priser, som sagsøgerne anvendte, da beslutning nr. 962/77 blev vedtaget, og de priser, som andre fællesskabsvirksomheder inden for sektoren, der producerede under rentabilitetsgrænsen, anvendte;

under alle omstændigheder

5. Kommissionen for De europæiske Fællesskaber tilpligtes at godtgøre selskabet OLS sagens omkostninger og omkostningerne ved den sagkyndige erklæring;

sagsøgerne forbeholder sig ret til at fremsætte yderligere faktiske og retlige anbringender.

Kommissionen har nedlagt følgende påstande:

1. I sagerne 154/78, Valsabbia, 205/78 Stefana Fratelli, 206/78 AFIM, 263/78 Rumi, 39/79 OLS:

   — »frifindelse

   — de sagsøgende selskaber tilpligtes at afholde sagens omkostninger.«

2. I sagerne 226/78 Stefana Antonio, 227/78 Di Darfo, 228/78 Sider Camuna:

   — »sagen afvises for så vidt angår søgsmålsgrundene magtfordrejning og væsentlige formelle mangler; i øvrigt frifindelse

   — de sagsøgende selskaber tilpligtes at afholde sagens omkostninger.«

3. I sag 264/78, Feralpi:

   — »den af SpA Feralpi anlagte sag afvises for så vidt angår søgsmålsgrundene vedrørende retsstridighed; i øvrigt frifindelse

   — det sagsøgende selskab tilpligtes at afholde sagens omkostninger.«

I sag 31/79

Sagsøgerne har nedlagt følgende påstande:

»1. det konstateres, at beslutningen fra Kommissionen for De europæiske Fællesskaber af 10. januar 1979, hvorved Société des Aciéries de Montereau, Montereau Fault, Yonne, pålagdes en bøde i henhold til EKSF-traktatens artikler 61 og 64, er ugyldig;

2. subsidiært:
   den sagsøgerne pålagte bøde nedsættes
3. sagsøgte tilpligtes at afholde sagens omkostninger
4. afgørelsen om sagens omkostninger erklæres foreløbig eksigibel.«

I et tillæg til stævningen har sagsøgerne nedlagt følgende påstand:

»sagsøgte tilpligtes at afholde de med behandlingen af begæringen om udsættelse af fuldbyrdelsen af beslutningen fra Kommissionen for De europæiske Fællesskaber af 10. januar 1979 forbundne omkostninger.«

Sagsøgte har i svarskriftet nedlagt følgende påstande:

»1. frifindelse;

2. det sagsøgende selskab tilpligtes at afholde sagens omkostninger.«

Sagsøgte har i duplikken præciseret sin under nr. 2 nedlagte påstand således:

»...

2. Det sagsøgende selskab tilpligtes at afholde sagens omkostninger, herunder de med behandlingen af den fremsatte begæring om udsættelse af fuldbyrdelsen af den anfægtede beslutning forbundne omkostninger.«

I sag 83/79

Sagsøgerne har nedlagt følgende påstande:

a) *I stævningen:*

— Sagsøgtes beslutning K (79) 419 af 9. april 1979 over for sagsøgerne, der blev meddelt disse den 23. april 1979, annulleres, og sagsøgte tilpligtes at afholde sagens omkostninger.

— der foranstaltes bevisførelse *vedrørende*

1. Det antal procedurer til kontrol og til konstatering af overtrædelser, som sagsøgte har iværksat hver uge siden beslutning 962 trådte i kraft og frem til den 23. januar 1978;
2. de grunde, der har været afgørende for sagsøgte, efterhånden som sagsøgtes politik for iværksættelse af kontrolprocedurer og procedurer til konstatering af overtrædelser udviklede sig;
3. disse procedurers indvirkning på markedet for rundt armeringsstål.

1. Domstolen anmoder *herved* sagsøgte om at fremkomme med visse oplysninger;
2. der afsiges kendelse om, at den ledende tjenestemand i det berørte generaldirektorat i Kommissionen personligt skal give møde for Domstolen.

— der foranstaltes bevisførelse med det formål at få oplyst,

1. *om* de af sagsøgte fastsatte mindstepriser for rundt armeringsstål i perioden fra ikrafttrædelsen af beslutning 962 indtil den 23. januar 1978 i vidt omfang ikke er blevet overholdt på markedet, fordi de handlendes forretninger og indførslen ikke har været omfattet af beslutningen, og fordi denne ikke i tilstrækkeligt omfang er blevet fulgt af dem, den er rettet til;
2. *om* den sælger, der overholdt mindstepriserne, som følge heraf har måttet acceptere betydelige tab;
3. *om* dette sidste kun har kunnet undgås ved anvendelse af lavere priser end mindstepriserne;

der indhentes *herved* en sagkyndig erklæring fra en af Domstolen udpeget ekspert;

— det pålægges sagsøgte at meddele alle oplysninger om forhold, der danner grundlag for den nu indledte procedure.«

b) *I replikken:*

— »der foranstaltes bevisførelse *vedrørende*

1. antallet af de kontrolprocedurer og procedurer til konstatering af overtrædelser, der er gennemført over for stålværkerne i Norditalien vedrørende beslutning 962, datoerne for indledning og afslutning af disse procedurer, deres resultater samt *vedrørende*

2. spørgsmålet om, hvorvidt sagsøgte har tilbudt stålværkerne i Norditalien modydelser og i bekræftende fald hvilke, mod at disse til gengæld erklærer sig villige til at overholde beslutning 962,

Domstolen anmoder *herved* sagsøgte om at fremkomme med visse oplysninger.

— der foranstaltes bevisførelse med det formål at få oplyst

1. *om*, og i bekræftende fald i hvilke perioder virksomhederne og navnlig producenterne af rundt armeringsstål i Norditalien har opfyldt de mål for leverancer, sagsøgte har fastsat for rundt armeringsstål, og

2. *om*, og i bekræftende fald hvornår producenterne af rundt armeringsstål i Norditalien har givet underretning om deres virkelige leverancer, således som de er forpligtet til i henhold til sagsøgtes beslutning af 8. december 1976 (EFT L 344 af 14. 12. 1976, s. 24);

Domstolen anmoder *herved* sagsøgte om at fremkomme med visse oplysninger.«

Sagsøgte har nedlagt følgende påstande:

— »de såkaldte tilbud om at føre bevis afvises

— sagsøgte frifindes, og det sagsøgende selskab tilpligtes at afholde sagens omkostninger.«

I sag 85/79

Sagsøgerne har nedlagt følgende påstande:

»1. beslutningen fra Kommissionen for De europæiske Fællesskaber af 9. april 1979, hvorved 'Korf Industrie und Handel GmbH & Co. KG', Baden-Baden, blev pålagt en bøde i medfør af EKSF-traktatens artikler 61 og 64, annulleres;

2. *subsidiært*
den sagsøgerne pålagte bøde nedsættes;

3. sagsøgte idømmes sagens omkostninger.«

Sagsøgte har nedlagt følgende påstande:

»1. frifindelse;

2. det sagsøgende selskab tilpligtes at afholde sagens omkostninger.«

III — Sammenfatning af parternes anbringender og argumenter

I de forenede sager 154, 205, 206, 226 til 228, 263 og 264/78 og 39/79

A — Indledning: Synspunkter vedrørende markedet for rundt armeringsstål og situationen for Brescia-virksomhederne som følge af beslutning 962/77 EKSF

Alle de sagsøgende selskaber er ved fremstillingen af deres anbringender og

argumenter gået frem efter samme disposition: efter en række synspunkter vedrørende markedet for rundt armeringsstål og mindstepriserne har de bestridt gyldigheden af beslutning 962/77, som de anser for åbenhart stridende mod EKSF-traktaten og for behæftet med magtfordrejning og væsentlige formelle mangler; de har dernæst anfægtet de individuelle beslutninger, som de hævder er både ulovlige og uhensigtsmæssige, og nogle af dem har endelig bestridt rigtigheden af Kommissionens beregninger.

a) Sagsøgerne har først givet en beskrivelse af særegenheden ved det af dem fremstillede produkt: rundt armeringsstål eller armeringsjern fordrer ikke en højtudviklet teknologi; det fremstilles ved varmevalsning af forskellige slags jernholdige emner (kugler, erts osv. . . .) og har to hovedegenskaber: hårdhed og elasticitet. Der er tale om et materiale, der først og fremmest anvendes i byggeindustrien, hvor det sammen med beton giver »armeret beton«. Efter den sidste verdenskrig gav mange små og mellemstore virksomheder sig til at fremstille rundt armeringsstål, dels fordi markedsmulighederne syntes ubegrænsede (alt hvad der var blevet ødelagt mellem 1939 og 1945 skulle genopbygges), dels fordi der til fremstillingen heraf ikke, i modsætning til hvad der gælder for fremstilling af finere materialer (valset stål, pladestål), var nødvendigt at besidde en højtudviklet teknologi . . ., der krævedes kun en ring kapital til etablering af et fabriksanlæg, hvormed der kunne fremstilles rundt betonstål. I dag fremstilles dette produkt da også først og fremmest af små og mellemstore virksomheder. Disse ligger for et flertals vedkommende i Italien, navnlig omkring Brescia, hvor der er en meget lang tradition for jernmetalindustri. Dette er forklaringen på det usædvanlige opsving i produktionen af rundt armeringsstål i dette område i Italien efter 1945. 50 % af den samlede europæiske produktion af armeringsstål i perioden 1972-1976 stammer således fra Italien, og Brescia-virksomhederne alene tegner sig for 70 % heraf, dvs. en andel på ca. 35 % af det europæiske marked.

Ifølge sagsøgerne er årsagen til denne stærke position at finde i virksomhedsstrukturen:

— der er for det første tale om integrerede »mini-stålværker«, der direkte forarbejder råvaren (som er skrot og ikke den langt dyrere jernmalm) til smeltestål under anvendelse af små mængder kapital og arbejdskraft; produktionsomkostningerne er derfor forholdsvis lave i sammenligning med de store jernmetalvirksomheder;

— for det andet fremstiller disse ministålværker som regel kun ét produkt;

— for det tredje er der tale om familieforetagender; virksomheden ledes og drives i det hele af medlemmer af én og samme familie;

— for det fjerde er det i disse virksomheder lykkedes at etablere et økonomisk hurtigtarbejdende kredsløb fra skrotkøb til hjemtagning af betalingen for det producerede byggemateriale; herved er kravene til finansiering blevet nedsat.

Alle disse træk viser, at Brescia-virksomhederne er i stand til at følge markedet

og til at tilpasse sig det fra dag til dag som følge af den fleksibilitet og den dynamik, som de besidder.

Disse virksomheder er dernæst også meget velorganiserede; deres udstyr er helt up to date, og de benytter en avanceret produktionsmetode, og deres produktivitet er derfor stor. Sagsøgerne hævder således, at deres produktivitet ligger på 4 timer pr. ton, mens gennemsnitsproduktiviteten i medlemslandene inden for EKSF ligger på 6,38 timer pr. ton, i Forbundsrepublikken Tyskland på 6,37 timer pr. ton og i Frankrig på 7,60 timer pr. ton. Og de anfører, at de ting, der siges om dem vedrører deres foregivne udnyttelse af arbejdskraften, deres salg under kostprisen og den ulovlige støtte, de skulle modtage fra den italienske stat, er uden hold i virkeligheden.

Sagsøgerne hævder, at der under disse omstændigheder er blevet fastsat for høje mindstepriser i beslutning 962/77 når henses til Brescia-virksomhedernes kostpris, at de er blevet tvunget til at sælge til priser under mindstepriserne og endvidere, at denne beslutning er politisk uheldig for Italien, hvor der findes en stor udækket efterspørgsel efter boliger, fordi priserne er for høje; beslutning 962/77 er imidlertid med til at hæve boligpriserne som følge af den betydning, armeret beton har i moderne byggeri. Brescia-virksomhederne har som følge af den uholdbare situation, beslutning 962/77 har affødt, på møder i Milano og Bruxelles i efteråret 1977 anmodet Kommissionen om indgriben på de følgende fire punkter:

1. Mindstepriserne tilpasses markedsudviklingen; de må altså nedsættes.

2. Virksomhederne i Fællesskabet beskyttes mod indførsel fra tredjelande, der har karakter af dumping.

3. Der tilkendes Brescianerne en indtrængningsmargin for salg på eksportmarkederne i de øvrige medlemslande.

4. Der træffes foranstaltninger for handelssektoren, med henblik på at bringe de handlendes markedsadfærd på linje med den prispolitik, producenterne kræver.

Under forhandlingerne gik Kommissionen ind i en behandling af punkterne 2 og 4, punkt 1 blev afvist, medens Brescia-virksomhederne, ifølge Feralpi, for så vidt angår punkt 3, accepterede eksport til Frankrig, Belgien og Forbundsrepublikken Tyskland på højst 20 % af den dér efterspurgte mængde, hvilket beviser, at virksomhederne gik med til at nedsætte deres eksport til Forbundsrepublikken med 30 %, og deres eksport til Frankrig med 40 %. Denne styrings- og kvoteringsordning, som Davignon, medlem af Kommissionen, anmodede om, førte til oprettelsen af »Ufficio Coordinamento e ripartizione ordini« (kontor for samordning og fordeling af ordrer) (UCRO), der officielt indledte sin virksomhed den 1. juli 1978 og blev godkendt ved Kommissionens beslutning af 28. 7. 1978 (EFT L 238/28 af 30. 8. 1978) med den ene opgave at søge nye afsætningsmuligheder i udlandet og samle de administrative og statistiske opgaver på et sted.

Brescia-virksomhederne opnåede således ikke nogen nedsættelse af mindstepriserne. Kommissionen indførte endog ved beslutning 1525/78 af 30. 6. 1978 (EFT L 178 af 1. 7. 1978, s. 90) »om indførelse af en ordning med sikkerhedsstillelse i tilfælde af foreløbig konstatering af en overtrædelse af Kommissionens beslutninger om fastsættelse af mindstepriser for visse jern og stålprodukter« en ordning med præventive sanktioner i form af sikkerhedsstillelse »i alle tilfælde, hvor der foreligger tilstrækkelige indicier til at formode, at der foreligger en overtrædelse af beslutningerne om fastsættelse af mindstepriser«.

Sagsøgerne afslutter deres redegørelse med at anføre, at de ville være godt tilfredse med at sælge til mindstepriserne, men at markedet tvinger dem til at sælge til lavere priser; nogle af dem, således f.eks. Feralpi, har endog meddelt Kommissionen, at de ville blive nødt til at sælge under mindstepriserne. De henviser endvidere til den omstændighed, at europæere og ikke-europæere sælger under mindstepriserne, og at formålet med beslutning 962/77 således ikke er nået. Som bevis herfor anfører de den omstændighed, at Brescia-virksomhedernes eksport kun har været uændret, fordi de har sat sig ud over beslutning 962/77, og den i 1977 konstaterede prisstigning beror ikke på en indtægtsudvidelse gennem en forhøjet varepris, men på stigende personale- og energiomkostninger.

b) *Kommissionen* er fremkommet med en redegørelse, der falder i tre dele:

1. Analyse af den almindelige situation på stålmarkedet

Kommissionen anfører, at der har været krise på stålmarkedet siden 1975, såvel hvad produktion (20 % lavere produktion i 1977) som hvad priser angår (priserne er faldet mellem 35 og 40 % fra 1975 til 1977). Krisen er uanset et mindre opsving i 1976 taget til i 1977: produktionskapaciteten er blevet udnyttet med gennemsnitligt 63-65 %, dvs. med tilsvarende sociale følger, altså mange afskedigelser efter nedsættelser af arbejdstiden.

2. Kommissionens foranstaltninger i tiden før beslutning 962/77

Allerede i slutningen af 1974 overvejede Kommissionen, der med bekymring havde fulgt udviklingen på markedet for jernmetalprodukter i Fællesskabet og navnlig det store fald i efterspørgslen, de lavere priser og deres følger for beskæftigelsen, hvilke foranstaltninger der måtte træffes.

— Allerede i maj 1975 advarede den virksomhederne i en meddelelse af 2. maj 1975 (offentliggjort i EFT C 100 af 2. 5. 1975, s. 1) og anførte heri, at den ville overvåge priserne ved gennemførelse af regelmæssig kontrol.

— Kommissionen havde ud fra ønsket om at besidde alle oplysninger vedrørende den påregnede og faktisk realise-

rede produktion af ubearbejdet stål samt vedrørende udsigterne for beskæftigelsen vedtaget to beslutninger, henholdsvis 1272/75/EKSF af 16. maj 1975 (EFT L 130 af 21. 5. 1975, s. 2) og 1879/75/EKSF af 17. juli 1975 (EFT L 190 af 17. 7. 1975, s. 26) vedrørende forpligtelse for virksomhederne i stålindustrien til at oplyse visse data vedrørende dels stålproduktionen, dels beskæftigelsen.

— På prisområdet havde Kommissionen overvejet at indføre mindstepriser allerede i 1975 og havde i den anledning indhentet en udtalelse fra Rådet og Det rådgivende Udvalg, men opgav så efter opsvinget i 1976 denne foranstaltning.

— Endelig tilkendegav Kommissionen så i slutningen af 1976 i to meddelelser henholdsvis af 23. december 1976 (EFT C 303 af 23. 12. 1976, s. 3) og af 24. december 1976 (EFT C 304 af 24. 12. 1976, s. 5) om iværksættelse af kriseforanstaltninger på jern- og stålmarkedet sine planer om dels at udarbejde detaljerede prognoser for rundt armeringsstål (og andre produkter) for den enkelte virksomhed eller virksomhedsgruppe, dels at anmode hver enkelt virksomhed eller virksomhedsgruppe om at give tilsagn om en frivillig begrænsning af deres leverancer til mængder, som de hver især på forhånd skulle meddele Kommissionen.

3. Situationen på markedet for rundt armeringsstål og mindstepriser (beslutning 962/77)

Når henses til den almindelige situation på stålmarkedet var rundt armeringsstål en alvorligt kriseramt produktion. Da endvidere de frivillige tilsagn om nedsættelse af produktionen af dette produkt kun omfattede 50 % af sektoren og ikke som for andre kriseramte produktioner 90 %, blev målene med de iværksatte foranstaltninger ikke nået, og det så meget mindre som prisfaldet i sektoren havde været kraftigere end for andre valsede produkter og den gennemsnitlige udnyttelsesgrad for produktionsanlægene på 55 % med de dermed uundgåeligt forbundne sociale følger, dvs. omfattende afskedigelser og nedsat arbejdstid. Under disse omstændigheder fandt Kommissionen, at betingelserne i EKSF-traktatens artikel 61 b), var opfyldt; en åbenbar krise bestod eller var overhængende og en mindsteprisordning påkrævet.

En sådan ordning blev indført for at garantere virksomhederne tilstrækkelige ressourcer til at sikre deres produktionskapacitet og dermed beskæftigelsen og ikke for at privilegere bestemte virksomheder eller skade andre, idet beslutningen herom blev truffet ud fra princippet om solidaritet, der udgør en af hovedhjørnestenene i EKSF-traktaten, og for at

— undgå fordrejninger ved en begunstigelse af jernmetalindustrien i forhold til andre sektorer;

— varetage virksomhedernes interesser bl.a. deres konkurrencemæssige stilling (f.eks. er prisen på jernmalm

mellem 1975 og 1977 steget med 8 til 37 %, mens skrotprisen er faldet med 37 til 47 %);

— undgå at bevirke forstyrrelser i eksport og import.

Med disse mål for øje har Kommissionen for at beregne en gennemsnitspris taget hensyn til på den ene side malmforbrugernes og skrotforbrugernes priser og på den anden side de laveste priser (Brescia-virksomhedernes priser: mellem 165 og 180 RE pr. ton) og de højeste priser (de danske virksomheders: 253 RE); den har herefter fastsat en gennemsnitspris på 198 RE.

Kommissionen fremhæver, at Det rådgivende Udvalg hele tiden har været for mindstepriser. Allerede den 19. januar 1976 afgav det en udtalelse for indførelse af en mindsteprisordning for jernmetalprodukter inden for fællesmarkedet (EFT C 24 af 24. 2. 1976, s. 1). Udvalget gentog denne i sin resolution af 17. marts 1977 (EFT C 86 af 6. 4. 1977, s. 6), hvori den anmodede Kommissionen om at udfolde alle anstrengelser for at få priserne bragt op på et niveau, der var egnet til at skabe balance i virksomhederns økonomiske situation og sikre deres beskæftigelsesmuligheder. Og udvalget bekræftede denne resolution endnu en gang på sit møde den 30. november 1978, hvor det udtalte sig for en forlængelse af Kommissionens antikriseplan og vedtog et forslag vedrørende mindstepriserne med alle stemmer undtagen én.

Europa-Parlamentet er ligeledes gået ind for Kommissionens beslutning i resolution af 26. april 1977 (EFT C 118 af 16. 5. 1977, s. 56), hvori det udtaler sin støtte til den plan, Kommissionen har vedtaget for at overvinde krisen inden for den europæiske jernmetallindustri.

Kommissionen anfører endelig, at den har overvåget varebevægelserne på markedet efter ikrafttrædelsen af beslutning 962/77 og konstateret, at Brescia-virksomhederne på trods af mindstepriserne har bevaret deres markedsandel i Fællesskabet.

c) *De sagsøgende selskaber* — og navnlig AFIM — anfører, at Kommissionen i sin redegørelse for situationen har undladt enhver analyse af de grunde, der har fremkaldt den, og som stadig lægger sig hindrende i vejen for dens overvindelse. Kommissionen har herved ladet hånt om den økonomiske videnskabs og politiks arbejdsmetode, hvorefter der må gås ud fra en fuldstændig analyse af de faktiske forhold ved en sammenfatning af de konstateringer, der har kunnet gøres og dermed ved fastlæggelsen af de nødvendige valg af former for indskriden, som beskrevet af økonomen Di Fenizio (i »Økonomiens love« forlaget l'Industria, Milano 1966).

Sagsøgerne hævder herefter, at der er blevet bygget for mange stålværker i efterkrigstiden, og at et stort antal af disse værker har været forældede og har krævet for megen arbejdskraft; krisen har kun ramt dårligt drevne værker; og i sektoren for rundt armeringsstål er det tværtimod for 33 % af værkerne (Brescia-virksomhederne) gået ganske

glimrende. At Kommissionen ikke udtrykkeligt har nævnt denne kendsgerning udgør det bedste bevis for, at de iværksatte foranstaltninger stred mod de principper, der er kendetegnende for den ved EKSF-traktaten indførte ordning med fri konkurrence, og for at beslutning 962/77 er udtryk for en protektionistisk politik fra Kommissionens side til fordel for de stålgiganter, der er kommet i farezonen som følge af deres egen uformåenhed. Sagsøgerne kritiserer beslutningen på fire punkter:

— For det første kan den politik, der her er tale om, gøres til genstand for en eksemplarisk kritik på grundlag af den af SAMUELSON (i »Economia«, UTET, 1977, 9. udgave, s. 686 og 687) fremsatte teori, der ud fra en analyse af ulemperne ved et oligopol fastslår, at det kun gennem konkurrence kan lykkes enten at udnytte eller også at elimenere overskydende produktionskapacitet, og at forsøg på at hindre et prisfald medfører risiko for at forværre de farer, den snigende inflation rummer. Sagsøgerne hævder, at Kommissionen, med det kendskab den har til disse regler, nødvendigvis må antages at have villet beskytte de store virksomheder, og at dette har været det skjulte formål med beslutning 962/77.

— For det andet har de foranstaltninger, medlemsstaterne senere har iværksat for i betydeligt omfang at støtte deres hjemlige virksomheder, fået den uanvendelighed og utilstrækkelighed, der præger Kommissionens forholdsregler til at træde endnu tydeligere frem; dermed er hele det såvel offentlige som private økonomiske system i medlemsstaterne i gang under anvendelse af midler, der er komplet stridende mod de specielle regler i artiklerne 4 c) og 75 i EKSF-traktaten, og Kommissionen har ikke truffet de efter traktatens artikel 88 nødvendige foranstaltninger og fastholder stædigt, at de pålagte sanktioner er lovlige og forsøger samtidig at løse den påståede krise, som stålgiganterne er ude i, ved hjælp af en mindsteprisordning, der har været i kraft i 2 år (hvilket ifølge sagsøgerne er lovlig meget for en ordning, der skulle være tidsbegrænset) og ved hjælp af foranstaltninger, hvis overflødighed er bevist.

— For det tredje har Kommissionen med valget af en gennemsnitspris klart tilsidesat traktaten og gjort sig skyldig i magtfordrejning. Løsningen kunne ifølge sagsøgerne — der ikke hermed har villet sige, at dette også ville have været det rigtige — have været, at fastsætte mindstepriser på samme niveau som de priser, der anvendes af den producent, der i positiv betydning ligger nærmest ved det absolutte yderpunkt eller i al fald på gennemsnitsniveauet for samtlige producenter, der ligger over denne grænse idet det egentlige formål med mindstepriserne er at forhindre salg til udiffentieret lave priser, et begreb, hvortil AFIM knytter den forklarende tilføjelse at mindstepriserne navnlig skal forhindre dumping, altså salg til priser under kostprisen.

— For det fjerde har Italien i de første 9 måneder af 1978, efter indførelsen af mindstepriserne, oplevet en vækstrate for stålproduktionen, der er en af de

laveste i Europa: en vækst på 3 %, lavere end gennemsnittet i Fællesskabet på 4,3 %. Det er altså urigtigt, når det påstås, at Italien har bevaret sin markedsandel, og AFIM anfører som konklusion, at beslutning 962/77 udgør en gengældelsesforanstaltning til afstraffelse af de italienske producenter for deres nægtelse af at acceptere en aldeles fastlåst kvotering af deres produktion samt den deraf følgende tvungne kanalisering af deres salg, to ting, som Kommissionen (uden at skele til artikel 4 i EKSF-traktaten) i nogen tid havde forsøgt at sætte igennem og tilmed havde kunnet gennemføre for 50 % af sektoren.

virksomheder mest, er blot et udtryk for det valg, Kommissionen har truffet mellem de i artikel 3 i EKSF-traktaten nævnte mål.

Med hensyn til det andet punkt er Kommissionen sig denne beslutnings begrænsede effektivitet bevidst; beslutningen er en nødvendig, men ikke tilstrækkelig betingelse for omstrukturering af jernmetalindustrien i Fællesskabet; medlemsstaternes indgreb til fordel for deres hjemlige stålindustrivirksomheder kan altså ikke udgøre noget bevis for, at beslutning 962/77 er ulovlig.

d) *Kommissionen* anfører, at sagsøgerne stiller den af dem valgte økonomiske politik op over for den politik, Fællesskabets institutioner har valgt og hævder, at denne deres politik — selv om den er mulig — ville være uden enhver betydning i proceduremæssig henseende; den henviser herved til, at repræsentanterne for de uafhængige italienske producenter (mini-stålværker) den 25. marts 1977 blev indkaldt til et møde, der drejede sig om en undersøgelse af markedet i forbindelse med indførelsen af mindstepriser, samt til, at Mariggi og Sorelli derfor deltog heri; den vil dog alligevel behandle de fremsatte argumenter.

Kommissionen anfører med hensyn til det tredje punkt, at AFIM's forslag til en løsning af problemet vedrørende fastsættelse af mindstepriser strider mod artikel 61 i EKSF-traktaten, hvorefter Kommissionen kan fastsætte mindstepriser for at nå de i artikel 3 nævnte mål, idet artikel 61 ikke siger noget som helst om, at formålet med mindstepriser skulle være at forhindre dumping.

Efter en fremhævelse af det meningsløse i at anse markedet i Fællesskabet for rundt armeringsstål for et oligopol, henviser den til, at den utvetydigt har redegjort for de formål, der forfølges med beslutning 962/77, og som er de i artikel 3 c), e) og a) i EKSF-traktaten nævnte; at de omhandlede foranstaltninger har beskyttet de hårdest ramte

Med hensyn til det fjerde punkt påviser Kommissionen med støtte i statistiske oplysninger, at væksten i den italienske produktion af rundt armeringsstål i 1976 og 1977 klart har været større end i de andre medlemslande, og de italienske producenter af rundt armeringsstål har ikke blot bevaret deres markedsandel, der har oven i købet bragt den i vejret. Den anfører endvidere, at tallene for de første ni måneder af 1978 ikke giver et klart billede af situationen, idet de gælder stål i almindelighed og ikke rundt armeringsstål, og de faktiske omstændigheder stammer fra 1977.

B — Første søgsmålsgrund: Beslutning 962/77 er udtryk for en klar tilsidesættelse af traktaten, navnlig artikel 61 b), jfr. artiklerne 2, 3 og 4 i EKSF-traktaten, og Konventionen til beskyttelse af Menneskerettigheder.

De argumenter, der er fremført i tilknytning til denne søgsmålsgrund kan i det hele sammenfattes på følgende måde:

1. Overtrædelse af artikel 2 i EKSF-traktaten

a) *Sagsøgerne* anfører, at Kommissionen ifølge EKSF-traktatens artikel 2 har til opgave »efterhånden at skabe de forudsætninger, som i sig selv sikrer den mest rationelle fordeling af produktionen på det højeste produktivitetsniveau ...« Kommissionen har imidlertid med beslutning 962/77 om fastsættelse af mindstepriser straffet Brescia-virksomhederne, der kan fremvise den højeste produktivitet i Fællesskabet (4 timer pr. ton over for fællesskabsgennemsnittet på 6,38 timer pr. ton), og beskyttet virksomhederne med den laveste produktivitet. Efter denne beslutning er der konstateret dels en katastrofal udvikling i beskæftigelsen i Bergamo-området, uden at arbejdsløshedsproblemerne i nordregionen derfor er blevet løst, dels alvorlige forstyrrelser i sektoren for rundt armeringsstål. Brescia-virksomhederne har således, for at realisere den anden af de i artikel 2, stk. 2, i EKSF-traktatens nævnte forudsætninger, været tvunget til at se bort fra beslutning 962/77.

Kommissionen bestrider denne form for argumentation og anfører for det første, at der ikke foreligger bevis for, at beskæftigelsen ville have været truet, såfremt beslutning 962/77 var blevet anvendt efter ordlyden af samtlige Brescia-virksomheder, for det andet, at ulovligheden af den konkret gennemførte virksomhed fra Kommissionens side ikke kan støttes på et argument om eventuelle alvorlige forstyrrelser, og for det tredje, at der slet ikke er bevist nogen årsagssammenhæng mellem de frygtede forstyrrelser og undladelsen af at overholde beslutning 962/77.

Kommissionen behandler spørgsmålet i en mere generel sammenhæng og gør gældende, at selv om det er korrekt, at artikel 2 i EKSF-traktaten forpligter Kommissionen til efterhånden at skabe de forudsætninger, som i sig selv sikrer den mest rationelle fordeling af produktionen på det højeste produktivitetsniveau, så er den dog herved også især forpligtet til at bevare stabiliteten i beskæftigelsen og til at forhindre, at dybtgående og vedvarende forstyrrelser opstår i medlemsstaternes økonomier, og den tilføjer, at disse almindelige bestemmelser sandelig ikke bør anses for at angive mål, der blot i mere abstrakt forstand bør søges gennemført. De bør faktisk føres ud i livet under hensyntagen til øjeblikkets økonomiske forhold og bør i tilfælde af en krisesituation anvendes som retningslinjer for Kommissionen ved gennemførelsen af de foranstaltninger, som den finder bedst egnede til — inden for grænserne af, hvad der er muligt — at sikre opretholdelsen af produktiviteten og stabiliteten i beskæftigelsen — ikke i et enkelt område inden for fællesmarkedet — men i jernmetalindustrien i hele Fællesskabet.

Mere konkret må det fremhæves, at produktionen af armeringsstål i Fællesskabet under ét mellem 1976 og 1977 er faldet med 9 %, og fra første halvår af 1977 til første halvår af 1978 med 3 %; den italienske produktion er steget med 3,4 % mellem 1976 og 1977 og er derefter blevet stående på samme niveau; heraf må det kunne sluttes, at de af sagsøgerne kritiserede katastrofale følger ikke er indtrådt.

2. *Tilsidesættelse af artikel 3, hvis målsætninger skal være opfyldt i tilfælde af fastsættelse af mindstepriser i henhold til artikel 61*

2.1. Sagsøgerne er fremkommet med flere argumenter, alle med tilknytning til de følgende rubriceringer:

a) Vedrørende den i artikel 3 c) fastsatte forpligtelse for Kommissionen til at overvåge fastsættelsen af lavest mulige priser

Sagsøgerne anfører, at Kommissionen ved fastsættelsen af mindstepriserne ikke har valgt at følge de laveste fortjenstgivende priser i Fællesskabet. Den har indført priser, der er alt for høje, når henses til de små og mellemstore virksomheders produktionskapacitet og taget en mindstepris beregnet efter tabsgivende virksomheders forhold, således at disse virksomheder herved kan holdes i live uanset deres manglende evne til i teknisk, økonomisk og driftsmæssig henseende fortsat at klare sig.

Kommissionen svarer hertil, at mindstepriser efter deres art og den måde, hvorpå de defineres, er højere end markedets priser, og at det, hvis sagsøgernes synspunkt lægges til grund, vil være umuligt at fastsætte mindstepriser, og bemærker, at nævnte artikel med tilføjelsen om, at de lavest mulige priser skal tillade de fornødne afskrivninger og muliggøre en normal forrentning af den investerede kapital også forfølger andre mål, nemlig at undgå sammenbrud og virksomhedslukninger. Kommissionen har altså — i den krisesituation som stålmarkedet var ude i — fulgt traktatens målsætning, som sagsøgerne har ladet hånt om, og som skal gøre det muligt for virksomhederne at skaffe sig det absolut uundværlige minimum af egenkapital, som er uomgængelig nødvendigt for fortsat beståen og gennemførelsen af de nødvendige strukturændringer.

b) Vedrørende den protektionisme, der i strid med artikel 3 f) er indført ved den omhandlede beslutning

Sagsøgerne gør gældende, at mindstepriserne er ulovlige, når henses til Kommissionens forpligtelse til at fremme udviklingen af den internationale vareudveksling og overvåge, at priserne på de udenlandske markeder holdes inden for rimelige grænser.

De kritiserer således Kommissionen såvel for at have bevirket en genindførelse af afgifter på importen fra tredjelande, dvs. for at være protektionistisk i sin indstilling, som for at hindre Fællesskabets erhvervsdrivende i at imødegå konkurrencen fra tredjelande, idet det er forbudt dem at tilpasse priserne efter disse landes priser, og idet Kommissionen er ude af stand til at holde de priser, der anvendes ved forretninger mellem brugere i Fællesskabet og producenter i tredjelande, nede.

Kommissionen anfører først, at de fremførte argumenter kun angår den internationale vareudveksling og ikke den

interne fællesskabshandel, men da den ikke vil undlade at imødegå dem, gør den gældende, på den ene side at fjernelsen af afgifter på importen fra tredjelande ikke er en af EKSF-traktatens målsætninger, og på den anden side, at forbudet mod tilpasning til de af de eksporterende tredjelande anvendte priser, modsvarer de tilsagn om at begrænse indførslerne til Fællesskabet, som de vigtigste eksporterende tredjelande har givet i henhold til aftaler sluttet med Kommissionen.

Sagsøgerne mener, at dette svar ikke er i overensstemmelse med loven, idet tilpasning kan ske i henhold til artikel 60 b), og idet Kommissionen ikke kan træffe foranstaltninger contra legem; det er derfor ulovligt at reducere mulighederne for tilpasning. De anfører endvidere, at de aftaler, Kommissionen — uformelt — har indgået, først er kommet i stand efter ikrafttrædelsen af beslutning 962/77, og at de ikke omfatter alle tredjelande. Endelig gentager de, at Kommissionen ikke — ifølge deres opfattelse — er i stand til at kontrollere de priser, der anvendes mellem sælgere i tredjelande og forbrugere i Fællesskabet.

Kommissionen svarer, at det af sagsøgerne anførte ville være relevant, såfremt beslutningen om forbud mod tilpasning til tilbud fra tredjelande (beslutning 527/78/EKSF af 14. 3. 1978, EFT L 73 af 15. 3. 1978, s. 16) havde været anfægtet, og såfremt EKSF-traktatens artikel 60 b) ikke havde foreligget. Da disse forudsætninger ikke er opfyldt, er sagsøgernes argumenter uden betydning.

c) Vedrørende den i artikel 3 d) fastsatte forpligtelse til at overvåge opretholdelsen af sådanne vilkår, at virksomhederne tilskyndes til at udvikle og forbedre deres produktionsapparat.

Sagsøgerne anfører, at den ordning, der er indført ved beslutning 962/77, dels strider mod de erklæringer, Davignon, medlem af Kommissionen, har fremsat, hvorefter det var nødvendigt at lukke forældede og urentable virksomheder, at arbejde for et frit marked og genindføre konkurrence, dels gør det muligt for uproduktive virksomheder, der ikke har bestræbt sig på at forbedre produktiviteten, at overleve.

Kommissionen anfører blot, at sagsøgerne efter dens opfattelse har sammenblandet begreberne produktionskapacitet; det fremførte argument er derfor uden relevans i det foreliggende tilfælde.

d) Vedrørende den i artikel 3 g) fastlagte forpligtelse for Kommissionen til at fremme en regelmæssig udvidelse og modernisering af produktionen ... på en måde, der udelukker enhver beskyttelsesforanstaltning mod konkurrerende industrier

Sagsøgerne gør gældende, at beslutning 962/77 beskytter de tabsgivende virksomheder, der ikke har været i stand til at gennemføre en modernisering, og at den derved straffer de virksomheder, der på egen hånd har opfyldt den i nævnte artikel fastsatte målsætning.

Kommissionen anfører hertil, at ordene konkurrerende virksomheder i artikel 3 g) gælder virksomheder i tredjelande eller industrier, der fremstiller substitutionsprodukter, og at den opstillede

målsætning således intet har med Fællesskabets jernindustrivirksomheders indbyrdes forhold at gøre.

e) Vedrørende den i artikel 3 a) fastsatte forpligtelse for Kommissionen til at overvåge en regelmæssig forsyning af det fælles marked ...

Sagsøgerne gør gældende, at denne opgave kan klares af Brescia-virksomhederne til markedets priser, under fri konkurrence, og at beslutning 962/77 derfor ikke harmonerer med den i artikel 3 a) opstillede målsætning.

Kommissionen indvender heroverfor, at der består en forskel mellem på den ene side Brescia-virksomhedernes situation og situationen i Italien og på den anden side denne sidste og situationen i Europa og fremhæver, at det er den samlede forsyning, der må haves for øje.

2.2. Kommissionen har ment at måtte imødegå sagsøgernes argumentation vedrørende en tilsidesættelse af artikel 3 med en redegørelse for nødvendigheden af et valg mellem de i nævnte artikel fastsatte mål

Kommissionen er — med et citat fra Reuter ('La Ceca', Paris 1953, s.178) — af »den opfattelse at kompromis'er er den eneste mulighed i forbindelse med en målsætning, hvis fuldstændige gennemførelse ville betyde en tilbagevenden til guldalderen«. Den henviser desuden til Domstolens praksis, der i dommen i sag 9/56 Meroni (Sml. 1954-1964, s. 97) indeholder en udtalelse på linje hermed:

»De i artikel 3 opstillede forskellige mål lader sig kun bringe i indbyrdes overensstemmelse gennem udøvelsen af virkelige skønsbeføjelser, der tillader afgørelsen af vanskelige valgsituationer på grundlag af de foreliggende relevante faktiske økonomiske forhold«;

og anfører, at dette er forudsætningen for den vægt, den ved udarbejdelsen af beslutning 962/77 har lagt på først og fremmest følgende tre formål:

— virksomhederne får mulighed for at erhverve et minimum af kapital til gennemførelse af de nødvendige strukturændringer; der henvises herved til artikel 3 c);

— beskæftigelsesniveauet holdes uændret for at undgå en forringelse af arbejdernes leve- og arbejdsvilkår; der henvises herved til artikel 3 e);

— på længere sigt opretholdes en høj produktionskapacitet; der henvises herved til artikel 3 a).

Kommissionen tilføjer, at disse valg ganske vist kan medføre ulemper for nogle virksomheder — i det foreliggende tilfælde ses i øvrigt ikke hvilke — men at de dog er begrundet med den fælles interesse.

Sagsøgerne anerkender vel, at kompromis'er mellem de i artikel 3, nævnte mål er nødvendige, men afviser argumentet herom med den begrundelse, at Kommissionen har undladt at tage hensyn til samtlige formål i alle bestemmelserne i artikel 3, litra a) til g), og at der således, når alle interesser ofres, ikke er mulighed for et kompromis. De anfører endvidere, at Domstolen i dommene i sag 14/59, Pont-à-Mousson (Sml. 1954-1964, s. 153) og i sag 15/57, Compagnie des Hauts Fourneaux de Chasse (Sml. 1954-1964, s. 103) havde forbudt at tilsidesætte privates interesser, samt at træffe foranstaltninger, der er mere bebyrdende end rimeligt i deres konsekvenser, men Brescia-virksomhedernes interesser er

blevet ofret ved beslutning 962/77. De gør endelig gældende, at Kommissionen ikke besidder et frit skøn, når det gælder vedtagelse af en forebyggende foranstaltning.

Kommissionen anfører først, at sagsøgernes synspunkt, hvorefter der er set bort fra samtlige formål i EKSF-traktatens artikel 3, er grundløst.

Den fremhæver dernæst nødvendigheden af at træffe det valg, der bedst lader sig forene med ordningens fælles og institutionelle interesse, og anfører, at skønsbeføjelsen ikke kan gælde det grænsetilfælde, hvor flere forskellige former for adfærd er lige gode, hvilket i det foreliggende tilfælde vil sige alle lige hensigtsmæssige; af denne grund består sagsøgernes synspunkt i hovedsagen af et postulat om, at Kommissionen har udfoldet en umulig juridisk aktivitet.

Den tilføjer, at dens politik har haft gunstige følger, idet beskæftigelsestilbagegangen er forholdsmæssigt mindre end før indførelsen af beslutning 962/77 og strukturændringerne iværksat.

3. Tilsidesættelse af artiklerne 4 og 5 i EKSF-traktaten samt af konventionen til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder

Sagsøgerne gør gældende, at artiklerne 4 og 5 i traktaten sammen med Konventionen udgør et regelsæt, hvorefter Kommissionen er afskåret fra at træffe foranstaltninger, der medfører forskelsbehandling af producenter eller hindrer købernes frie valg af leverandør eller tilsigter opdeling eller udnyttelse af markederne (art. 4), ligesom den er afskåret fra at krænke ejendomsretten (konventionen); Kommissionen er herigennem i øvrigt forpligtet til kun undtagelsesvis at gribe ind for at varetage fastsættelse, opretholdelse og overholdelse af normale konkurrencebetingelser (art. 5); Kommissionen har imidlertid sat sig ud over alle de her nævnte bestemmelser.

a) Beslutning 962/77 har medført forskelsbehandling af producenter, der er forbudt i medfør af art. 4 b)

Sagsøgerne gør gældende, at Kommissionen med alle midler og efter anmodning fra Frankrig og Belgien, hvis omkostninger ved produktion af rundt armeringsstål er højere, har modtaget frivillige tilsagn om produktionsbegrænsning for 50 % af sektoren, og at den ikke har været tilfreds med dette resultat, men desuden har indført mindsteprisordningen, der ikke er et ligeligt virkende middel til at bringe virksomhederne i sektoren på fode, men et instrument til beskyttelse af de mindst konkurrencedygtige producenter, hvis rentabilitet herigennem skal genoprettes.

Kommissionen bestrider disse påstande, som den finder urigtige, og henviser herved til formålene med de to kritiserede foranstaltninger (jf. ovenfor i redegørelsen for Kommissionens virksomhed under III A, b, 2) og 3) og d), som den hævder er i overensstemmelse med traktaten; den fremhæver endvidere sin virksomheds gradvise og logiske karakter og den grundige analyse af situationen, den havde foretaget før indførelsen af mindsteprisordningen.

b) Beslutning 962/77 udgør en hindring for køberens frie valg af leverandør, der er forbudt i medfør

af artikel 4 b), samt en kvantitativ restriktion for den fri vareomsætning, der er forbudt i medfør af artikel 4 a)

Sagsøgerne mener, at mindsteprisordningen medfører, at forbrugeren, der jo nu kun kan vælge mellem produkter der koster det samme, uundgåeligt vender sig til sit hjemmemarked, og gør gældende, at der hermed sker et indgreb i friheden til at vælge sin leverandør. Og hermed foreligger der også en hindring for frie varebevægelser, der som sådan er ulovlig, idet enhver bestemmelse eller ordning, der faktisk kan indskrænke de frie varebevægelser eller medføre en opdeling af det fælles marked, strider mod traktaten.

Kommissionen gør gældende, at det forhold, at forbrugerne henvises til deres nationale producenter hverken kan hindre køberens frie valg af leverandør eller frie varebevægelser inden for det fælles marked.

c) Beslutning 962/77 udgør en restriktiv fremgangsmåde, der tilsigter opdeling eller udnyttelse af markederne, hvilket er forbudt i medfør af artikel 4 d); den er desuden til skade for den fri konkurrence og derfor i strid med artikel 5

Sagsøgerne mener, at traktaten i systematisk henseende, navnlig i artiklerne 2, 3, 4, 5, stk. 2, 3. led, 60, 61, litra b, 63, 65, 66, stk. 2, og 67, sigter mod gennemførelsen af et marked der så vidt muligt skal svare til en ordning mod fuldkommen konkurrence, og at beslutning 962/77 er et brud på denne i traktaten fastsatte forpligtelse til at fremme konkurrencen.

De anfører således, at beslutningen umuliggør eksport til andre medlemslande, idet de er frataget det afgørende salgsargument, nemlig en konkurrencedygtig pris, og at de hverken kan tilbyde gunstige leveringsfrister, da lagrene i hele Fællesskabet er meget store, således at alle virksomheder kan levere med meget kort frist, eller yderligere kvalitetsforbedringer, eftersom beslutning 962/77 i artikel 4 har fastlåst dem på det prisniveau, der er angivet i de offentliggjorte prislister eller i de lister, der på ikrafttrædelsesdatoen for nævnte beslutning var meddelt Kommissionen.

De hævder derfor, at deres markedsandel er faldet, hvilket bevises af udviklingen i de første ni måneder af 1978 (jf. ovenfor under III A c), og at det kun skyldes de italienske producenters dynamiske handelspolitik og de af dem almindeligt praktiserede underbud, at de i 1977 har kunnet holde en stabil markedsandel; de italienske producenters fastholdelse af markedsandelen skyldes altså først og fremmest deres undladelse af at anvende beslutning 962/77.

Kommissionen er af den opfattelse, at der ikke i traktaten findes nogen regel, der forpligter til for enhver pris at fremme konkurrencen, samt at der også i traktaten forekommer planøkonomiske regler, således navnlig artikel 58, 59, 60 og 61. Den gør derfor gældende, at traktaten i realiteten opererer med den bedst mulige balance mellem frihed og styring (hvilken sidste navnlig har hensyn til krisesituationer).

Den bestrider de udtalelser, hvormed sagsøgerne forsøger at bevise, at konkurrence ikke længere er mulig, idet den fremhæver, at selv om leveringsfrister og kvalitetstillæg ikke i den foreliggende situation fremdeles skulle være midler i

konkurrencen, har de mest produktive virksomheder stadigvæk mulighed for at foretage tilpasning, og hermed for at neutralisere de med transportomkostningerne forbundne tab.

Kommissionen henviser, for så vidt angår de vedrørende markedsandelen fremførte argumenter, til, at tallene for 1978 ikke er relevante i det foreliggende tilfælde, da de stammer fra tiden efter de her relevante faktiske omstændigheder og er ufuldstændige, samt til at sagsøgerne selv, for så vidt angår 1977, erkender, at deres markedsandel ikke er faldet. Den bestrider endelig, at underbud har været en almindelig foreteelse.

d) Med beslutning 962/77 er der sket en tilsidesættelse af konventionen til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder

Sagsøgerne gør gældende, at såfremt de havde fulgt mindsteprisordningen, ville forholdene have udviklet sig sådan, at de erhvervsdrivende og virksomhederne ville have mistet deres ejendom, hvilket strider mod Konventionen til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder og med de ukrænkelige retsgrundsætninger, der ligger til grund for EKSF-traktaten.

De anfører endvidere, at nævnte konvention udgør en uadskillelig del af fællesskabsretten, idet man — ifølge deres opfattelse — må afvise den tanke, at der i henhold til traktaterne kan ske en tilsidesættelse af konventionen, når Domstolen i sag 29/69, Stauder (Sml. 1969, s. 107) har fastslået, at »de personlige grundrettigheder [som] er omfattet af fællesskabsrettens almindelige grundsætninger . . .«

Kommissionen afviser sagsøgernes argumentation under henvisning til, at der ikke i det foreliggende tilfælde foreligger en krænkelse af grundrettigheder, samt til at konventionen ikke som sådan udgør en del af fællesskabsretten. Domstolen har under alle omstændigheder afgjort spørgsmålet herom, idet den i en tilsvarende sag (4/73, Nold, Sml. 1974, s. 491) har fastslået, at der ikke foreligger krænkelse af sådanne grundrettigheder, når der er tale om blotte handelsinteresser eller handelsudsigter.

4. Overtrædelse af artikel 61 (b) i EKSF-traktaten

a) En åbenbar krise har ikke bestået og har heller ikke været overhængende

Sagsøgerne anfører, at de små og mellemstore italienske virksomheder, der tegner sig for 50 % — og ikke som hævdet af Kommissionen for 35 % — af produktionen, ikke befandt sig i en krisesituation i begyndelsen af 1977; de solgte til priser over deres kostpris, og så uden bekymring på fremtiden; de ville paradoksalt nok kun være kommet i en kritisk situation, såfremt beslutning 962/77 var blevet fulgt efter ordlyden.

De mener derfor, at Kommissionen ikke på forhånd har foretaget tilbundsgående undersøgelser, ved hjælp af hvilke den kunne have konstateret, at det var upåkrævet at indføre en mindsteprisordning, når der ikke forelå nogen krise for 50 % af produktionen i sektoren.

Kommissionen nævner først Brescia-virksomhedernes nøjagtige andel af produktionen, idet den anfører, at det er den samlede italienske produktion af rundt armeringsstål, der udgør 50 % af fællesskabsproduktionen, og at Brescia-virksomhederne med 70 % af den italienske

produktion altså tegner sig for 35 % af produktionen inden for det fælles marked.

Den fremhæver dernæst, at sagsøgernes argumentation er koncentreret om alene at sammenholde situationen for de små og mellemstore Brescia-virksomheder mod forholdene i tiden før indførelsen af mindsteprisordningen og om en kritik af Kommissionen, fordi den ikke har givet Brescia-virksomhederne en særstilling.

Men ikke blot repræsenterer Brescia-virksomhederne kun 35 % af markedet, der altså i øvrigt er i krise, men det er desuden Kommissionens pligt at beskæftige sig med hele sektoren og med det problem, der følger af anvendelsen af forskellige produktionsmetoder (malm og skrot). Kommissionen fremhæver i øvrigt, at sagsøgerne selv i de bemærkninger, de er fremkommet med vedrørende rundt armeringsstål, har erkendt, at der foreligger en krisesituation, idet de har fastslået, at der findes for mange produktionsenheder, der har uudnyttet produktionskapacitet.

Kommissionen anfører med hensyn til de forudgående undersøgelser blot, at EKSF har eksisteret siden 1953, og at den udøvende myndighed derfor kender problemerne; argumentet må endvidere være uden betydning, idet de nævnte undersøgelser og rådslagninger har fundet sted.

b) Beslutning 962/77 har ikke været nødvendig for at nå de i artikel 3 nævnte mål

Sagsøgerne gør gældende, at de fastsatte mål aldrig ville være blevet nået, dels fordi prisniveauet var fastsat og beslutningen dermed var uanvendelig, og dels fordi forholdsreglerne var utilstrækkelige og den valgte løsning uegnet.

aa) Prisniveauet var fastsat fejlagtigt

Sagsøgerne er af den opfattelse, at mindsteprisen — som de først fejlagtigt mente burde være basisprisen, der svarer til den laveste sædvanlige pris, men som kun er af relevans i anti-dumpingreglerne — bør fastsættes på niveau med den laveste fortjenstgivende pris, og at Kommissionen har begået en fejl ved at beregne en gennemsnitspris under hensyntagen til de virksomheder, der har valgt at producere på grundlag af malm, idet kollektivet (dvs. samtlige aftagere og forbrugere) herved — gennem en højere pris — kommer til at svare for producentens fejltagelse, mens denne sidste fritages for et ansvar, der dog efter traktaten skal bæres af ham. Endvidere viser den fastsatte mindstepris, der er lavere end prisen hos samtlige europæiske virksomheder, Brescia-virksomhederne undtaget, at Kommissionen har taget et aritmetisk gennemsnit uden at tage Brescia-virksomhedernes andel i betragtning, og at den derved opnåede mindstepris således medfører en forskelsbehandling af disse. Sagsøgerne fremhæver dernæst, at når priserne er steget i 1977-1978, skyldes det ikke prisen på selve produktet, der er steget som følge af anvendelsen af beslutning 962/77, men i langt højere grad stigende løn- og energiomkostninger.

De gør endelig gældende, at mindstepriserne ikke kunne anvendes, idet markedet ville have nægtet at følge dem; Rumi tilbyder at bevise dette argument, således at der til sagens akter føjes et

telex fra Slawik, hvori selskabet oplyses om, at der i Forbundsrepublikken Tyskland fremsættes tilbud under mindstepriserne, samt om at det ikke vil være muligt at sælge i Forbundsrepublikken på de vilkår, som disse er udtryk for; Brescia-virksomhederne har derfor undladt at anvende mindstepriserne.

Kommissionen anfører, at en mindstepris altid vil være en gennemsnitspris, der pr. definition er højere end markedsprisen; mindsteprisen er en anden pris end antidumpingreglernes basispris og skal skaffe alle virksomheder en fortjenstmargen. Den nævner dog, at basisprisen for rundt armeringsstål ligger på mellem 206 og 228 RE, medens mindstepriserne er på mellem 198 og 205 RE. Den finder, at sagsøgerne forsætligt sammenblander de to begreber i et forsøg på at bevise, at Kommissionen lader forbrugerne betale for virksomhedernes fejltagelser og anfører, at selv om virksomhedernes ansvar er fastholdt i traktaten, indeholder denne også regler om generelle prisordninger, og om sanktioner i tilfælde af, at disse ordninger overtrædes.

Kommissionen afviser endelig sagsøgernes argumenter om, at markedet ikke har villet følge mindstepriserne, idet den oplyser dels, at Fællesskabets tjenestemænd i tidspunktet fra d. 15. juni 1977 til d. 8. november 1978 har gennemført 129 kontrolbesøg i jernindustrivirksomheder (76 i Italien), ved hvilke der kun er konstateret overtrædelser i 14 tilfælde, og dels, at Slawik ikke tilhører Kommissionens tjenestegrene og derfor selv må bære det fulde ansvar for det, han har skrevet.

bb) Foranstaltningen har været utilstrækkelig

Sagsøgerne gør til støtte for dette argument gældende, at der ikke på tidspunktet for ikrafttrædelsen af mindstepriserne eksisterede nogen form for beskyttelse mod indførsler fra tredjelande, samt at der var et hul i lovgivningen for så vidt angår de handlende, der ikke var forpligtet til at følge mindstepriserne.

Foranstaltningens utilstrækkelighed bevises også derved, at Kommissionen blev nødt til at forlænge den i et år, og denne forlængelse er endog et bevis på foranstaltningens ulovlighed, idet der gennem flere på hinanden følgende forlængelser bliver tale om en tidsubegrænset foranstaltning.

Den nævnte utilstrækkelighed bevises yderligere af den omstændighed, at medlemsstaterne i den tid, beslutning 962/77 har fundet anvendelse, har ført en politik, der går ud på at støtte deres respektive jernmetalindustrier, og sagsøgerne tilføjer, at Kommissionen burde have pålagt den sanktioner herfor i stedet for at følge en hård linje over for Brescia-virksomhederne.

I selve Italien har Kommissionen endelig besluttet af kanalisere afsætningen af rundt armeringsstål via UCRO, der under dække af sin officielle koordineringsopgave, navnlig har varetaget fastsættelsen af kvoter for Brescia-virksomhedernes eksport til andre medlemsstater; ifølge Feralpi samtykkede Brescia-virksomhederne kun i oprettelsen af UCRO, fordi den skete på betingelse af,

at beslutning 962/77 blev ophævet for Italien, således at de italienske virksomheder igen blev frit stillet på deres eget marked.

Kommissionen henviser indledningsvis til den virksomhed, den har udfoldet før ikrafttrædelsen af beslutning 962/77 (jf. ovenfor III A) b) 2), en virksomhed, der udgør tilstrækkeligt bevis for den årvågenhed, hvormed den har fulgt indførslerne fra tredjelande. Med hensyn til forhandlerne kan der ikke tales om noget hul i lovgivningen, idet de er nødt til at overholde listepriserne, der pr. definition stemmer overens med mindstepriserne. Med hensyn til disse to punkter anføres desuden til afslutning, at der, såfremt en beslutnings gyldighed skal gøres afhængig af, at der eksisterer andre formelt uafhængige beslutninger, — efter dens opfattelse — foreligger en ny ukendt mangel. Det tilføjes, at beslutningens forlængelse for et år ikke kan udgøre et bevis for dens utilstrækkelighed, navnlig når der som i det foreliggende tilfælde har været tale om en ændring og ikke om en forlængelse.

Den afviser endvidere det argument, hvormed sagsøgerne forsøger at bevise, at beslutningen er utilstrækkelig, fordi staterne har ydet deres jernmetalindustrier støtte, idet den gør gældende, at beslutning 962/77 var nødvendig, men ikke tilstrækkelig, samt at der under disse omstændigheder ikke i medlemsstaternes selvstændige nationale politik kan findes noget bevis for, at de gennem beslutning 962/77 trufne foranstaltninger indtil videre er uhensigtsmæssige og uegnede når henses til de ved beslutningen fastlagte formål. Den fremhæver desuden, at det lader sig gøre at anføre faktiske økonomiske forhold af nyere dato end beslutning 962/77 til bestridelse af denne beslutnings hensigtsmæssighed.

Kommissionen gør endelig, for så vidt angår UCRO, gældende, at den ikke har haft noget at gøre med oprettelsen af denne organisme, men tværtimod har stået udenfor aftalen herom og blot har godkendt den og ydet den teknisk bistand. Den afviser Feralpi's argumenter med den begrundelse, at den påberåbte frihed ikke vedrører priserne men udelukkende forholdet til kundekredsen, idet beslutning 962/77, der er en generel beslutning, stadig eksisterer.

cc) Den valgte løsning har været uegnet

Navnlig *Rumi* gør gældende, at Kommissionen ikke burde være gået frem efter artikel 61 for at råde bod på krisen, da denne bestemmelse kun kan anvendes præventivt. Virksomheden mener, at Kommissionen, der jo gør gældende, at der virkelig herskede en åbenbar krise i hele jernmetalsektoren — hvilket ikke bestrides — burde have anvendt artikel 58, der sætter myndighederne i stand til at fastsætte kvoter og i naturlig forlængelse heraf have indgået aftaler med tredjelande i kraft af de i artikel 74 omhandlede forholdsregler, og det tilføjes, at undladelsen af at anvende artikel 58 udgør en overtrædelse af traktaten.

Kommissionen gør heroverfor gældende, at en sådan konkret begrænset beslutning og resultaterne heraf kun kan vurderes på baggrund af den økonomiske situation og de gældende regler, samt at det

rigtignok står virksomheden frit for at foreslå den økonomiske politik, den ønsker, men at Kommissionens beslutningen ikke desto mindre er blevet vedtaget og fortsat vil blive vedtaget i nær kontakt med virksomhederne og efter de rådslagninger, der kræves. Det er herefter Kommissions sag efter et frit skøn og på det efter dens opfattelse rigtige tidspunkt at gå ind for præventive foranstaltninger (art. 61) og undlade andre forholdsregler (art. 58).

C — Anden søgsmålsgrund: Beslutning 962/77 er et udtryk for magtfordrejning fra Kommissionens side

Sagsøgerne anfører, at magtfordrejningen navnlig udspringer af, at de virkelige formål med beslutning 962/77 er i strid med de af Kommissionen erklærede formål; dette bestrides af Kommissionen, der gør gældende, at denne søgsmålsgrund må afvises fra behandling i realiteten.

a) Formålene med beslutning 962/77 er i modstrid med de formål, Kommissionen har angivet

Beslutning 962/77 er behæftet med magtfordrejning, idet Kommissionen med beslutningen har forfulgt et andet formål end det, hvortil den i medfør af artikel 61 kan fastsætte mindstepriser inden for det fælles marked.

Sagsøgerne gentager deres argumentation for den første søgsmålsgrund og anfører, at denne beslutnings egentlige formål har været

— for det første at støtte og beskytte de kæmpemæssige stålindustrivirksomheder, der arbejdede med tab på markedet for rundt armeringsstål, således at disse kunne beholde deres markedsandel ved hjælp af mindstepriserne; dette er et klart udslag af forskelsbehandling og et udtryk for magtfordrejning, eftersom Kommissionen påstår, at et af formålene med beslutning 962/77 består i at muliggøre strukturændringer i sektoren. Disse ændringer kan imidlertid ifølge sagsøgerne — kun ske gennem markedskræfternes frie spil, der ville have tvunget de store virksomheder til at opgive fremstillingen af rundt armeringsstål; ved at lægge hindringer i vejen for denne selvfølgelige og normale udvikling har Kommissionen gjort sig skyldig i magtfordrejning.

— for det andet gennem en favorisering af uproduktive og insolvente virksomheder — der som sådanne ikke havde fortjent en sådan støtte — på bekostning af de effektive virksomheder og forbrugerne — der burde have været beskyttet gennem anvendelse af artikel 61 — at standse fremgangen for Brescia-virksomhederne for at bryde den hårde konkurrence fra deres side og tvinge dem ud i en tabsposition ved at lade dem bære følgerne af andres krisesituation, altsammen i solidaritetens navn og med vilje til ikke at anerkende, at de små og mellemstore italienske virksomheder tegner sig for 50 % af produktionen af rundt armeringsstål. Denne manglende erkendelse af realiteten bag de små og mellemstore italienske virksomheder viser med al tydelighed, at Kommissionen har gjort sig skyldig i magtfordrejning,

og at der faktisk foreligger en gengældelsesforanstaltning over for Brescia-virksomhederne, der havde modsat sig en absolut kvotering af deres produktion.

Denne dobbelte magtfordrejning bevises af den omstændighed, at beslutning 962/77 er en generel beslutning og således omfatter samtlige virksomheder inden for EKSF. Men Kommissionen kunne med sit kendskab til alle virksomheder — eller virksomhedsgrupper — ikke være ubekendt med, hvilke virksomheder der ville blive begunstiget eller bebyrdet ved den foranstaltning, den mente at måtte træffe; den vidste altså, at Brescia-virksomhederne ville tabe herved. Med andre ord under påberåbelse af en ikke nærmere defineret fællesskabsinteresse måtte de dueligste bære byrderne ved den krise, som andre var ude i.

Kommissionen tilbageviser denne argumentation, idet den gør gældende, at sagsøgerne nøjes med at undersøge den omhandlede beslutning i relation til Brescia-ministålværkernes situation; denne måde at argumentere på er det, der i særlig grad karakteriserer nærværende søgsmål og viser dettes grundløshed. Sagsøgerne glemmer nemlig, at Fællesskabets institutioner skal tage hensyn til den samlede situation for jernmetalindustrien i Fællesskabet og træffe foranstaltninger, der er egnede til at løse samtlige virksomheders problemer.

Den imødegår imidlertid sagsøgernes forskellige argumenter:

— for det første er det dens opfattelse, at artikel 61 i EKSF-traktaten er tavs med hensyn til, hvem den skal beskytte, og at sagsøgernes forslag til løsning indebærer, at Kommissionen gør sig skyldig i magtfordrejning, når den ved udøvelsen af sit frie skøn beslutter at give denne eller hin fælles interesse, som den har til opgave at varetage, fortrinnet, også selv om det kun sker midlertidigt, og herved træffer sit valg på baggrund af den øjeblikkelige økonomiske sammenhæng.

— for det andet anfører den, under henvisning til, at den kender markedet og har været klar over, hvilken virkning de trufne foranstaltninger ville få, at der ikke foreligger noget som helst bevis, ud fra hvilket det kan sluttes, at den har villet skade Brescia-virksomhederne, hvis situation der i passende omfang er taget hensyn til; de efter dens opfattelse alvorlige beskyldninger om, at den gennem en lusket og retsstridig adfærd har villet skade Brescia-virksomhederne, er der ikke ført noget bevis for, og bevisbyrden herfor påhviler sagsøgerne.

Kommissionen henviser endelig til, at der i den første indsigelse vedrørende åbenbar tilsidesættelse af traktaten er gjort klart rede for de mål, den har forfulgt, og at disse er identiske med formålene med beslutning 962/77; den anfører, at den i sin politisk-administrative virksomhed — for så vidt angår de midler, hvormed de opstillede mål skal nås — alene må lægge de vedtagne procedurers kriterier rationalitet og rentabilitet til grund, dvs. at den må forfølge de foretrukne og de som hensigtsmæssige ansete formål efter grundsætningen om færrest mulige egne omkostninger; og det er netop dette skema, den har fulgt ved vedtagelsen af beslutning 962/77.

b) Antagelse til behandling i realiteten af denne søgsmålsgrund

Kommissionen gør gældende, at denne søgsmålsgrund — lige som den, der angår væsentlige formelle mangler (se nedenfor under D) — ikke kan antages til behandling i realiteten, idet sagsøgerne ikke har bevist, at den generelle beslutning specielt og umiddelbart berører deres individuelle interesser.

Sagsøgerne — og navnlig Di Darfo (sag 227/78) — undrer sig for det første over, at denne indsigelse ikke er blevet gjort gældende i de tre første sager (sagerne 154, 205 og 206/78) og fremhæver, at indsigelsen i disse tre sager nu må være fortabt.

De afviser indsigelsen med den begrundelse, at Domstolen har anerkendt, at en parts blotte påstand om, at der foreligger magtfordrejning, er tilstrækkelig til antagelse til realitetsbehandling af den omhandlede søgsmålsgrund (sag 6/54, regeringen for kongeriget Nederlandene mod Den høje Myndighed, Sml. 1954-1964, s. 13), og at Domstolen i så fald kan efterprøve administrationens skøn vedrørende den økonomiske situation. Denne løsning er i det foreliggende tilfælde så meget mere påkrævet, som der med beslutning 962/77 foreligger en generel beslutning, dvs. en retsakt, ved hvilken Domstolen har givet retsstridighedsindsigelsen en vid anvendelse og behandlet manglen magtfordrejning, også selv om denne ikke udtrykkeligt har været gjort gældende; og sagsøgerne anfører til støtte for denne argumentation dommene i sagerne 15/57 Cie des Hauts Fourneaux de Chasse mod Den høje Myndighed, Sml. 1954-1958, s. 103, og 14/59, Pont-à-Mousson, Sml. 1954-1964, s. 153).

Kommissionen fremhæver indledningsvis, at dens undladelse af at rejse denne indsigelse i de tre første sager ikke hindrer den i at rejse den i den fjerde, ligesom der ikke dermed »kan blive tale om nogen præklusion i processuel henseende«.

Og den anfører nærmere, at indsigelsen om afvisning fra realitetsbehandling ikke har hensyn til den processuelle berettigelse (dvs. muligheden for at rejse påstanden under påberåbelse af de anførte grunde), men til Domstolens efterprøvelse af anbringendets tilladelighed »prima facie«. Kommissionen gør nemlig gældende, at Domstolen — der faktisk kan foretage en omfattende og indgående undersøgelse — kan erklære anbringendet for uantageligt, såfremt der ikke føres bevis for, at den, der rejser kravet, har en aktuel, umiddelbar interesse i annullation eller omgørelse af individuelle foranstaltninger gennem en konstatering af, at de generelle beslutninger er behæftet med mangler, der er egnede til direkte at påvirke indholdet af sanktionerne.

D — Tredje søgsmålsgrund: Beslutning 962/77 er behæftet med væsentlige formelle mangler som følge af utilstrækkelig begrundelse

Sagsøgerne gør gældende, at beslutning 962/77 mangler begrundelse, uanset at en præcis begrundelse er absolut nødvendig, samt at Kommissionens indsigelse om afvisning fra realitetsbehandling er ubegrundet.

a) Utilstrækkelig begrundelse

Sagsøgerne gør gældende, at beslutning 962/77 støttes på en række udokumenterede påstande, at begrundelsen lader den italienske realitet ude af betragtning, og er forvansket, ufuldstændig og utilstrækkelig og ude af trit med de formål, der tilstræbes. Kommissionen har i begrundelsen endvidere undladt at nævne, at Det rådgivende Udvalg — hvori Brescia-virksomhederne ikke er repræsenteret — har udtalt, at krisen må løses ved anvendelse ikke af artikel 61, men af artikel 54. De fastslår endelig, at den utilstrækkelige begrundelse blot er en logisk følge af de mangler, der er gjort gældende i de to foregående søgsmålsgrunde.

Kommissionen afviser denne argumentation, idet den henviser til, at dens begrundelse, således som denne kommer til udtryk i betragtningerne til beslutningen, meget klart viser den tankegang den har fulgt:

— jernmetalindustrien har i flere år haft alvorlige vanskeligheder;

— Kommissionen har allerede truffet foranstaltninger;

— i sektoren for rundt armeringsstål har situationen udviklet sig endnu dårligere end i jernmetalindustrien i almindelighed;

— denne uheldige udvikling truer gennemførelsen af de i artikel 3 i EKSF-traktaten fastlagte mål;

— betingelserne for at anvende artikel 61 i EKSF-traktaten er herefter opfyldt.

Kommissionen mener under disse omstændigheder, at beslutning 962/77 har været begrundet og anfører, at Det rådgivende Udvalg for sit vedkommende allerede i en udtalelse af 16. januar 1976 var gået ind for en eventuel indførelse af en mindsteprisordning.

Den gør endelig gældende, at beslutningen under alle omstændigheder — som en generel retsakt af normativ, abstrakt karakter — blot behøver en generel begrundelse, mens en begrundelse af dens enkelte bestemmelser er ufornøden.

b) Nødvendigheden af en præcis begrundelse

Sagsøgerne gør gældende, at en begrundelse er en uomgængelig nødvendighed, navnlig — som i det foreliggende tilfælde — ved en normativ retsakt af skønsmæssig karakter; herigennem værnes de retsundergivnes interesser og muliggøres efterprøvelse ved Domstolen (der henvises til støtte herfor til sag 18/57, Nold, Sml. 1954-1964, s. 131). Domstolen har endvidere fastslået, at begrundelsen skal

— nævne de væsentligste faktiske omstændigheder, hvoraf en foranstaltnings lovlighed afhænger (sag 6/54, Nederlandene, omtalt i det foregående),

— klart og fuldstændigt angive de retlige og faktiske grunde, hvorpå foranstaltningen støttes (sag 2/56, Geitling, Sml. 1954-1964, s. 41),

— være særlig udførlig ved skønsmæssige akter (ovennævnte Nold-sag og de forenede sager 36, 37, 38 og 40/59, Salgsforeningerne for Ruhrkul, Sml. 1954-1964, s. 197). Sagsøgerne lægger vægt på at gentage, at begrundelsen til beslutning 962/77 er forvansket, ufuldstændig og utilstrækkelig, og at der

derfor — som fastslået i Domstolens praksis — foreligger væsentlige formelle mangler.

Kommissionen anfører, at det er unødvendigt at begrunde hver enkelt bestemmelse i en generel beslutning og tilstrækkeligt i begrundelsen blot at angive hovedpunkterne i det givne ræsonnement og henviser til støtte herfor til Domstolens praksis i følgende sager:

— sag 2/57, Cie des Hauts Fourneaux (Sml. 1954-1964, s. 103),

— de forenede sager 3-18/58, 28 og 26/58, Barbara Erzbergbau m.fl., (Sml. 1954-1964, s. 179)

— sag 18/62, Enken Barge (Sml. 1954-1964, s. 443).

Den bestrider de af sagsøgerne fremførte argumenter, idet den henviser til, at tre af de derved påberåbte domme (18/57 Nold, 2/56 Geitling, 36, 37, 38, 40 og 41/59 Salgsforeningerne for Ruhrkul) kun vedrører begrundelse i den i artikel 65 i traktaten forudsatte betydning og ikke begrundelsen for generelle akter af lovgivningsmæssig art. Derfor er det kun sag 6/54, der drejer sig om tilsvarende forhold, og Kommissionen citerer som svar en fuld side fra nævnte dom (Sammlung der Rechtsprechung des Gerichtshofes 1954, s. 219 og 220) som bevis på, at en i almindelige vendinger holdt begrundelse har været tilstrækkelig i det foreliggende tilfælde.

c) Antagelse til behandling i realiteten af den omhandlede søgsmålsgrund

I forlængelse af den allerede vedrørende magtfordrejning udviklede argumentation — stiller sagsøgerne sig her spørgende med hensyn til den regel, hvorefter der skulle kunne afkræves sagsøgerne et bevis for, at den generelle beslutning specielt og umiddelbart krænker private individuelle interesser, og de gør gældende, at sammenhængen mellem artiklerne 36 og 33 i traktaten — som Kommissionen har ladt ude af betragtning — ikke på nogen måde kan anføres til støtte for en sådan restriktiv fortolkning.

Kommissionen gentager, at Domstolen ikke kan tage stilling til de to søgsmålsgrunde: magtfordrejning og væsentlige formelle mangler, før sagsøgerne har ført bevis for, at den generelle beslutning specielt og umiddelbart krænker private individuelle interesser, og fastholder fortsat, at disse to søgsmålsgrunde delvis ikke kan antages til realitetsbehandling men må afvises på grund af manglende søgsmålsinteresse.

E — Fjerde søgsmålsgrund: Den individuelle beslutnings retsstridighed

Sagsøgerne gør gældende, at de individuelle beslutninger om sanktioner, som Kommissionen har vedtaget, er retsstridige på grund af utilstrækkelig begrundelse og som følge af, at der har været tale om force majeure og/eller nødværge, hvorfor bøden i al fald som subsidiært påstået må nedsættes.

a) De individuelle beslutningers retsstridighed som følge af utilstrækkelig begrundelse

Sagsøgerne forklarer, at de individuelle beslutninger ikke indeholder nogen dækkende begrundelse, men kun en pseudo-begrundelse, der i en generelt postulerende form afspejler opfattelsen

hos Kommissionen, der blot automatisk har vedtaget et bødepålæg efter reglerne i beslutning 962/77; Rumi citerer til støtte for dette argument begrundelsen i den individuelle beslutning, hvorved dette selskab blev pålagt en bøde: »i betragtning af overtrædelsernes art, underbuddenes størrelse samt virksomhedernes reelle skatteevne . . .« og hævder, at Kommissionen har fastsat, hvad den har betegnet som »en passende bøde« uden yderligere kommentarer. Med en sådan pseudo-begrundelse har Kommissionen helt vilkårligt kunnet fastsætte en større eller mindre bøde.

Desuden indeholder begrundelsen intet svar på de bemærkninger, som sagsøgerne efter anmodning fra Kommissionen havde fremsat under den administrative procedure; hermed foreligger der en tilsidesættelse af kontradiktionsprincippet, hvilket er symptomatisk for Kommissionens indstilling, idet den ikke har tillagt sagsøgernes argumenter nogen betydning, men allerede forinden besluttet at pålægge bøder i medfør af beslutning 962/77.

Mangelen på begrundelse i de individuelle beslutninger er så meget mere alvorlig, som de foreliggende tilfælde rejser spørgsmål af helt ukendt art og er så indviklede, at opfyldelse af forpligtelsen til at forsyne dem med en udførlig og præcis begrundelse bliver aldeles uomgængelig, idet retssubjekternes eneste beskyttelse ligger i kravet om en præcis begrundelse. Kommissionen burde navnlig have angivet, hvorfor den for Rumi's vedkommende har fastsat bøden til 25 % af underbudsbeløbet, når denne i andre tilfælde har andraget fra 0,5 til 3 % (franske virksomheder) og fra 0,8 til 10 % for andre italienske virksomheder.

Kommissionen svarer indledningsvis, at sagsøgerne ikke har bestridt de klagepunkter, der er blevet fremsat over for dem (kun tre virksomheder drøfter de beregninger, der er foretaget), samt at undersøgelsen i det hele har været forskriftsmæssig. Den anfører dernæst, at det ligger ganske klart, at begrundelsen i en individuel beslutning ikke kan beskæftige sig med gyldigheden af den generelle beslutning, i henhold til hvilken den udstedes, men må nøjes med at tage stilling til det foreliggende tilfælde. Når derfor begrundelsen i en individuel beslutning har

— nævnt de traktatbestemmelser og generelle beslutninger, der finder anvendelse,

— fastslået de faktiske omstændigheder i betragtningerne og

— opstillet sin konklusion i logisk forlængelse af det ovenfor anførte

er den fuldt tilstrækkelig; der kan herefter ikke fremføres noget til støtte for denne søgsmålsgrund.

Endvidere går beskyttelsen af rettigheder ikke så vidt, at der i enhver individuel beslutning kræves en særlig begrundelse for den generelle beslutning, til hvis gennemførelse den er vedtaget.

b) De individuelle beslutningers retsstridighed som følge af, at der har foreligget force majeure og/eller nødværge

1. Sagsøgerne anfører indledningsvis, at de alle — i en periode på gennemsnitligt ca. to måneder — har forsøgt af afsætte

deres produkter til mindstepriserne; de har hermed demonstreret deres gode vilje og ønsker om at overholde de gældende regler; de havde endvidere i de tre år, der gik forud for beslutning 962/77, frivilligt begrænset deres produktion, og nogle af dem — som f.eks. Sider-Camuna — havde bragt deres produktionskapacitet ned, således at den svarede til halvdelen af gennemsnitsniveauet inden for Fællesskabet. Som begrundelse for at have opgivet at overholde mindstepriserne anfører de alle markedsforholdene samt den adfærd, der er udvist af andre producenter, der har solgt til priser under mindstepriserne.

Sagsøgerne gør således hver især gældende, at såfremt de — i den nævnte situation — havde overholdt mindstepriserne — ville de være blevet udelukket fra markedet, og dette ville have medført personaleindskrænkninger — der er utænkelige i Italien — og dermed strejker og virksomhedsbesættelser og uoprettelige tab. Deres undladelse af derefter at anvende beslutning 962/77 var således foranlediget af en i mellemtiden indtruffet nødsituation eller force majeure.

De påberåber sig derfor en »folkeretlig regel«, hvorefter den, der har handlet i nødværge eller har udøvet nødret, er skyldfri og dermed ansvarsfri; de individuelle beslutninger må derfor annulleres, fordi de strider mod denne regel, eller fordi denne regel ikke er taget i betragtning ved vurderingen af sagsøgernes adfærd og bødens fastsættelse.

De gør herved gældende, at force majeure og/eller nødværge (på linje med nødret) er almindelige retsprincipper i fællesskabsretten; Domstolen har fastlagt begrebet force majeure i dommen Schwarzwaldmilch (Sag 4/68, Sml. 1965-1968, s. 527: der skal — ifølge sagsøgerne — være tale om udefra kommende omstændigheder, der kun kan forhindres ved en urimelig opofrelse. I det foreliggende tilfælde foreligger disse udefra kommende omstændigheder med markedets afvisning af mindstepriserne, og Brescia-virksomhederne måtte for desuagtet at overholde beslutning 962/77 — gennem lukning — have betalt herfor med tabet af deres formue. Sagsøgerne præciserer, at de har fremsat denne søgsmålsgrund »alene for at afskære muligheden for at pålægge gerningssubjektet straf«.

2. *Kommissionen* indvender over for det af sagsøgerne på force majeure-begrebet støttede argument, at den definition, de giver begrebet viser, at de har tænkt i strafferetlige baner, men at force majeure i strafferetten er et komplet forældet begreb. Og Kommissionen fastholder, hvad den har anført om dette begrebs forældede karakter også for så vidt angår sagsøgernes — f.eks. Di Darfo's — påberåbelse af ansvarsfritagelsesgrundene for den skyldner, der ikke opfylder sine forpligtelser — altså af force majeure i civilretlig forstand.

Det er Kommissionens opfattelse, at begrebet nødværge eller nødsituation

— for det første er vanskeligt forståeligt såvel i relation til en retsregel, som i relation til en faktisk situation som f.eks. markedsudviklingen;

— for det andet udgør en ansvarsudelukkende omstændighed;

— for det tredje udgør en undtagelse fra hovedreglen, idet den medfører, at en ellers retsstridig handling — på ganske bestemte betingelser — bliver retmæssig;

— for det fjerde ikke anerkendes i fællesskabsretten, idet Domstolen i sag 78/77, Lührs (Sml. 1978, s. 169) er nået til det resultat, at sådanne i de nationale retssystemer eksisterende normer ikke kan finde analogisk anvendelse, men alene indføres ved en lovgivningsakt gældende for personlige goder af etisk eller kulturel art og ikke for formuegoder.

Kommissionen afviser endelig også den søgsmålsgrund, hvormed sagsøgerne under påberåbelse af nødværge forsøger at udelukke muligheden for at pålægge den virksomhed, der ikke har overholdt beslutning 962/77, sanktioner, idet der ellers af følgende grunde ville være skabt en meget farlig præcedens

— for det første er det med beslutning 962/77 og de individuelle beslutninger om sanktioner hele antikrisepolitikken for jernmetalindustrien baseret på princippet om solidaritet mellem virksomhederne inden for EKSF, der her står på spil,

— for det andet ville der med anerkendelsen af denne søgsmålsgrund være skabt et middel til at slippe uden om sanktioner, når økonomiske fordele er i farezonen;

— for det tredje mister sanktioner fra Fællesskabets side deres karakter af tvangsmidler i kraft af en afvigende adfærd fra en enkeltpersons side;

— for det fjerde kan en sådan retfærdiggørelse »ex post facto« af en retsstridig adfærd ikke komme i betragtning.

3. *Sagsøgerne* gør gældende, at force majeure ikke er et forældet begreb, men tværtimod et almindeligt retsprincip, der som sådant indgår i fællesskabsretten i den i traktatens artikel 33 forudsatte betydning, og de henviser til, at der forelå en ekstraordinær situation og i tilslutning hertil to omstændigheder af lige så stor betydning

— en meget høj rentefod

— umuligheden af personalenedskæringer.

De afviser, for så vidt angår begrebet nødværge (eller nødsituation), Kommissionens opfattelse — med dennes sondring mellem fysiske og juridiske personer — som de finder uantagelig, fordi den dermed nødvendigt forbundne forskelsbehandling af retssubjekterne må undgås.

Sagsøgerne svarer endelig Kommissionen, at såfremt der ved en annullation af de individuelle beslutninger skulle opstå en farlig præcedens, vil der dog gennem en anerkendelse af deres retmæssighed være skabt en endnu farligere præcedens, som vil være ensbetydende med, at det fastslås at Kommissionen ved udøvelsen af sine skønsmæssige beføjelser kan sætte sig ud over lovens rammer.

4. Kommissionen fastholder den analyse, den tidligere har redegjort for og anfører, at en sag, hvori Domstolen har fuld prøvelsesret, ikke bør benyttes som et påskud til fremdragelse af påstået ekstraordinære, uforudsigelige og objektive omstændigheder, som lader sig påberåbe med henblik på at undgå sanktioner. Og dette må gælde så meget desto mere, som sagsøgerne i det foreliggende tilfælde — efter en påberåbelse af den umulighed, der påstås at have foreligget med hensyn til iværksættelsen af fællesskabslovgivningen — henviser til nationale forhold, hvis relevans må være så meget mindre, som de burde have været forudset eller i al fald rigtigt vurderet af en ansvarsbevidst erhvervsdrivende.

Den tilføjer, at et forsvar for ejendomsretten ikke udgør et nødværgetilfælde, når der er tale om beskyttelse af almindelige handelsmæssige interesser og udsigter, hvis usikre karakter netop er et udslag af den pågældende erhvervsøkonomiske virksomheds beskaffenhed, som fastslået af Domstolen i den ovenfor omtalte Nold-sag.

c) Nedsættelse af bøden

Sagsøgerne anmoder rent subsidiært, for det efter deres opfattelse usandsynlige tilfælde, at de individuelle beslutninger ikke skulle blive annulleret, Domstolen om — af samtlige ovenfor anførte grunde — at nedsætte bøden. De gør herved gældende, at Domstolen med henblik på denne nedsættelse kan tage hensyn til samtlige foreliggende omstændigheder, samt at det forhold, at Kommissionen betegner de pålagte bøder som milde, ikke kan begrunde, at Domstolen undlader at nedsætte nævnte bøder.

Kommissionen afviser dette krav med den begrundelse, at de pålagte bøder som fastsat forholdsmæssigt efter overtrædelsernes grovhed er rimelige, samt at bødebeløbene ligger under de i traktaten fastsatte maxima. Den anfører endvidere, at en nedsættelse som nævnt er udelukket, idet afgørelser efter billighed i tilfælde, der svarer til det foreliggende, ikke findes i Domstolens praksis.

Den redegør endelig — for så vidt angår Rumi-sagen — for de overvejelser, der ligger til grund for dens bødepolitik i disse sager om mindstepriser:

— den første gruppe virksomheder, der havde solgt til priser under mindstepriserne fik pålagt bøder på 15 % af det samlede konstaterede underbudsbeløb, og denne mildhed må forklares med, at der ikke i flere år var blevet pålagt bøder;

— senere gik Kommissionen over til at anvende takster på mellem 15 og 25 % af de konstaterede underbudsbeløb undtagen for kriseramte virksomheder og virksomheder under konkurs, hvor taksten har været på henholdsvis 10 og 1 %.

F — Kommissionens beregninger, specielt for så vidt angår Di Darfo, Rumi og Feralpi

a) Di Darfo

Det sagsøgende selskab omtaler indledningsvis, hvad det betegner som en procedurefejl. Selskabet modtog først den 23. juni indkaldelsen til mødet i Bruxelles den 29. juni. I anbefalet brev af samme dato underrettede det Kommissionen herom og anmodede om en udsættelse af mødet, og da det var klar

over, at postgangen var forsinket, sendte det den 26. juni et telex, hvori det om det anbefalede brev kom til at hedde, at det »ville følge« og ikke, som der skulle have stået, »var afsendt«. Som eneste svar herpå sendte Kommissionen den 28. et telegram — som Di Darfo først fik overbragt den 29. — hvori anmodningen blev afvist; det stod herefter klart, at Di Darfo ikke kunne tage til dette møde. Og det sagsøgende selskab har som følge af denne »procedurefejl« nedlagt påstand om annullation af den individuelle beslutning af 18. august 1978.

Dette krav anser det sagsøgende selskab for så meget mere berettiget, som det — på nævnte møde — havde til hensigt at redegøre for nedennævnte kendsgerninger, som det fremdeles påberåber sig:

— for det første gælder regningerne nr. 1626, 1628 og 1630 ikke rundt armeringsstål, men valsede stål af typen ST 37, og de er derfor ikke omfattet af beslutning 962/77.

— for det andet har Kommissionen under de påtalte salg henført en række regninger vedrørende salg efter ordrer afgivet før ikrafttrædelsen af beslutning 962/77; det er imidlertid ordreafgivelsens dato og ikke leveringsdatoen, der er afgørende for, hvornår kontrakten er indgået. Der bliver tale om to serier ordrer:

1. Til den første svarer regningerne nr. 1315 og 1316, 1416, 1454, 1691, 1705, 1713 og 1714 for leverancer til virksomheden Mareto Blein (Frankrig) efter ordrer afgivet den 27. og 28. april 1977 gennem mellemhandlerfirma SpA Darma, Milano;

2. Til den anden svarer regningerne nr. 1660, 1661 og 1662 for leverancer til SpA Baraclit (Italien) efter ordrebekræftelser af 28. april 1977 fra mellemhandlerfirmaet Albani, Merate.

Kommissionen anfører indledningsvis, at den ikke er forpligtet til at afholde det møde, som den giver parterne lejlighed til at deltage i, samt at mødets beramмelse til den 29. juni gav Di Darfo en passende frist, idet den skriftlige del af proceduren var afsluttet den 13. maj; for møder af denne art kan der endvidere ikke gælde nogen tvingende frist for indkaldelsen; der foreligger altså ikke nogen procedurefejl, ej heller omstændigheder i øvrigt, der har hindret et effektivt og passende forsvar.

Til de omtalte kendsgerninger anføres følgende:

— for det første bærer de omtvistede regninger for ST 37 påstemplingen »delvis tilpasning til AFIM-prislisten«; AFIM producerer imidlertid ifølge Kommissionen kun rundt armeringsstål, således at der kun kan have været tale om rundt armeringsstål.

— for det andet fandt salgene til Mareto Blein sted i henhold til ordrer af 20. juni 1977, og mellemhandlerfirmaet Darma var, dengang virksomhedskontrollen fandt sted, endnu ikke inde i billedet; de ordredokumenter, Di Darfo har vedlagt, blev ikke fremlagt under virksomhedskontrollen.

Kommissionen afviser derfor de argumenter og indsigelser, Di Darfo er fremkommet med.

b) Rumi

Det sagsøgende selskab anfører først, at det blev tvunget til at sælge til priser under mindstepriserne i Forbundsrepublikken Tyskland, idet de aftaler om kanalisering af afsætningen gennem UCRO, som Kommissionen stod bag, ikke blev holdt af de tyske købere. Det gør dernæst gældende, at Kommissionen har beregnet underbuddene forkert; under kontrollen blev Rumi's underbud beregnet på grundlag af en pris på 540 DM pr. ton, men ved de salg, der her var tale om, var der foretaget tilpasning efter paritetspunkterne Saarbrücken og Oberhausen; og Rumi's opfattelse går ud på, at Davignon-prisen i virkeligheden i kraft af transportomkostningerne nedbringes fra 540 til 451,87 DM. Selskabet mener derfor, at underbudsbeløbet kommer ned på 100 mio lire i stedet for 200 mio lire, og at bøden bør beregnes på grundlag af dette lavere underbudsbeløb.

Kommissionen bestrider på noget tidspunkt at have forpligtet sig og bakket aftaler om kanalisering af afsætningen op. I regningerne vedrørende de salg, der fandt sted i Forbundsrepublikken Tyskland mellem den 7. og den 27. april 1978, er prisen angivet til 400 DM pr. ton, mens prisen udfra paritetspunkterne Saarbrücken eller Oberhausen andrager 451,87 DM, og det telex af 23. juni 1978, hvormed Rumi vil bevise tilpasningen, angår klart nok salg, som Rumi senere har haft. Den omhandlede tilpasning er i øvrigt ulovlig, idet de omtvistede regninger gælder salg til Nederlandene, hvor der ikke i medfør af artikel 60, stk. 2, litra b), 4. led, i EKSF-traktaten er mulighed for at gennemføre tilpasning.

c) Feralpi

1. *Det sagsøgende selskab* anfører først, at når tilpasning til tilbud fra tredjelande har været lovlige frem til ikrafttrædelsesdatoen den 15. marts 1978 for Kommissionens beslutning nr. 527/78/EKSF af 14. marts 1978 om forbud mod tilpasning til tilbud af jern- og stålprodukter indført fra visse tredielande (EFT L 73 af 15. 3. 1978, s. 16) må også en tilpasning efter en pris, der selv er opnået gennem tilpasning efter tilbud fra tredjelande, være lovlig. Og det er også udelukket at hævde, at en tilpasning efter en ulovlig adfærd, altså en pris, der bryder med mindstepriserne, er ulovlig. Feralpi gør derfor gældende, at det for samtlige salg til priser, der er tilpasset tilbud for hvis priser, der allerede er gennemført tilpasning til tilbud fra tredjelande, er udelukket at pålægge sanktioner i medfør af beslutning 962/77. Selskabet fremfører dernæst en række indvendinger mod de konstateringer, som virksomhedskontrollen gav anledning til:

— for det første .har Kommissionen i oversigten over salg i Italien fastsat den ulovligt solgte mængde forkert;

denne er angivet til 2 573 273 ton, men har i virkeligheden kun været på 2 067 453 ton; det ser ud til, at fejlen hidrører fra regning nr. 2738

— for det andet har Kommissionen beregnet afvigelsen fra mindstepriserne uden at medregne tillæg, men mindstepriserne skal forhøjes med disse tillæg — herunder tillæggene for diameter,

— for det tredje, forklarer selskabet, har det for så vidt angår salgene i Forbundsrepublikken Tyskland tilpasset sine priser efter de prislister, der anvendes af konkurrenter i aftagerens markedsområde, og altså med fradrag af transportomkostninger, og det argument, på hvilket Kommissionen under den administrative procedure har støttet en påstand om, at tilpasning til tyske priser skal beregnes i DM, må afvises; tilpasningen skal nemlig beregnes i sælgerens valuta, idet den ved tilpasning fremkomne pris i modsat fald — i tilfælde af en revaluering af konkurrentens valuta — bliver højere end prisen fastsat i sælgers egen valuta; man ville få en tilpasning opefter, der som sådan ville være meningsløs;

— for det fjerde har Kommissionen lagt det sagsøgende selskab til last, at det har taget priser under mindstepriserne, som det fremgår af en række regninger med en håndskreven angivelse af disse priser; det sagsøgende selskab frakender sådanne dokumenter enhver bevismæssig betydning under henvisning til, at de ville være ganske uden betydning inter partes og alene tjene skattemæssige formål, samt til, at det ikke under nogen omstændigheder i Italien vil være muligt af fremlægge en regning og derved opnå importtilladelse for et lavere importbeløb end det i nævnte regning anførte.

2. *Kommissionen* afviser det sagsøgende selskabs opfattelse vedrørende tilpasningen under henvisning til, at det var Feralpi's pligt at tilpasse sine priser efter en prisliste og til, at selskabet ikke har kunnet tilpasse sine priser til et tilskud fra en virksomhed, efter at denne selv har gennemført tilpasning til et tilbud fra et tredjeland; tilpasninger af sidstnævnte art skal desuden fremgå af regnskabsbilag og i hvert enkelt tilfælde anmeldes til Kommissionen i medfør af bestemmelserne i artikel 60, stk. 2, litra 5, sidste led i EKSF-traktaten og i beslutning 23/63 (EFT 1963-1964, s. 67); de kan således ikke påberåbes til støtte for anvendelsen af priser, der er lavere end mindstepriserne.

Til de enkelte kritikpunkter bemærker Kommissionen:

— for det første, at den påståede fejl i mængdeberegningen ikke eksisterer, ganske enkelt fordi regningsnummeret var ulæseligt og muligvis er blevet gengivet forkert; alle de øvrige detaljer er imidlertid blevet korrekt gengivet;

— for det andet, at den ikke bestrider, at den har beregnet underbuddene på den af det sagsøgende selskab beskrevne måde, idet det i artikel 2 i beslutning nr. 3000/77/EKSF hedder, at »mindstepriserne i artikel 1 er basispriserne på paritetsstedet, herunder tillæg for kvalitet, og idet ændringer i tillæggene ikke har kunnet forekomme efter indførelsen af beslutning 962/77;

— for det tredje, at salgene i Forbundsrepublikken Tyskland ikke er overtrædelser, fordi priserne er beregnet i lire, men fordi reglerne om tilpasning indebærer, at den tilpassede pris aldrig kan være lavere end den pris, der er blevet anvendt af den konkurrerende virksomhed og hvorefter tilpasning er gennemført, således som tilfældet her har været;

— for det fjerde, at den kun kan bekræfte de udtalelser, den i sin tid har fremsat i begrundelsen til den individuelle beslutning og ikke kan indlade sig på en drøftelse af de internretlige skattespørgsmål, der måtte forekomme i tilslutning hertil.

3. *Det sagsøgende selskab* bestrider Kommissionens opfattelse vedrørende tilpasningen under henvisning til, at når en virksomhed A tilpasser sine priser efter en anden virksomhed B, er deres pris den samme, og at det, hvis en tredje virksomhed C så gennemfører tilpasning efter A, er meningsløst at hævde, at denne tilpasning gennemføres mere efter A end efter B; denne form for tilpasning er altså lovlig. Pligt til anmeldelse består kun i tilfælde af, at der for hver enkelt varetype er fastsat grænser for tilpasningen, men dette har ikke været tilfældet før den 15. marts 1978, og bødepålægget skyldes under alle omstændigheder en overtrædelse af mindstepriserne og ikke en undladelse af at anmelde lovlige tilpasninger.

Selskabet kritiserer dernæst Kommissionen, fordi dens omtale af tillæggene kun har hensyn til eventuelle prisændringer; selskabet gør gældende, at mindsteprisen også omfatter tillæg for kvalitet, og at der herved bliver tale om at anse tillæg for diameter for et tillæg for kvalitet og tilføjer, at dette også synes at være Kommissionens opfattelse.

Selskabet kritiserer endelig for så vidt angår salgene i Forbundsrepublikken Tyskland Kommissionen for at have opfundet en ny slags tilpasning, nemlig tilpasning opefter; men ved tilpasning forstås jo muligheden for på visse betingelser at fravige sin egen prisliste og i al fald ikke en forpligtelse til at holde sig til en andens prisliste, navnlig såfremt dennes pris er steget forholdsmæssigt som følge af svingninger i valutakurserne, som Kommissionen skulle have taget hensyn til ved at ændre mindstepriserne; på denne måde kan sælgerne drage fordel af en devaluering af deres nationale valuta.

4. *Kommissionen* afviser, at tilpasningen kan fremstå som et resultat af hypotetiske overvejelser; tilpasning må gennemføres ved kontraktens indgåelse og fremgå af regnskaberne; og selv om to virksomheder ganske vist kan tilpasse sig efter en tredje virksomhed, er det i EKSF-traktatens artikel 66, stk. 2, litra b), bestemt, at afslag (i forhold til listeprisen) ikke må overstige »den størrelse, der gør det muligt at bringe det fremsatte tilbud på linje med den prisliste, som er opstillet und fra et andet sted«. Og endelig findes kravet om anmeldelse til Kommissionen af tilpasninger til tilbud fra tredjelande i Den Høje Myndigheds beslutning nr. 23/63 vedrørende tilpasning af priserne efter betingelser, der tilbydes af virksomheder uden for

Fællesskabet og ikke i artikel 61 i traktaten, og i denne beslutning hedder det ganske utvetydigt: »Virksomhederne inden for stålindustrien ... skal give meddelelse om forretninger, ved hvilke de ... tilpasser deres tilbud efter betingelser, der tilbydes af virksomheder uden for Fællesskabet«.

Kommissionen har altså ikke opfundet »tilpasning opefter«, og Kommissionen henviser herved til, at omtalte tilpasning gør det muligt at bringe sig på linje med en prisliste, som er opstillet ud fra et andet sted og navnlig består i adgangen til at benytte en konkurrents prisliste.

Kommissionen gentager vedrørende salgene i Forbundsrepublikken Tyskland, at de priser, der herved blev anvendt var klart lavere end mindstepriserne. Som bevis fremlægger den en række telex, der for hver enkelt tilfælde indeholder en angivelse af henholdsvis »salgspris«: 420 eller 430 DM, og »faktureringspris«: 205 000 lire (eller 550 DM på salgstidspunktet) samt en erklæring fra inspektør Petersen, der forestod kontrollen, hvorefter det virkelig var prisen som angivet i DM, der blev anvendt ved de forskellige forretninger.

I sag 31/79

A — Sagens antagelse til behandling i realiteten

Det sagsøgende selskab har anlagt sag om annullation i medfør af artikel 33, stk. 2, i EKSF-traktaten. Det bestrider ikke, at det har solgt rundt armeringsstål til priser under de fastsatte mindstepriser, men det anser ikke denne adfærd for en overtrædelse af beslutning 962/77/EKSF, da mindsteprisordningen ikke med rimelighed har kunnet kræves overholdt i en markedssituation som den, der har været tale om.

Sagsøgte gør gældende, at selskabet i realiteten kun anfægter bødepålægget. dvs. artikel 2 i den anfægtede beslutning. Søgsmålet er altså ikke rettet mod beslutningens artikel 1; sagsøgte vil imidlertid overlade det til Domstolen at tage stilling til, hvorvidt det sagsøgte selskabs principale påstand kan antages til behandling i realiteten.

B — Det sagsøgende selskabs økonomiske situation på baggrund af markedsforholdene

Det sagsøgende selskab bestrider ikke, at det har solgt rundt armeringsstål til priser under de i beslutning 962/77/EKSF fastsatte, men mener, at det var tvunget hertil som følge af udviklingen på stålmarkedet, hvor konkurrerende virksomheders priser klart var lavere end mindstepriserne. Det har forsøgt at opnå ordrer til mindstepriserne, men er bestandigt blevet udkonkurreret på andres åbenbart lavere tilbud. Efter en række vanskelige og bekostelige forsøg på at sælge til de påbudte priser, har det alene i kraft af den omtalte adfærd været i stand til at bringe sin produktion på fode igen og til herigennem at undgå lukning og arbejdsløshed for sine 450 ansatte. Selskabet fremlægger som bevis herfor sine ordrebøger samt en udtalelse fra en af selskabets revisorer og en sagkyndig.

Sagsøgte redegør for krisesituationen i almindelighed inden for jernmetalindustrien og for dens virkninger i særdeleshed for sektoren for rundt armeringsstål, hvor den har kunnet konstatere et mere udtalt prisfald end ellers som følge af det faldende byggeri, eksportnedgangen og stigningen i importen samt en ringere solidaritet mellem virksomhederne indbyrdes. Før vedtagelsen af

beslutning nr. 962/77/EKSF forelå en situation med en gennemsnitlig udnyttelsesgrad for produktionsanlæggene på ca. 55 %, med omfattende afskedigelser og delvis arbejdsløshed for næsten 50 % af arbejdstagerne. Hermed var også de i artikel 61 i EKSF-traktaten opstillede betingelser for indførelse af en mindsteprisordning opfyldt.

C — Overtrædelsen af artikel 61 i EKSF-traktaten og af beslutning 962/77/EKSF

Det sagsøgende selskab, der vil overlade det til Domstolen at afgøre, hvor effektivt beslutning nr. 962/77/EKSF har virket i retlig henseende, gør gældende, at det ikke har været rimeligt at pålægge en bøde for overtrædelse af beslutningen. Kommissionen skal nemlig ved udøvelsen af de den ved artikel 61 i EKSF-traktaten tillagte beføjelser respektere proportionalitetsprincippet, der anerkendes i samtlige medlemsstaters retsordener, og hvorefter »offentlig indgriben skal være egnet og nødvendig for at nå det tilstræbte mål«. Overholdelse af dette princip medfører, at indgreb, der er uegnede for gennemførelsen af de tilstræbte mål såvel som indgreb, hvis håndhævelse hurtigt viser sig uigennemførlig, er retsstridige.

Men den generelle beslutning nr. 962/77/EKSF har ikke standset prisfaldet og ejheller forbedret de små virksomheders afkast. Den har derimod medført en væsentlig forringelse af markedsstrukturen; den har på den anden side ikke påvirket Brescia-virksomhedernes adfærd, idet de ikke har overholdt den. Kommissionens uvirksomhed har medført, at beslutningen ikke har kunnet anvendes og bevirker, at enhver tvangsforanstaltning over for virksomheder, der har tilpasset sig en udvikling, til hvis opståen Kommissionen har ydet sit, er ulovlig.

Sagsøgte anfører, at det sagsøgende selskabs argumentation retligt er ensbetydende med, at det uagtet at det ikke er klart tilkendegivet, om det i medfør af artikel 37, stk. 3, i EKSF-traktaten gøres gældende, at beslutningen om fastsættelse af mindstepriser lider af retlige mangler — anfægter mindsteprisordningen, der er omhandlet i selve traktaten. Lovens gyldighed antastes ikke af et selv nok så stort antal overtrædelser.

Sagsøgte anfører om de faktiske omstændigheder, at den har udøvet sine kontrol- og sanktionsbeføjelser over for en række virksomheder gennem iværksættelse af et større antal administrative procedurer, der medførte bødepålæg i tyve tilfælde. I øvrigt har kravet om attester for fakturaprisernes overensstemmelse med mindstepriserne (som fastsat i den generelle beslutning nr. 3003/77/EKSF, EFT L 352 af 31. 12. 1977, s. 11) samt om, at disse attester skal ledsage leverancerne, gjort det muligt efter kontrol at iværksætte ca. hundrede andre procedurer vedrørende overtrædelser af mindsteprisbestemmelserne. Virkningerne af denne håndhævelse af reglerne kan naturligvis først vise sig lidt efter lidt og få generalpræventiv effekt efter pålæggelse af sanktioner.

Det sagsøgende selskab anfører hertil, at hensigtsmæssigheden af langt senere faldende sanktioner efter en situation, hvor nogle af de selskaber, der har overtrådt reglerne fra først af havde været ubekendt med disse, må være så meget mere tvivlsom som markedet — som Davignon også selv har indrømmet — har reageret mod en sådan politik.

Sagsøgte fremhæver, at gyldigheden af den omtvistede beslutning ikke anfægtes

af disse indvendinger. Muligheden for at fastsætte mindstepriser forudsætter prisfastsættelse på et højere niveau end det, som markedet hidtil har kendt. Det er i øvrigt tilstrækkeligt, at disse mindstepriser ikke fastsættes på et »urealistisk« niveau; og dette har været forudsat ved fastsættelsen af den obligatoriske mindstepris på et niveau midtvejs mellem prisniveauet hos virksomheder, der producerer på basis af henholdsvis malm og skrot. For så vidt angår Davignons erklæring, har der været tale om en appel om solidaritet mellem markedsdeltagerne indbyrdes. Endelig har datoen for indgrebene intet at gøre med gyldigheden af den generelle beslutning, i medfør af hvilken de er sket. I øvrigt gik Kommissionen i gang med at føre kontrol den 15. juni 1977 og gennemførte denne systematisk med de til rådighed stående midler fra juli 1977.

D — Overskridelse af den ved artikel 64 i EKSF-traktaten tillagte skønsbeføjelse

Det sagsøgende selskab mener, at den skønsbeføjelse, Kommissionen råder over i medfør af artikel 64 i EKSF-traktaten, ikke bør udøves uvilkårligt ved pålæggelse af sanktioner; og dette må gælde så meget mere, når den generelle beslutning, der ønskes håndhævet, har været uegnet. Kommissionen har i øvrigt udøvet sit skøn på en fejlagtig måde, eftersom resultatet er blevet en forskelsbehandling (se nedenfor).

Sagsøgte bemærker hertil, at en skønsbeføjelse ikke nødvendigvis skal udøves således at sanktioner undgås. Det sagsøgende selskabs argumentation savner logisk mening, når det findes påkrævet at ramme selskabets konkurrenter hårdt, medens det selv samtidig friholdes. Og det forhold, at mindsteprisordningen kun i ringe omfang er blevet overholdt, kan ikke medføre, at de i den anledning pålagte sanktioner bliver ubegrundede.

Sagsøgte bestrider, at den ved udøvelsen af sit skøn som påstået har udsat det sagsøgende selskab for forskelsbehandling.

E — Overtrædelse af artikel 60, stk. 2, litra b, i EKSF-traktaten samt af grundsætningen vedrørende konkurrencedygtige priser.

Det sagsøgende selskab gør gældende, at EKSF-traktaten, der er baseret på fri konkurrence, skal gøre det muligt at sætte ind over for konkurrenter, der tilbyder lavere priser, hvilket også adgangen til at gennemføre tilpasning er et bevis på, og således at fastholde virksomhedernes konkurrenceevne. I det foreliggende tilfælde er der sket tilpasning efter konkurrenter, hvis priser var lavere end de af Kommissionen fastsatte mindstepriser; i en sådan situation er der tale om forskelsbehandling, når en beslutning, som andre har overtrådt, kræves overholdt, og dermed er også lighedsgrundsætningen overtrådt.

Sagsøgte svarer hertil, at den i traktaten fastsatte mulighed for tilpasning udgør en præcist afgrænset undtagelse fra forbudet mod forskelsbehandling og i øvrigt kun giver adgang til at bringe sig på linje med en konkurrents priser, når disse er i overensstemmelse med de gældende regler. Det forhold, at der foreskrives en mindstepris er lighedsgrundsætningen uvedkommende; det

forklares derved, at det er nødvendigt at forhindre salg under en vis nærmere angivet pris. En mindstepris er ikke en enhedspris. For priser, der er højere end mindstepriserne, gælder traktatens almindelige prisbestemmelser.

F — Forskelsbehandling og det sagsøgende selskabs særlige situation

Det sagsøgende selskab gør for det første gældende, at Kommissionen ved bødens fastsættelse har behandlet det ringere end andre virksomheder, navnlig Brescia-virksomhederne, hvis adfærd, når alt kommer til alt, har været hovedårsag til det vedvarende prisfald for rundt armeringsstål på trods af fastsættelsen af mindstepriser. Den selskabet pålagte bøde er på 115 896 RE, mens den største bøde, der er pålagt et selskab i Norditalien (Sider Comuna SpA), kun andrager 51 685 RE. Såvel ligheds- som proportionalitetsgrundsætningen er dermed overtrådt.

Det sagsøgende selskab gør dernæst mere i almindelighed gældende, at beslutning nr. 962/77/EKSF er uanvendelig, idet der derigennem er påført visse virksomheder så store byrder, at de er truet i deres eksistens. Dette gælder navnlig små monostrukturerede virksomheder som det sagsøgende selskab, der til forskel fra de store integrerede værker hverken kan ændre deres produktion eller klare sig uskadt gennem en længere tabsperiode, hvis de ikke kan få statsstøtte.

Sagsøgte anfører hertil, at nogle virksomheder virkelig har måttet gennemleve en vanskelig periode, indtil markedet havde fundet sig til rette med mindstepriserne. Men det sagsøgende selskab, hvis listepriser for betonstål med forbedret forankringsevne, som omhandlet i artikel 1, stk. 2, litra 6, i beslutning nr. 962/77/EKSF, i tiden før den omtvistede beslutning lå 8 FF over de deri fastsatte mindstepriser, er kun i et vist omfang blevet berørt; der er imidlertid ved beregning af bødens størrelse taget hensyn til selskabets specielle situation. Sagsøgte gør endelig opmærksom på, at der ved salg til mindstepriserne gennem en højere pris havde kunnet rådes bod på faldet i ordreindgangen.

Det sagsøgende selskab fremhæver i sit svar, hvorledes det faktisk har været umuligt for det at sælge til mindstepriserne, og hvilke tab, det derfor har lidt, og det finder derfor, at Kommissionens argumentation har en meget teoretisk karakter. De få kontrakter, der har været tale om, er kommet i stand til den faktisk efter konkurrenternes adfærd gældende markedspris.

Sagsøgte mener, at mindsteprisbeslutningen kun i særlig grad berører monostrukturerede virksomheder, fordi de udelukkende er aktive i den produktionssektor, der er ude i særlige vanskeligheder. For de store integrerede værker gælder, at de ikke efter forgodtbefindende kan øge deres afsætning af andre produkter, for at udligne deres tab på rund armeringsstål. Spørgsmålet om statsstøtte har endelig intet at gøre med ensartet fastsættelse for et bestemt produkt af mindstepriser, der skal overholdes af samtlige virksomheder.

Sagsøgte tilføjer, at en generel beslutning, der tilsigter en forbedring på lang sigt af alle virksomheders økonomiske situation samt sikkerhed for beskæfti-

gelsen, absolut ikke kan komme til at virke efter hensigten samtidig i alle konkrete enkelttilfælde.

Parterne benytter sig i øvrigt til støtte for eller imødegåelse af denne sjette søgsmålsgrund af de argumenter, der er fremkommet vedrørende det sagsøgende selskabs økonomiske situation på markedet.

G — Begrundelsen »nød bryder alle love«

Det sagsøgende selskab mener, at den økonomiske situation, det har været ude i, og nødvendigheden af at redde 450 arbejdspladser, har bragt det i en nødsituation. Dets adfærd, som førte til en overtrædelse af beslutning nr. 962/77/EKSF skyldtes ønsket om at værne et mere værdifult retsgode og har derfor ikke været retsstridig. Et retssammenlignende studium viser, at grundsætningen »nød bryder alle love« anerkendes i kriminalretten i Storbritannien, Tyskland, Frankrig, Italien og Schweiz.

Sagsøgte anser det vel for muligt, at der kan foreligge forhold, der kan berettige en bestemt handling fra en virksomheds side, fordi handlingen er uomgængeligt nødvendig for at undgå en fare, der direkte truer den handlende og ikke kan undgås på lovlig vis (jf. e.c. dommen i sag 16/61, Sml. 1954-1964, s. 329), men bestrider, at dette skulle være tilfældet i det foreliggende tilfælde. Andre virksomheder har foretaget sig det fornødne (mindre, men indtægtsgivende salg, mindskelse af produktionen, nedsættelse af arbejdstiden, delafskedigelser). I en almindelig krisesituation, hvor alle opfordres til at udvise solidaritet, kan en enkelts overtrædelse ikke anerkendes som nødværge, idet derved næsten automatisk alle overtrædelser af samme art skulle kunne begrundes på denne måde.

Sagsøgte fremhæver, at det sagsøgende selskabs overtrædelse består i ikke på noget tidspunkt at have anvendt mindstepriserne, samt at det korte tidsrum, hvori det ikke modtog ordrer fulgte efter en periode — umiddelbart før vedtagelsen af beslutningen om mindstepriser — med afslutning af store kontrakter. Det sagsøgende selskab har ikke bevist, at dets tab først og fremmest skyldes gennemførelsen af den omtvistede beslutning, eller at det var truet med lukning.

H — Nedsættelse af bøden

Det sagsøgende selskab har subsidiært påstået bøden nedsat. Den overtrædelse, der eventuelt måtte foreligge, er i al fald ubetydelig, når henses til den situation, selskabet har været stillet overfor. Af Domstolens praksis vedrørende overtrædelse af artikel 60 fremgår, at der ved bøders fastsættelse skal tages hensyn til den overtrådte bestemmelses art og til overtrædelsens grovhed (sag 8/56 og sag 1/59, Sml. 1954-1964, s. 49 og s. 151); i det foreliggende tilfælde må hertil føjes selskabets anspændte økonomi og dets stilling på markedet på baggrund af de særlige vanskeligheder, det har været ude for, og som er beskrevet ovenfor. Det har ikke med den udviste adfærd været hensigten at bringe de i EKSF-traktatens artikel 3 fastlagte væsentlige mål i fare, men at forsvare et beskyttelsesværdigt retsgode, nemlig selskabets eksistens.

Endelig er, som allerede anført, de forskellige beløb, som er pålagt de virksomheder, der har overtrådt den generelle beslutning nr. 962/77/EKSF, udtryk for forskelsbehandling.

Sagsøgte henviser til, at den i medfør af artikel 64 i EKSF-traktaten er beføjet til at pålægge bøder på op til det dobbelte af værdien af de ulovlige salg. I alle de beslutninger om bødepålæg for overtrædelse af mindsteprisreglerne, Kommissionen hidtil har vedtaget i medfør af artiklerne 64 og 61, er imidlertid som grundlag for bødens beregning det konstaterede underbudsbeløb blevet anvendt, altså et væsentligt lavere beløb end det, hvortil der ulovligt er blevet solgt. Bøderne er generelt og i mangel af særlige formildende omstændigheder blevet fastsat til 25 % af underbudsbeløbet. I nærværende sag er bødesatsen nedsat til 6 % af underbudsbeløbet på grund af selskabets økonomiske og finansielle situation. Den sammenligning af bødebeløbene, det sagsøgende selskab har foretaget, må efter den her beskrevne fremgangsmåde ved beregningen siges at være vildledende; den henholder sig jo til absolutte tal, der ikke i sig selv beviser noget som helst.

Sagsøgte fremhæver endelig, at det ikke efter overtrædelsens grovhed er rimeligt at fastsætte bøden til et symbolsk beløb, samt at det sagsøgende selskab har fået lov til at betale bøden på lempelige vilkår.

I — Sagens omkostninger

Det sagsøgende selskab har i et tillæg til stævningen anført, at den begæring om udsættelse med fuldbyrdelsen, som det har fremsat, skyldes sagsøgtes forhold, nemlig dels den kategoriske udtryksmåde i brevet af 17. januar 1979, der kun lempede betalingsvilkårene for en del af bødebeløbet og ikke indeholdt noget løfte om, at der ikke ville ske tvangsfuldbyrdelse, dels det forhold, at sagsøgte først under behandlingen af spørgsmålet om anvendelse af foreløbige forholdsregler — og dermed så sent at selskabet ikke kunne trække sin begæring tilbage — erklærede, at der ikke kunne blive tale om fuldbyrdelse af den anfægtede beslutning, så længe hovedsagen henstod uafgjort. Domstolen har tidligere tillagt omstændigheder af denne art betydning (forenede sager 16 til 18/59 og 79 og 82/63, Sml. 1954-1964, s. 163 og s. 489).

Sagsøgte mener, at det sagsøgende selskab skal afholde omkostningerne ved behandlingen af spørgsmålet om foreløbige forholdsregler; selskabets begæring blev afslået ved kendelse af 27. marts 1979 fra Domstolens præsident, og det har ikke angivet ganske særlige grunde, der i medfør af artikel 69, stk. 3, 1. led, i procesreglementet berettiger til en ophævelse af sagsomkostningerne. At der foreligger en exegibel akt er ikke ensbetydende med, at der er overhængende fare for tvangsfuldbyrdelse, og navnlig ikke når den pågældende akt er indklaget for Domstolen. I øvrigt indeholder brevet af 17. januar til dels (for så vidt angår 100 000 FF) en gentagelse af beslutningen; for restbeløbet (dvs. 570 000 FF) fremsættes der et tilbud om forhandlinger vedrørende en eventuel lempelse af betalingsvilkårene. Det sagsøgende selskab kunne blot have rettet henvendelse til Kommissionen, hvis det ville

have undgået en overflødig sag. Endelig må det bemærkes, at selskabets begæring om udsættelse skulle have været afvist på grund af manglende bevis for dets påståede likviditetsvanskeligheder og for dets anspændte økonomiske situation, selv om Kommissionen ikke havde erklæret, at den ikke ville skride til tvangsfuldbyrdelse, medens hovedsagen verserede.

I sag 83/79

A — Maxhütte's stævning

Det sagsøgende selskab indleder med en lang redegørelse for de faktiske omstændigheder, der har givet anledning til dets salg til priser under mindstepriserne, og redegør derefter for de i stævningen fremsatte søgsmålsgrunde.

a) De faktiske omstændigheder

Det sagsøgende selskab anfører, at det var et voldsomt fald i salget, der fik det til at sætte sig ud over mindstepriserne.

1. Selskabets faldende salg

Det sagsøgende selskab anerkender, at Kommissionen gennem fastsættelse af mindstepriser har haft til hensigt at forhindre et prissammenbrud på markedet for rundt armeringsstål og således søge at afværge en åbenbar krise.

1.1. Faldet i afsætningen af rundt armeringsstål

Det sagsøgende selskab anfører, at basisprisen for stål med forbedret forankringsevne ved fastsættelsen af mindstepriser blev forhøjet med 34 % fra 410 DM på det frie marked til 530 DM. Selskabet var tilfreds med denne forhøjelse og indrettede øjeblikkelig sine priser herefter. Uheldigvis bragte det sig herved i en farlig situation; dets salg i Bayern — som ca. to tredjedele af dets omsætning i Tyskland kan henføres til — faldt fra juni til juli 1977 med 90 % fra 9 415 tons til 963 tons, og i Forbundsrepublikken under ét med 87 %. Selskabet forklarer, at salgene i juli i bedste fald, når henses til dets produktionsordning, svarede til en udnyttelsesgrad på 7,5 %.

Selskabet fremlægger en række tal, af hvilke det skulle fremgå, at det drastiske fald i dets afsætning ikke skyldtes en almindelig tilbagegang i salget, men derimod, at kunderne i juli købte hos andre producenter end det sagsøgende selskab; Maxhütte mistede herved en betydelig markedsandel; denne faldt på det bayerske marked fra 36 til 5 % og på det samlede tyske marked fra 10 til 2 %.

1.2. Årsagen til selskabets dalende afsætning

1.2.1. Konkurrenternes overtrædelse af mindstepriserne

Den måde, hvorpå det sagsøgende selskabs salg udviklede sig i juli, viser, at dets konkurrenter i vidt omfang ikke overholdt mindstepriserne.

1.2.2. Begrundelsen for overtrædelsen af mindstepriserne

1.2.2.1. Utilstrækkeligheden af beslutning nr. 962/77/EKSF

— Handelen har ikke været omfattet

Kommissionen har ved at holde handelen uden for anvendelsesområdet for beslutning nr. 962/77/EKSF i praksis hindret

dens regler i at slå igennem på markedet. De handlende, der rådede over lagre svarende til to måneders forbrug, kunne jo sælge til lavere priser end dem, det var påbudt producenterne at anvende, og det meget vide spillerum, der herved var indrømmet dem, satte dem i stand til i en vis forstand at udhungre producenterne; de skulle blot undlade at tømme lagrene — beholdningerne viser et fald på 15 % i perioden juli til oktober 1977 — og udtage forholdsvis små partier for at påvirke markedet for rundt armeringsstål, der er præget af voldsom konkurrence.

Situationens alvor træder endnu tydeligere frem, når der er tale om store sammenslutninger, der sælger deres produkter via datterselskaber. Moderselskabet sælger til mindstepriserne til datterselskabet (den handlende), der videresælger til lavere priser, og da moderselskabet må bære datterselskabets tab, bliver resultatet af denne fremgangsmåde, at der med beslutning nr. 962/77/EKSF er indført en forskelsbehandling af producenter, alt efter om de råder over deres eget forhandlerselskab eller ej.

— Importen har ikke været omfattet

Kommissionen har ved sin undladelse af indtil slutningen af 1977 at træffe foranstaltninger — der bortses fra drøftelser og indførelsen af obligatoriske anmeldelser — vedrørende indførslen af rundt armeringsstål, gjort det muligt for en række navnlig italienske producenter at omgå mindsteprisordningen. Disse har nemlig blot kunnet eksportere det af dem producerede stål til Schweiz og derfra indføre til Forbundsrepublikken Tyskland — først og fremmest, fordi der ved indførsel fra Schweiz til Tyskland ikke gennemføres nogen kontrol med, om materialet er produceret i eller uden for Fællesskabet.

1.2.2.2. Ufuldstændig overvågning og kontrol med gennemførelsen af beslutning 962/77/EKSF

Det sagsøgende selskab gør gældende, at Kommissionen i tiden umiddelbart efter iværksættelsen af mindsteprisordningen absolut intet foretog sig for at sikre gennemførelsen heraf i praksis, men alene forlod sig på det i EFT offentliggjorte. Dette har den selv indrømmet i den 11. almindelige beretning nr. 151, hvori den udtaler, at den »kun gradvis har skærpet proceduren til konstatering af overtrædelser«. Efter det sagsøgende selskabs mening burde der imidlertid have været gennemført omfattende inspektioner allerede fra den 9. maj 1977 for at få de erhversdrivende til at overholde mindstepriserne — der betød en prisstigning på 34 % — hvorefter kontrollen så kunne være blevet mindsket.

1.2.2.3. Sagsøgtes anerkendelse af mindsteprisordningens uanvendelighed

Det sagsøgende selskab anfører, at Kommissionen gennem vedtagelsen af et større antal beslutninger med henblik på

at gøre mindsteprisreglerne mere effektive har anerkendt, at beslutning 962/77/EKSF overhovedet ikke blev overholdt. Dette er blevet faktisk bekræftet ved den umiddelbart efterfølgende nedsættelse af mindstepriserne med 5 % (beslutning 1483/78 af 14. 6. 1978, EFT L 176 af 30. 6. 1978).

Sagsøgte har således gennem en bødebeslutning ... krævet, at det sagsøgende selskab i kraft af en mildt sagt mangelfuld ordning overholder priser, som sagsøgte efter et forgæves forsøg på at afhjælpe ordningen har været nødt til at ændre; dette er en inkonsekvent adfærd.

2. Virkningerne for det sagsøgende selskabs senere adfærd

2.1. I almindelighed

Det sagsøgende selskab anfører, at det frem til august 1977 forsøgte at anvende mindstepriserne; markedets reaktion på denne lovlydighed viste sig imidlertid i det voldsomme fald i salget i juli; i denne farlige situation fulgte selskabet så markedet og solgte til lavere priser.

2.2. Virkningerne for det sagsøgende selskabs afsætning

2.2.1. Markedsandele

Efter at selskabet havde sænket priserne, gik dets markedsandel igen op uden dog at komme så højt op som i andet kvartal af 1977. Dengang havde selskabet nemlig en markedsandel på 36 % i Bayern og på 10 % i Forbundsrepublikken Tyskland. Senere i 1977 og 1978 blev andelen ikke højere end henholdsvis 23 og 8 %.

2.2.2. Leverede mængder

Efter sammenbruddet i juli 1977 kom selskabet ikke igen op på de leveringstal, det havde haft i andet kvartal af 1977. Såvel på markedet i Bayern som i Forbundsrepublikken var selskabet ude for en nedgang i den leverede mængde på mellem 24 og 67 %. Denne situation bekræftes af udviklingen i ordreindgangen samt af den relative variationskoefficient, et særligt statistisk mål for afsætningsudsving, ved hjælp af hvilket det er muligt at sammenligne den relative mangel på stabilitet i det sagsøgende selskabs afsætning med den relative stabilitet i konkurrenternes afsætning.

Det sagsøgende selskab afslutter sin redegørelse for de faktiske omstændigheder med at fremhæve, at alt foreliggende talmateriale viser, at selskabets fortsatte anvendelse af de af sagsøgte fastsatte mindstepriser ville have været udtryk for en blind tillid, der ville have medført lukning af den af selskabet drevne virksomhed.

b) Søgsmålsgrunde

Det sagsøgende selskab gør efter en omtale af sin søgsmålskompetence gældende, at den anfægtede beslutning er retsstridig, idet den strider mod EKSF-traktaten og er udstedt i medfør af den generelle beslutning 962/77/EKSF, der selv er retsstridig.

1. Mangler ved den anfægtede beslutning

1.1. Artikel 1 i EKSF-traktaten

I artikel 1 i EKSF-traktaten gives det principielle grundlag for retsbegrebet fælles marked, ifølge hvilket »de vilkår, der gælder for konkurrencen mellem

virksomhederne må følge af de naturlige produktionsvilkår«. Kommissionens manglende evne til at få mindstepriserne overholdt har imidlertid ført til en fordrejning af konkurrencevilkårene. Under disse omstændigheder har det sagsøgende selskab ved at tilpasse sig markedspriserne bidraget til en genindførelse af det til grund for retsbegrebet »fælles marked« liggende princip og til en fjernelse af fordrejningen af konkurrencevilkårene.

1.2. Artikel 2 i EKSF-traktaten

Det sagsøgende selskab gør gældende, at artikel 2, stk. 1, der bestemmer, at Fællesskabet skal udføre sin opgave »ved oprettelsen af et fælles marked på de i artikel 4 fastsatte betingelser«, er overtrådt, idet den anfægtede beslutning er en overtrædelse af artikel 4 (jf. nedenfor 1.4.).

Det er dog navnlig stk. 2 i nævnte artikel, der er overtrådt.

For det første lægger den anfægtede beslutning sig i vejen for »den mest rationelle fordeling af produktionen på det højeste produktivitetsniveau«, altså — som det fremgår af Domstolens dom i de forenede sager 27 til 29/58 (Sml. 1954-1964, s. 183) — for »den fordeling, der især er baseret på den graduering af produktionsomkostningerne, som følger af virksomhedernes forskellige produktivitet, dvs. af de forskellige producenters særlige fysiske og tekniske vilkår og deres individuelle bestræbelser«.

Imidlertid følger ifølge selskabet, når artikel 61 finder anvendelse, den omhandlede fordeling af fastsættelsen af mindstepriser, dog altid under iagttagelse af stk. 1, dvs. i henhold til objektive kriterier. Kommissionen har med den sanktion, den har pålagt selskabet, ladet denne fordeling bero på et subjektivt og traktatstridigt kriterium, idet visse producenter ved at sælge under mindstepriserne har været i stand til at øge deres salg på andre tilbudsgiveres bekostning.

For det andet lægger den anfægtede beslutning sig i vejen for bevarelsen af »stabilitet i beskæftigelsen« (stk. 2, 2. led), idet selskabet ved bøden skal tvinges til at ophøre med sit salg af rundt armeringsstål samt til at afskedige sit personale, mens dets konkurrenter ved deres overtrædelse af beslutning 962/77/EKSF bemægtiger sig dets markedsandel.

1.3. Artikel 3 i EKSF-traktaten

Denne artikel kan anvendes ikke blot med henblik på den generelle beslutning i henhold til artikel 61, hvorefter mindstepriser kun kan indføres, såfremt de er nødvendige for at nå de i artikel 3 nævnte mål, men også med henblik på alle senere beslutninger til gennemførelse af en beslutning om mindstepriser.

Den individuelle beslutning strider mod artikel 3, litra c), der forpligter Kommissionen til gennem sin prispolitik at muliggøre de fornødne afskrivninger og en normal forrentning af den investerede kapital. Det har den imidlertid ikke gjort i det foreliggende tilfælde, idet det sagsøgende selskab ikke kan sælge til mindstepriserne, hvis anvendelse Kommissionen ikke har kunnet sætte igennem.

Af selv samme grund er den anfægtede beslutning også i strid med artikel 3, litra d), idet den virker ødelæggende for de vilkår, der kan tilskynde virksomhederne til at forbedre deres produktionsapparat, samt med artikel 3, litra g), idet den udgør en foranstaltning til beskyttelse af

de virksomheder, der ikke har overholdt mindstepriserne.

Den anfægtede beslutning strider endvidere mod artikel 3, litra e), idet den medfører, at det sagsøgende selskab tvinges til at afskedige en del af sit personale, og den giver dermed arbejdsløshed inden for de virksomheder, der har overholdt beslutning 962/77/EKSF og friholder de virksomheder, der har tilsidesat den.

1.4. Artikel 4 i EKSF-traktaten

1.4.1. Ulige behandling af identiske situationer

Kommissionen har med den omhandlede individuelle beslutning overtrådt det i artikel 4 i traktaten fastsatte forbud mod forskelsbehandling, idet den har undladt at behandle identiske situationer på samme måde, og det sagsøgende selskab gør tilmed gældende, at der ved beslutningen er stillet ulige vilkår for sammenlignelige tilfælde.

Selskabet gør gældende, at Kommissionen gennem beslutningen har udsat det for forskelsbehandling, mens den tværtimod skulle have behandlet det, som behandler den, der ikke har overtrådt loven. I denne forbindelse redegør selskabet udførligt for de forskellige grunde, hvorefter det har været påkrævet at behandle det på samme måde som selskaber, der nøje har fulgt mindstepriserne:

— den nødsituation, som selskabet kom ud i, opstod som følge af Kommissionens forhold, idet denne var ude af stand til at sørge for, at dens egen generelle beslutning blev overholdt; Kommissionen kan ikke støtte rettigheder på denne af den selv fremprovokerede forsvarshandling i forhold til den, der har forsvaret sig.

— sammenligner man i lyset af grundsætningen om forbud mod forskelsbehandling det sagsøgende selskabs situation og situationen for et givet selskab, der antages at have overholdt mindstepriserne, vil det efter en redelig vurdering på grundlag af EKSF-traktaten og Domstolens praksis kunne fastslås, at de to situationer er identiske;

— gennemførelsen og overholdelsen af de grundlæggende rettigheder — der af både Kommissionen og Domstolen anses for en målsætning af allerstørste vigtighed — giver det sagsøgende selskab ret til beskyttelse mod ubegrundede fordrejninger af konkurrencevilkårene som følge af indgreb fra sagsøgtes side.

Hermed er det ifølge selskabet ikke sagt, at der er adgang til at øve selvtægt, men spørgsmålet bliver herefter, om den gamle vesterlandske retsgrundsætning »venire contra factum proprium« er en del af fællesskabsretten. Desuden påberåber selskabet sig ikke den omstændighed, at der ikke er pålagt andre virksomheder, der har solgt under mindstepriserne, bøder, idet dette ville lægge hindringer i vejen for fællesskabsrettens anvendelse, men selskabet ønsker at blive stillet lige med virksomheder, der ikke har begået nogen overtrædelse.

1.4.2. Lige behandling af ulige situationer

Det sagsøgende selskab er af den opfattelse, at Kommissionen har udsat det for forskelsbehandling ved at behandle det på samme måde som andre selskaber, der har solgt under mindstepriserne, selv om dets situation var en anden; de andre

virksomheder har jo haft vilje til at underbyde mindstepriserne fra først af og uden at have behøvet det, mens det selv har befundet sig i en tvingende nødsituation.

Selskabet anmoder Domstolen om at fortolke artikel 4, litra b), i EKSF-traktaten også på baggrund heraf, ikke mindst fordi Domstolens praksis endnu ikke synes definitivt at have fastslået gyldigheden af forbudet mod forskelsbehandling også i et tilfælde som det foreliggende.

1.5. Andre artikler

1.5.1. Artikel 5 og artikel 8 i EKSF-traktaten

Kommissionen har overtrådt forskellige traktatbestemmelser og har dermed også overtrådt artikel 5, stk. 1, og artikel 8 i EKSF-traktaten.

Da hensigten med den anfægtede beslutning er at fastholde den grove konkurrencefordrejning, sagsøgte har hidført, er også artikel 5, stk. 2, 3. led i EKSF-traktaten overtrådt.

1.5.2. Artikel 64 i EKSF-traktaten

Kommissionen har overskredet sine skønsbeføjelser, idet det ikke er lykkedes den at bringe de forskellige i artiklerne 2 til 4 i EKSF-traktaten nævnte mål i indbyrdes harmoni.

1.6. Søgsmålsgrundene inkompetence samt væsentlige formelle mangler

Den anfægtede beslutnings begrundelse opfylder ikke lovens krav, idet den ikke indeholder nogen forklaring på, hvorfor sagsøgte ikke finder at kunne tillægge den omstændighed, at det sagsøgende selskab ved i begyndelsen at have overholdt mindstepriserne har lidt betydelige tab, nogen betydning.

Eftersom den anfægtede beslutning udgør en overtrædelse af flere traktatbestemmelser, har sagsøgte desuden manglet kompetence til at vedtage den.

2. Mangler ved beslutning 962/77

2.1. Indsigelsen traktatstridighed

Det sagsøgende selskab mener, at der ved vurderingen af den anfægtede beslutning også må henses til ulovligheden som følge af traktatstridighed af beslutning 962/77; dette er fastslået i praksis allerede i sag 1/58 (Sml. 1954-1964, s. 127).

2.2. Artikel 4, litra b), i EKSF-traktaten

Det sagsøgende selskab gør gældende, at beslutning 962/77 har medført forskelsbehandling af producenter, idet beslutningen hverken omfatter de handlende, hvilket har gjort det muligt for de meget store virksomheder at slippe uden om mindstepriserne (jf. ovenfor under 1.2.2.1.), eller importen, hvilket har gjort det muligt for de italienske producenter at omgå fællesskabslovningen (jf. ovenfor under 1.2.2.1.).

2.3. Artikel 4, litra d), i EKSF-traktaten

Beslutning 962/77, hvorefter nogle virksomheder blev bundet af mindstepriserne, mens andre kunne undlade at følge disse, har medført tab af markedsandele for de førstnævnte og har dermed etableret en striktiv fremgangsmåde, der tilsigter opdeling . . . af markederne.

2.4. Andre artikler i EKSF-traktaten

Det sagsøgende selskab gør endvidere gældende, at den generelle beslutning er i strid med

— traktatens artikel 1, idet beslutningen i kraft af den ubegrundede differentiering, den indeholder, strider mod det fælles markeds natur og formål;

— traktatens artikel 2, stk. 1, idet den påfører navnlig Sydtyskland og de mindre stålproducenter en speciel og uretfærdig byrde;

— traktatens artikel 2, stk. 2, idet den fremmer ustabilitet i beskæftigelsen og skaber forstyrrelser i medlemsstaternes økonomi;

— artikel 3, litra c), d) og g), idet den forhindrer det sagsøgende selskab i at foretage de nødvendige afskrivninger og i at opnå en normal forretning af den i selskabet investerede kapital, og dermed fjerner enhver tilskyndelse til en udvikling og forbedring af produktionsapparatet samt til en regelmæssig udvidelse og modernisering af produktionen;

— artikel 5, stk. 2, i traktaten, idet den har medført en alvorlig fordrejning af normale konkurrencebetingelser;

— artikel 61, stk. 1, litra b) og stk. 2, idet artikel 3 i EKSF-traktaten herved er overtrådt.

B — Kommissionens svarskrift

a) De faktiske omstændigheder

Kommissionen fremhæver, at det sagsøgende selskab ikke bestrider de faktiske omstændigheder.

1. Virksomhedens størrelse

Kommissionen bestrider de udtalelser, hvorved det sagsøgende selskab forsøger at fremstille Maxhütte som en lille virksomhed og henviser herved til, at balancen i selskabets status overstiger 500 mio DM samt til, at selskabet har over 6 000 ansatte.

2. Det sagsøgende selskabs oprindelige overholdelse af mindstepriserne

Kommissionen gør gældende, at det sagsøgende selskab fra først af ikke agtede at anvende mindsteprisen, men derimod en markedspris, idet det allerede i august 1977 meddelte sine kunder, at det snart ville foretage sig noget, hvilket også viste sig derved, at det efterfølgende ydede sine kunder kredit. Kommissionen anfører herved desuden, at en overtrædelse af mindsteprisbeslutningen hverken kan retfærdiggøres med en henvisning til såkaldte markedspriser — som det jo netop var meningen at forhøje — eller under påberåbelse af andre virksomheders overtrædelser.

3. Salgsnedgangen samt det talmateriale, det sagsøgende selskab i øvrigt har fremlagt

Kommissionen anfører indledningsvis og generelt, at fakturering til mindsteprisen i forbindelse med et tilsagn om en ændring af denne ikke kan have givet anledning til et fald i det sagsøgende selskabs afsætning, idet de anvendte priser hermed har været identiske med priserne hos de udbydere, der solgte under mindstepriserne.

Kommissionen bestrider ikke de tal, det sagsøgende selskab har fremlagt (s. 21 til 24 i stævningen) men bemærker, at dette herved bestandig begrænser sig til en

enkelt måned, nemlig juli 1977. Det var imidlertid allerede i april 1977 kendt, at der ville blive indført mindstepriser; de kontrakter, der var blevet afsluttet før ordningens indførelse blev opfyldt over en periode, der strakte sig helt frem til juni måned og gjaldt mængder der var langt større end dem, der krævedes til et normalt forbrug; endelig holdes ferierne i bygningssektoren og i industrien fortrinsvis i juli; på baggrund heraf måtte salget naturligvis falde kraftigt i juli 1977.

Kommissionen er utilbøjelig til at mene, at der har været tale om en katastrofal nedgang — og begrænser sig herved til at anføre Maxhütte's samlede salgstal for perioden januar 1977 til marts 1978.

Kommissionen fremhæver desuden, at afsætningen af rundt armeringsstål — der foruden af prisen afhænger af en lang række faktorer — er udsat for kraftige af årstiderne og konjunkturerne bestemte svingninger.

Det er derfor ikke i det foreliggende tilfælde afgørende, om mindsteprisen er blevet anvendt eller ej, og det så meget mindre, som selskabet har ophævet denne ved en berigtigelse og en tilpasning til markedsforholdene.

Kommissionen anfører endelig, at det sagsøgende selskabs faldende salg også kan forklares med, at konkurrenternes fremstillingsmetode er billigere som følge af anvendelsen af elektriske ovne.

4. De handlendes undtagelse fra mindsteprisordningen

Da beslutning 962/77 i artikel 1, stk. 1, som beslutningens adressater foruden producenterne nævner deres salgsorganisationer og mellemmænd er de handlende omfattet af mindsteprisbeslutningens bestemmelser.

I øvrigt har Kommissionen ikke mulighed for i medfør af artikel 61 at lade beslutningen omfatte også de handlende. For at dette kunne have ladet sig gøre, måtte Kommissionen være gået frem efter artikel 95, stk. 1 og 2. Men dengang da beslutning 962/77 blev forberedt, syntes det umuligt at bevise, at en sådan beslutning var nødvendig for at nå de i EKSF-traktatens artikler 2, 3 og 4 nævnte mål. Der havde tværtimod med lagre svarende til kun to måneders salg været grund til at antage, at overgangen kun ville blive kortvarig, og at de handlende ville genopbygge deres lagre til mindstepriserne. Det er altså de virksomheder, der har overtrådt beslutning 962/77, der har givet de handlende mulighed for selv at gå under mindstepriserne; at påberåbe sig, at de handlende har solgt til priser under mindstepriserne er derfor udtryk for et »venire contra factum proprium«, så meget mere som det sagsøgende selskab er fusioneret med selskabet Klöckner, der selv har et handelsselskab som datterselskab, nemlig Klöckner-Stahl GmbH, Essen, og selv tidligere har besiddet tre handelsselskaber.

5. Indførslernes undtagelse fra mindsteprisordningen

Kommissionen bestrider, at der med indførslerne fra Schweiz indirekte har været tale om italienske produkter, og fremhævner, at den gennem vedtagelsen af talrige foranstaltninger har udnyttet de muligheder for indgreb, som traktatens regler giver.

6. Mindsteprisniveauet

Kommissionen vil ændre den af det sagsøgende selskab anførte procentvise stigning i forhold til markedspriserne,

som mindstepriserne har medført (34 %), idet den gør gældende, at selskabet ved beregningen heraf har bortset fra transportomkostningerne, hvilket betyder, at mindstepriserne kun har medført en stigning på 22 %.

Med fastsættelsen af denne mindstepris — ikke på trods af virksomhederne men i deres interesse — har Kommissionen ikke som hævdet af det sagsøgende selskab villet gennemtvinge en kæmpemæssig prisforhøjelse; den har derimod villet give virksomhederne mulighed for at genfinde et passende prisleje.

Den bemærker, at det sagsøgende selskabs prisliste allerede længe før vedtagelsen af beslutning 962/77 angav en pris på 600 DM, altså en højere pris end mindsteprisen.

Kommissionen tilbageviser endelig det sagsøgende selskabs erklæringer om, at der skulle være gennemført en nedsættelse af mindstepriserne med 5 %; ved den omhandlede beslutning, 1483/78 fastholdtes tværtimod det samme prisniveau i RE, dog således at priserne kunne tilpasses kursudviklingen, og dette er forklaringen på de lavere priser i DM og de højere priser i pund sterling og lire.

7. Kommissionens manglende evne til at gennemføre en overholdelse af mindstepriserne

Kommissionen henviser til, at den må forlade sig på, at virksomhederne optræder solidarisk og så efterfølgende føre kontrol og eventuelt sanktionerne overtrædelser med bøder, idet den ikke råder over direkte tvangsmidler.

Den bestrider ikke, at de nævnte foranstaltninger kan give anledning til spændinger, der selv kan medføre yderligere foranstaltninger, men gør gældende, at det ikke på grundlag af disse foranstaltninger til nærmere konkretisering af den samlede kriseplan — som mindstepriserne blot er en del af — kan fastslås, at det første indgreb var virkningsløst og derfor ikke skulle overholdes. Kommissionen oplyser endelig, at de første kontrolbesøg i virksomhederne fandt sted allerede i juni 1977, samt at der den 23. januar 1978 var gennemført kontrol i 62 tilfælde og indledt procedurer til konstatering af overtrædelser i 8 tilfælde.

b) Den retlige situation

Kommissionen mener, at det sagsøgende selskabs retlige vurdering efter det ovenfor anførte har mistet enhver betydning, og at den herefter kan nøjes med en kort supplerende kommentar.

1. Det sagsøgende selskabs argumenter mod bødebeslutningen

Det sagsøgende selskabs fremgangsmåde går ifølge Kommissionen ud på først at gengive indholdet af en af traktatens bestemmelser og derefter gentage et afsnit fra sagsfremstillingen, der påstås at have forbindelse med den citerede bestemmelse, for så til slut at fastslå, at denne bestemmelse er overtrådt. Herved kommer det til en gentagelse af afsnit af sagsfremstillingen sammen med argumenter; Kommissionen finder det derfor hensigtsmæssigt at gå ud fra de fremførte argumenter og ikke fra traktatbestemmelserne.

1.1. De påstået skadelige følger af beslutningens anvendelse

Kommissionen henviser til, at det af det sagsøgende selskab er gjort gældende, at hensigten med den anfægtede beslutning

er at fratage selskabet dets markeder for rundt armeringsstål, og altså at tvinge det til afskedigelse af personale samt til en forringet konkurrencesituation i forhold til andre stålproducenter.

Kommissionen finder, at der er tale om grove beskyldninger, hvormed Kommissionen hævdes forsætligt at have søgt at skade det sagsøgende selskab og afviser dem på det kraftigste som gisninger uden hold i virkeligheden.

Den tilbageviser selskabets argumenter under henvisning til, at den omstændighed, at der har været tale om overtrædelser af mindsteprisbeslutningen, ikke kan begrunde et anbringende om, at beslutningen er ulovlig og den tilføjer, at beslutningens lovlighed og bindende karakter er upåvirket af de ændringer og supplerende foranstaltninger, der er blevet gennemført.

1.2. Ligebehandling af det sagsøgende selskab og de virksomheder, der ikke har overtrådt mindstepriserne

Kommissionen afviser de omstændelige udredninger, hvormed det sagsøgende selskab forsøger at bevise, at dets situation efter en vurdering på grundlag af princippet om forbud mod forskelsbehandling kan sidestilles med situationen for et selskab, der ikke har overtrådt beslutning 962/77, idet det afgørende her må være, om en virksomhed overholder mindstepriserne eller ej.

Den afviser desuden argumentet om, at denne ligestilling skulle følge af den omstændighed, at det sagsøgende selskab i begyndelsen overholdt mindstepriserne, dels fordi selskabet ikke fik pålagt en bøde af denne grund, dels fordi selskabets oplysninger på dette punkt er urigtige.

Den afviser endelig argumentet om, at den anfægtede beslutning er en overtrædelse af grundlæggende rettigheder, idet den også skulle være udtryk for en forskelsbehandling og for en tilsidesættelse af lighedsprincippet; dette har den allerede imødegået.

1.3. Den ulige behandling af det sagsøgende selskab og de virksomheder, der også har overtrådt mindstepriserne

Kommissionen gør gældende, at bortset fra den fuldstændige mangel på en saglig begrundelse for dette argument, fører det videre til indsigelsen om en nødsituation.

1.4. Den nødsituation, som det sagsøgende selskab påstår at have befundet sig i

Kommissionen henviser til, at Domstolen i sin dom i sag 16/61 af 12. juli 1962 (Sml. 1954-1964, s. 329) har redegjort for betingelserne for udøvelse af nødværge. Hertil kræves,

— at truslerne er direkte

— at faren er overhængende

— at faren ikke kan undgås på anden og lovlig måde.

Men det sagsøgende selskab kunne have nedsat sin produktion, eftersom faldet i dets leverancer var ringe og i vidt omfang sæsonbetinget. Maxhütte tilhører desuden en koncern; selskabet har ikke en ensartet produktion, og de priser, der figurerede på dets prisliste var højere end mindstepriserne i tiden før mindsteprisordningens indførelse, således at denne ikke skulle kunne have givet selskabet særlige vanskeligheder. De omstændig-

heder, der skaber en nødsituation har altså ikke foreligget.

Kommissionen gør opmærksom på, at mindstepriserne — for tiden — overholdes af markedsdeltagerne og delvis allerede er overskredet, og argumentet om en nødsituation — der også er blevet fremført af en del andre sagsøgende selskaber — giver under alle omstændigheder hver virksomhed adgang til at fravige mindstepriserne, så snart konkurrenterne har gjort det. Der må tværtimod efter Kommissionens mening gives bøder for overtrædelser for at tilskynde branchens virksomheder til at underkaste sig den disciplin og solidaritet, som er absolut nødvendige for opretholdelsen af en mindsteprisordning.

1.5. Den påståede manglende begrundelse

Da det ikke er korrekt, at det sagsøgende selskab i begyndelsen fulgte mindstepriserne og derfor led tab, har det ifølge Kommissionen ikke været nødvendigt i begrundelsen at imødegå påstanden herom. Begrundelsen nævner derimod virksomhedens daværende finansielle og økonomiske situation som et af de forhold, der er taget i betragtning ved bødens fastsættelse.

2. Indsigelsen om ulovligheden af beslutning 962/77

Kommissionen afviser det sagsøgende selskabs argument om, at beslutning 962/77 har givet sig udslag i forskelsbehandling, fordi den ikke inddrager handelen og indførslerne under mindsteprisordningen; Kommissionen har jo allerede godtgjort, at disse indvendinger er grundløse, (ovenfor under B a) 4. og 5.). En anerkendelse af dette arguments rigtighed ville være ensbetydende med, at den enkelte virksomhed kunne omgå loven, og med at de virksomheder, der ikke havde mulighed herfor, ville få en anden behandling end de andre; denne opfattelse kan ikke støttes på den retspraksis, det sagsøgende selskab har påberåbt sig.

Kommissionen henviser til, at beslutning 962/77 er en generel beslutning, der pålægger virksomheder, der fremstiller og sælger rundt armeringsstål de samme forpligtelser, hvorfor det vil være usandt at hævde, at den har forsøgt at få gennemført mindsteprisordningen for blot nogle virksomheder og således har gjort det muligt for de øvrige at tiltage sig disses markedsandel.

Også de artikler, det sagsøgende selskab i øvrigt har påberåbt sig, har hensyn til denne påståede forskelsbehandling; men i relation til dem er der altså intet at klage over.

3. Bevisførelsen

Kommissionen afviser, at der kan blive tale om bevisførelse i overensstemmelse med det sagsøgende selskabs begæringer.

C — Maxhütte's replik

a) De faktiske omstændigheder

Det sagsøgende selskab gentager og uddyber de i stævningen anførte synspunkter; selskabet var ude for en betydelig salgsnedgang i juli 1977, og kun 40 % af denne skyldtes markedsforholdene i almindelighed og 60 % særlige grunde, nemlig den omstændighed, at selskabet til forskel fra konkurrenterne overholdt mindstepriserne i juni og juli 1977.

1. Første punkt: Det sagsøgende selskabs salgsnedgang som følge af markedsforholdene i almindelighed må holdes udenfor

Det sagsøgende selskab forsøger — under fremlæggelse af en oversigt over

de tal, der var anført i stævningen (replikken s. 9), at godtgøre, at den nedgang i dets salg, der skyldes de af Kommissionen anførte grunde, dvs.

— nærheden af ikrafttrædelsesdatoen for beslutning 962/77 der medførte, at kunderne fremskyndede deres indkøb,

— ferie,

— sæson- og konjunkturbestemte udsving,

kun andrager 40 % (39 % i Bayern og 41 % i hele Forbundsrepublikken). Selskabet har altså af særlige grunde dvs. uafhængigt af markedsforholdene i almindelighed tabt ca. 60 % af sin markedsandel.

Det sagsøgende selskab fastslår fremdeles i den hensigt at godtgøre, at dets salgsnedgang ikke i hovedsagen skyldes markedets almindelige bevægelser, at denne nedgang — som det beregner efter to forskellige metoder — faktisk var større end konkurrenternes, samt at den relative variationskoefficient (der allerede blev benyttet i stævningen) viser, at ændringerne i salget var føleligt større for selskabets end for konkurrenternes vedkommende.

Selskabet udtrykker endelig forundring over sagsøgtes tavshed for så vidt angår denne påvisning, der allerede fandtes i stævningen, og finder det foruroligende, at Kommissionen først i duplikken vil meddele, hvad den har at sige hertil og dermed afskærer selskabet fra skriftligt at svare herpå.

2. Andet punkt: angivelse af de grunde til det sagsøgende selskabs salgsnedgang, som er særegne for selskabet

2.1. Tilbagevisning af Kommissionens argumenter

Det sagsøgende selskab bestrider indledningsvis muligheden af en ændring i selskabets politik efter fusionen med selskabet Klöckner-Werke AG; denne fusion har altså ikke haft nogen betydning for den i juli 1977 konstaterede salgsnedgang.

Det bestrider endvidere, at dets produktionsmetode skulle være mere omkostningskrævende end el-ovnsproduktion, under henvisning til at dette kun ville være tilfældet såfremt skrot kunne fås til lavpriser; i el-ovnsproduktion bruges nemlig skrot; i produktion efter OBM-metoden (Maxhüttes oxygenindblæsningsmetode) anvendes kun mellem 25 og 75 % skrot. Altså har heller ikke anvendelsen af denne metode haft nogen betydning for selskabets salgsnedgang; nedgangen skyldes dets overholdelse af beslutning 962/77.

2.2. De grunde til salgsnedgangen, som er særegne for det sagsøgende selskab

2.2.1. Selskabets overholdelse i juni og juli af mindsteprisordningen

Det sagsøgende selskab afviser Kommissionens påstande om, at det fra begyndelsen af har underbudt mindstepriserne; det gentager, at det i en første periode — fra juni til august 1977 — meget omhyggeligt fulgte disse; fra august lovede det så sine kunder, at det ville foretage sig noget på prisområdet, hvorefter det omsider i november-december 1977 efter at have konstateret, at mindsteprisen overhovedet ikke fandt anvendelse på markedet, talte med hver enkelt kunde om en tilpasning af prisen, der sidenhen blev bragt konkret til udtryk

gennem udstedelse af kreditnotaer. Selskabet tilbyder at føre vidne- og dokumentbevis i form af regnskabsbilag for rigtigheden heraf og gør gældende, at dets kunder ikke i juni og juli ville have svigtet det, såfremt det fra begyndelsen havde tilbudt dem senere prisnedslag.

Selskabet gav nedslag fra omkring 15. august og kunne derfor ikke — af forretningsmæssige grunde — undgå efterfølgende at gøre det samme for allerede afsluttede kontrakter, altså dem, det havde indgået til mindsteprisen i juli, selv om der ganske vist ikke påhvilede det nogen retlig forpligtelse i så henseende.

2.2.2. Underbydning af mindstepriserne, der af det sagsøgende selskab var blevet overholdt indtil udgangen af juli 1977

Det sagsøgende selskab måtte foretage sig noget over for de meget lave priser, som handlende og importører lovligt og andre ulovligt anvendte.

2.2.2.1. Handelen

Det sagsøgende selskabs opfattelse — hvis rigtighed det tilbyder at bevise på flere forskellige måder — går ud på, at samtlige salg af rundt armeringsstål sker via handelen; om salg direkte fra producent til forbruger er der ikke tale.

Kommissionens argument om, at også salgsorganisationer og mellemhandlere ifølge beslutning 962/77 er forpligtet til at overholde mindsteprisordningen, er uden betydning, idet disse led ikke spiller nogen rolle på det tyske marked for rundt armeringsstål.

På samme måde — og hvad Kommissionen så end hævder — forpligter beslutning 31/53 ikke indirekte handelen til at overholde mindstepriserne; denne beslutning vedrører jo kun offentliggørelsen af prislisterne og ikke prisniveauet og gælder desuden kun for direkte salg; handelen har aldrig overholdt de regler, den indeholder herom.

Det er derfor forkert, når Kommissionen hævder, at den med beslutning 3002/77 blot har udvidet anvendelsesområdet for mindsteprisordningen, således at denne nu også omfatter de andre handlende; tidligere var jo ingen handlende på det tyske marked for rundt armeringsstål berørt af ordningen.

Endvidere blev nævnte beslutning 3002/77 vedtaget for sent. Den burde have været vedtaget allerede da beslutning 962/77 trådte i kraft, eftersom Kommissionen burde have vidst, at de handlende lå inde med lagre, der kunne dække efterspørgslen efter rundt armeringsstål i to af årets måneder, og endvidere kunne opbygge deres lagre til priser under mindstepriserne gennem importen, der under alle omstændigheder fra begyndelsen af 1976 havde udvist en stærkt stigende tendens. Ifølge det sagsøgende selskab kunne de handlendes underbud forudses med så meget større sikkerhed, som der med mindsteprisen var tale om en stigning på 34 % i forhold til den sidst konstaterede markedspris. Det tilføjer, at Kommissionens angivelse af, at stigningen kun var på 22 %, er urigtig; Kommissionen er nemlig gået ud fra en sammenligning af mindstebasisprisen (dvs. ekskl. transportomkostninger) og den effektive markedspris (dvs. inkl. transportomkostninger).

Den omstændighed, at det sagsøgende selskabs prisliste inden ikrafttrædelsen af beslutning 962/77 angav en pris på 600 DM — dvs. en pris, der var højere end den kommende mindstepris — har ingen større betydning, idet selskabet solgte det meste af sin produktion efter foretagen

tilpasning til prislisterne fra producenterne i Brescia-området, og dette har sagsøgte absolut vidst besked med.

Det sagsøgende selskab gør endelig gældende, at de handelsselskaber, som det var faktisk tilknyttet, i 1977 blev solgt til selskabet Klöckner og Co, som det ikke har forbindelse med, samt at det heller ikke tilhører samme koncern som Klöckner Stahl GmbH.

Derfor kan de handlende kun have købt rundt armeringsstål til priser under mindstepriserne hos andre producenter og dette kan det sagsøgende selskab ikke gøres ansvarlig for.

2.2.2.2. Importen

Det er det sagsøgende selskabs opfattelse, at Kommissionen ikke har imødegået de præcise og talmæssigt velunderbyggede bemærkninger, der fremsættes i stævningen. Selskabet oplyser endvidere, at importen fra Schweiz — der i Bayern konkurrerer direkte med de produkter, det selv fremstiller — i juli 1977 steg med 170 %, mens den samlede import fra tredjelande kun steg med 6,5 %. At Kommissionen ikke tog skridt til imødegåelse af denne import er ensbetydende med, at den har udsat det sagsøgende selskab for de lavere priser, hvortil importen fra Schweiz skete.

2.2.2.3. Utilstrækkelig overvågning af overholdelsen af mindsteprisordningen helt frem til slutningen af juli

Det sagsøgende selskab afviser Kommissionens argumenter på dette punkt. Det gør gældende, at de opgivne tal for de af Kommissionen indtil den 28. januar 1978 udførte kontrolbesøg ikke er egnet til at støtte påstanden om, at den har truffet alle nødvendige foranstaltninger til gennemførelse af beslutning 962/77.

Og dette må ifølge selskabet gælde så meget mere som Kommissionen også har kunnet skride ind med forebyggende foranstaltninger i medfør af traktatens artikel 47 og ikke blot handle efterfølgende.

Selskabet forsøger dernæst — ved hjælp af uddrag af forskellige publikationer — at bevise, at Kommissionen helt frem til slutningen af 1977 nølede, inden den gav sig til at kontrollere Brescia-virksomhederne og til derefter at pålægge dem sanktioner, selv om den allerede i andet halvår af 1977 var nået til den erkendelse, at Brescia-virksomhederne til stadighed havde overtrådt mindstepriserne. Hermed kritiserer det sagsøgende selskab Kommissionen for ikke straks efter iværksættelsen af beslutning 962/77 at have anvendt artiklerne 47 og 64, idet den gennem denne undladelse af at føre kontrol bragte det sagsøgende selskab i en nødssituation. Denne kritik er efter selskabets mening ikke ulogisk, f.eks. som følge af, at det selv har overtrådt beslutning 962/77 og af denne grund er blevet pålagt en bøde.

b) Søgsmålsgrunde

Det sagsøgende selskab fastholder fuldt ud de i stævningen anførte retlige betragtninger i den opstilling, de dér har fået, og nøjes med at tilføje en række supplerende oplysninger og svar.

1. Traktatens artikel 4, litra b)

1.1. Problemstillingen generelt

Det sagsøgende selskab fastholder uændret, at det har været ude i en situation, der svarer til den situation, som virksomheder, der har overholdt beslutning 962/77 har befundet sig i. Det imødegår Kommissionens afvisning af dette synspunkt ved at påpege, at dets

situation fulgte af den nødsituation, det var ude i, en situation der ikke påberåbes som et selvstændigt argument, men som må være et af de forhold, der må tages i betragtning i forbindelse med fortolkningen af forbudet mod forskelsbehandling i artikel 4, litra b).

Endvidere har det sagsøgende selskab aldrig hævdet, at nød skulle være en almindelig fritagelsesgrund i henhold til traktaten, men derimod at den er et forhold, der må tages i betragtning ved håndhævelsen af forbudet mod forskelsbehandling.

Selskabets overtrædelse kan derfor ikke objektivt begrunde den ulige behandling. Denne sidste følger af beslutningen om bødepålæg, selv om selskabet var i en situation svarende til den, som selskaber, der overholdt mindstepriserne, befandt sig i, da selskabet jo har handlet i nødværge.

1.2. Den nødsituation, som det sagsøgende selskab befandt sig i

Det sagsøgende selskab henviser til, at ca. 60 % af dets salgsnedgang skyldes selskabets egne forhold og navnlig den omstændighed, at det har overholdt mindstepriserne, mens andre overtrådte dem. Denne adfærd har medført store tab som følge af en ringe udnyttelse svarende til kun 17,6 % af dets produktionskapacitet, der væsentligst skyldtes salgsnedgangen, samt deltidsbeskæftigelse for en stadig større del af arbejdstagerne på fabrikken i Haidhof, fra gennemsnitligt 13,5 % i første halvår af 1977 til 24 % i tredje kvartal i 1977. Selskabet anfører, at det efter en analyse af årsagerne til det omtalte dårlige salg i juli kun kunne reddes, hvis det udvidede markedsandelen gennem salg under mindstepriserne.

Kommissionens argument om, at lovligheden af den generelle beslutning 962/77 ikke antastes, fordi en række virksomheder har overtrådt beslutningen, rammer ved siden af, idet det jo ikke er lovligheden af den generelle beslutning men derimod af den individuelle beslutning med det deri indeholdte bødepålæg, der drages i tvivl. På samme måde beror sidstnævnte beslutnings ulovlighed ikke på, at andre virksomheder har overtrådt beslutning 962/77, men derimod på, at det sagsøgende selskab har været i en nødssituation.

Selskabet anfører endvidere, at det ikke påberåber sig stålindustriens, men derimod sine egne vanskeligheder; det påberåber sig ej heller den fordel, det i sig selv har været at underbyde priserne for disse virksomheder [der fra først af har overtrådt beslutning 962/77], men derimod den skade, det har lidt herved; og det påberåber sig endelig heller ikke en forringelse af konkurrencevilkårene, men derimod den skade, det har lidt ved en sådan forringelse. Det vender sig afslutningsvis mod Kommissionens erklæringer om, at det har udtrykt det som sin opfattelse, at Kommissionen med beslutning 962/77 har haft til hensigt at krænke selskabets interesser.

1.3. Virkningerne for den fremtidige anvendelse af traktatens artikel 61 af en dom i henhold til sagsøgerens påstand

Det sagsøgende selskab gør gældende, at de indvendinger, Kommissionen har haft mod selskabets argumentation og som går ud på, at det herefter må befrygtes, at enhver virksomhed kan tillade sig at

overtræde beslutning 962/77, således at EKSF-traktatens artikel 61 bliver uden retsvirkning, er grundløse, idet

— for det første hver virksomhed skal bevise, at den har bragt et stort offer for Fællesskabets skyld, og at dette offer er den eneste årsag til nødssituationen;

— der for det andet ikke findes andre tilfælde, som dets eget, idet Kommissionen ikke har omtalt noget andet tilfælde af denne art;

— for det tredje det sagsøgende selskab som følge af overholdelsen af mindstepriserne i juni og juli skal behandles anderledes end de virksomheder, der fra først af har overtrådt mindstepriserne.

En annullation af den anfægtede beslutning vil derfor ikke bringe anvendeligheden af artikel 61 i EKSF-traktaten i fare, men tværtimod være udtryk for, at Fællesskabet hviler på retsstatsprincippet.

2. Tilbud om beviser

Det sagsøgende selskab mener, at Kommissionen i strid med hvad den selv har erklæret, bestrider de faktiske omstændigheder med hensyn til hvilke der er fremsat begæring om bevisførsel og at denne bevisførsel derfor vil være påkrævet så meget mere, som de omstændigheder, der herved skal bringes på det rene, vil være af stor betydning for tvistens afgørelse.

Det vil således ved denne afgørelse for det første være vigtigt at kende det antal kontrolbesøg som Kommissionen har gennemført, selv om et bevis i så henseende kun kan have betydning for så vidt angår ulovligheden af den anfægtede beslutning om pålæggelse af bøde; i relation til ulovlighedsindsigelsen vedrørende beslutning 962/77 gælder dette ikke, idet denne beslutnings lovlighed ikke efterfølgende kan afhænge af om dens gennemførelse er blevet forskriftsmæssigt overvåget.

Det vil også være hensigtsmæssigt for afgørelsen at kende Kommissionens grunde til den påfølgende gradvise styrkelse af kontrolvirksomheden, idet det herved vil kunne godtgøres, hvor utilstrækkelig en indsats, der har været tale om, og hvilke virkninger denne indsats har haft på markedet. Det sagsøgende selskab mener, at begæringen om bevisførsel kan imødekommes, idet artikel 33, stk. 1, 2. punktum, i EKSF-traktaten ikke indeholder nogen begrænsning med hensyn til de oplysninger, Domstolen må søge tilvejebragt med henblik på afgørelsen, men blot angiver, hvilke af de forelagte elementer, der er genstand for dens prøvelsesret.

Med hensyn til beviset for årsagen til salgsnedgangen er efter det sagsøgende selskabs opfattelse bevisførsel unødvendig, såfremt Domstolen kan tilslutte sig, hvad det har fremført i så henseende under skriftvekslingen.

Selskabet henviser endelig til, at Kommissionen for så vidt angår de dokumenter, selskabet har anmodet den om at fremlægge, i medfør af artikel 23 i Protokollen vedrørende statutten for Domstolen er pligtig at oversende Domstolen alle akter vedrørende den sag, som er forelagt den. Denne forpligtelse er af særlig betydning i det foreliggende tilfælde, hvor det ved hjælp af de fremlagte dokumenter skal bevises, at Kommissionen har vidst, at Brescia-virksomhederne til stadighed bevidst underbød mindstepriserne, og at de andre virksomheder, der overholdt dem, led tab som følge heraf og derfor ikke havde nogen anden udvej end selv at underbyde mindstepriserne.

D — Kommissionens duplik

a) De faktiske omstændigheder

Kommissionen mener, at det sagsøgende selskab i hovedsagen har bestræbt sig på at bevise, at dets adfærd har været forårsaget af den påståede nødsituation; en sådan årsagsforbindelse eksisterer imidlertid ifølge Kommissionen ikke; det beror på følgende grunde:

1. Juli måned

Juli måned, som det sagsøgende selskab uafladelig nævner, udgør kun en undtagelse, idet selskabets markedsandel allerede i august 1977 er oppe på sin tidligere størrelse, hvilket bekræftes af de grafiske kurver i replikken (s. 9 a) og b)). Kommissionen mener endvidere ikke, at det er muligt at konstatere en væsentlig salgsnedgang alene på grundlag af udviklingen i en enkelt måned.

2. Maj måned

De nævnte grafiske kurver viser derimod, at det i maj måned — hvor beslutning 962/77 trådte i kraft — kom til en bemærkelsesværdig stigning i det sagsøgende selskabs markedsandel til skade for konkurrenterne, og denne tendens holdt sig også i juni måned, om end knap så udtalt. Dette betyder, at Maxhütte har indgået et større antal aftaler til de gamle priser inden ikrafttrædelsen af beslutning 962/77 og således har bidraget til, at handlende og forbrugere var ved at drukne i billigt armeringsstål, samt til at mindstepriserne var vanskeligere at gennemføre. Denne salgspolitik forklarer stoppet i juli 1977. Kommissionen tilføjer, at denne salgspolitik, som Maxhütte gennemførte uden større betænkeligheder, bekræftes af den omstændighed, at selskabet satte sig ud over det leveringsprogram, som Kommissionen havde udarbejdet for hele nordgruppen, hvori Maxhütte har en andel på 37 %. I andet halvår af 1977 var selskabets overskridelse af dette program oppe på 32 %.

3. Prisfaktoren har ikke været afgørende

Kommissionen gør indledningsvis opmærksom på, at prisfaktoren for normale kunder ikke spiller så stor en rolle, at de fra måned til måned skifter til andre leverandører, som de ikke kender. Og dette må gælde så meget mere som flere kunder er virksomheder, der tilhører Klöckner-koncernen.

Kommissionen fastholder dernæst, at det sagsøgende selskab fra begyndelsen lovede sine kunder, at det afhængigt af prisudviklingen ville yde rabatter i form af senere godskrivninger. Den anfører i den forbindelse, at selskabets forklaring, der sondrer mellem tre faser i perioden juni 1977 — januar 1978, ikke er overbevisende, idet selskabet på den ene side hævder, at det først har givet tilsagn om rabatter fra august, på den anden side søger at forklare, at det har været nødt til i januar 1978 at yde afslag i kontrakter afsluttet i juni og juli 1977 (Kommissionen tilbyder at bevise dette ved fremlæggelse af to kreditnotaer); tilsagnene om rabatter blev altså givet allerede i juni.

Kommissionen gør gældende, at argumentet om årsagsforbindelse er grundløst, for så vidt som den har bevist, at det sagsøgende selskab allerede i juni gav tilsagn om en ændring af den oprindelige fakturering til mindstepriserne; salgsnedgangen skyldtes jo ikke overholdelsen af

mindstepriserne, og salgsopsvinget var ikke en følge af underbydelsen af mindstepriserne.

4. De opgivne tal er ikke relevante

Samtlige de tal, der skal belyse den påståede salgsnedgang er efter en juridisk bedømmelse helt ufornødne, idet det sagsøgende selskabs undladelse af at overholde mindstepriserne er den eneste omstændighed, der skal bevises; det har Kommissionen gjort, og det sagsøgende selskab har ikke imødegået den på dette punkt.

5. Produktionsomkostningerne er ikke relevante

Faldet i det sagsøgende selskabs markedsandel i juli var ikke en følge af, at selskabet i nævnte måned ikke holdt tilstrækkelig lave priser, men skyldtes derimod, at efterspørgslen var mere end dækket væsentligst som følge af selskabets salg til de gamle priser i maj og juni 1977. Kommissionen gør opmærksom på, at produktionslinje III (der fremstillede rundt armeringsstål) allerede havde været tabgivende før ikrafttrædelsen af beslutning 962/77, mens Brescia-virksomhederne derimod kunne sælge til de gamle priser uden at lide tab.

6. Det sagsøgende selskabs redegørelse og den deri indeholdte analyse af årsagerne til den nødssituation, hvorefter selskabets undladelse af at opfylde sine forpligtelser efter loven skulle være berettiget, har ingen mening, idet der ikke har været tale om nogen mærkbar nedgang i salget

Kommissionen har imidlertid tilkendegivet sin opfattelse med hensyn til de spørgsmål, der er blevet rejst.

6.1. Handelen

Kommissionen anfører indledningsvis, at det er producenterne, der ved salg til priser under mindstepriserne, har gjort det muligt for de handlende at sælge til priser under mindstepriserne, idet det dårligt kan tænkes, at en handlende ved videresalg går under sin egen indkøbspris.

Den mener, at det er urigtigt, at de handlende står for hele salget af armeringsstål og anfører, at de tyske stålværker i 1977 solgte 15,3 % af alt det af dem leverede armeringsstål direkte til forbrugerne. Den bestrider endvidere det sagsøgende selskabs påstand om, at mindstepriserne ikke gjaldt for handlende på markedet for rundt armeringsstål før ikrafttrædelsen af beslutning 3002/77, idet selskabet herved har overset salgsorganisationerne for virksomhederne fra de øvrige medlemsstater, der også er aktive i Forbundsrepublikken Tyskland.

Kommissionen oplyser endelig, at det sagsøgende selskab har undladt at nævne Maxhütte Eisenhandelsgesellschaft mbH, Sulzbach — Rosenberg blandt de handelsselskaber, det er forbundet med; efter det i beslutning 77/135/EKSF af 22. december 1976 oplyste kontrollerer det imidlertid dette handelsselskab (EFT L 43, s. 32, nr. 7, af 14. 2. 1977).

6.2. Importen

Kommissionen henviser til, at den fra den 15. april 1977 var optaget af problemerne i denne forbindelse, og at det derfor er urigtigt når det hævdes, at armeringsstål i stort omfang i hele 1977 kunne indføres uhindret. Det er ligeledes urigtigt, når det hævdes, at importen udviser en støt stigende tendens, dels fordi den var størst i 4. kvartal i 1976, og dens andel i første kvartal i 1977 var faldet fra 48,2 % til 36,9 %, dels fordi denne andel (for hvilken det sagsøgende selskab har oplyst tallene) klart også

omfatter importen fra andre medlemsstater, eftersom indførsler fra tredjelande i 1977 kun repræsenterer 9,2 % af den samlede salgsmængde i Forbundsrepublikken Tyskland.

Hvad der her er anført gælder også Schweiz; Kommissionen fremhæver desuden, at importen herfra kun var usædvanlig stor i oktober og december 1977 og ikke i den heromhandlede periode (juni til september 1977).

6.3. Kontrollen

Kommissionen gentager i denne forbindelse, at

— de første undersøgelser blev foretaget i juni 1977,

— hyppigere eller forebyggende inspektion har været unødvendig i den heromhandlede periode,

— det ikke efter det oplyste er muligt at finde nogen årsagsforbindelse mellem den manglende kontrol og det sagsøgende selskabs salgsnedgang eller endnu mindre — den påståede nødssituation.

Kommissionen tilføjer, at kontrol kun kan gennemføres for forretninger, for hvilke der er udfærdiget fakturaer; da der altid hengår en vis tid mellem levering og fremsendelse af faktura, ville det have været meningsløst at gennemføre kontrol allerede i maj. En sådan kontrols formålsløshed i de første måneder efter ikrafttrædelsen af beslutning 962/77 bliver endnu mere åbenbar i betragtning af visse virksomheders — således bl.a. det sagsøgende selskabs — anvendelse af kreditnotaer, der først blev regnskabsført senere hen.

Kommissionen imødegår desuden det sagsøgende selskabs kritik af dens undladelse af at gennemføre forebyggende kontrol, idet den henviser til, at kontrol og sanktioner kun kan afsløre og straffe overtrædelser, efter at disse er begået. Heraf følger, at det ikke er Kommissionens, men virksomhedernes adfærd, der bliver afgørende.

Til den mod Brescia-virksomhederne rejste beskyldning bemærker Kommissionen, at disse virksomheder ifølge de tal, der foreligger til belysning af, i hvilket omfang de af Kommissionen udarbejdede leveringsprogrammer er blevet overholdt, har udvist større produktionsdisciplin end visse af deres konkurrenter i nord.

Kommissionen fremhæver endelig, at det sagsøgende selskabs argumentation giver indtryk af, at virksomhederne hellere end gerne holder udsalg af deres produkter, mens Kommissionen på sin side tvinger dem til mod deres egen vilje at holde fornuftige priser til afhjælpning af deres finansielle situation; den fastslår afslutningsvis, at selv de bedste forskrifter fra Kommissionen ikke fører til noget, hvis virksomheden ikke følger dem.

b) Grundlaget for påstanden

Det er Kommissionens opfattelse, at det sagsøgende selskab er på tilbagetog, for så vidt som det ikke fastholder nødssituationen som et selvstændigt argument og frafalder ulovlighedsindsigelsen for så vidt angår beslutning 962/77.

1. Nødssituationen og forbudet mod forskelsbehandling

Kommissionen mener, at den parallelitet, det sagsøgende selskab gennemfører, ikke kan udviske forskellen mellem Maxhütte og de virksomheder, der har

overholdt mindstepriserne. Kommissionen fastholder, at der ikke er tale om forskelsbehandling som påstået, idet det sagsøgende selskabs situation ikke er den samme som den, de virksomheder, der har overholdt mindstepriserne, har befundet sig i.

Den bemærker desuden, at den udnyttelsesgrad for produktionsanlæggene på 17,6 %, som det sagsøgende selskab har nævnt, kun gælder for juli og udelukkende for produktion af rundt armeringsstål; for hele 1977 ses den imidlertid i dette selskab at ligge på 56 %, hvorimod den for samtlige tyske virksomheder kun har været på 50 %; hermed er det bevist, at det sagsøgende selskab har lidt mindre under faldet i efterspørgslen end de øvrige producenter.

Kommissionen bemærker endvidere, at selv om tallene for den gennemsnitlige deltidsbeskæftigelse virkelig ved første øjekast ser ud til at være meget store, ses Maxhütte dog efter en sammenligning med andre virksomheder at have klaret sig ganske godt.

2. Det sagsøgende selskabs påståede særlige situation

Kommissionen afviser, at det sagsøgende selskab kan gøre grav på ikke at blive sat i bås med andre virksomheder, der også har overtrådt beslutning 962/77, idet den gentager, at

— det sagsøgende selskab ikke i juni-juli 1977 har overholdt mindstepriserne, men blot pro forma har anvendt disse ved fakturering for så i januar 1978 at rette dem med tilbagevirkning fra juni 1977; selskabets lovlydighed er altså ikke kommet det til skade,

— salgsnedgangen i juli 1977 skyldes ikke overholdelse af mindstepriserne, men derimod salgsstigningen i maj og juni 1977,

— af såvel den første som den anden af disse konstateringer kan det sluttes, at selskabet ikke særligt har opofret sig og derfor ikke kan påberåbe sig en nødsituation.

3. De såkaldte tilbud om beviser

Kommissionen frakender generelt bevistemaerne enhver relevans uden at gå ind i en drøftelse af åbenbart irrelevante omstændigheder: Bevistemaernes manglende relevans beror navnlig på, at der ikke er nogen årsagssammenhæng mellem de kritiserede forhold og den påberåbte nødsituation. Når der ikke er tale om en nødsituation, og når det sagsøgende selskabs situation afspejler den almindelige overskydende produktionskapacitet og den faldende efterspørgsel i armeringsstålsektoren er det ikke Kommissionens overvågning, men alene virksomhedernes vilje til at tilpasse sig, der kan råde bod på sektorens krise.

Kommissionen gør endelig opmærksom på, at det sagsøgende selskab allerede har fremlagt samtlige sagen vedrørende dokumenter som bilag til stævningen.

I sag 85/79

A — Korf's stævning

Det sagsøgende selskab gør gældende, at Kommissionens beslutning af 9. april 1979 er ugyldig, idet den er en overtrædelse af artiklerne 61 og 64 i EKSF-traktaten og et udtryk for magtfordrejning fra Kommissionens side. Til støtte for de fremsatte påstande kommenterer selskabet først en række faktiske omstændigheder, inden det går ind på sagens retsspørgsmål.

a) De faktiske omstændigheder

Det sagsøgende selskab er enig i, at der siden 1975 har været krise i stålindustrien, men mener, at krisen skulle have været løst gennem strukturtilpasningsforanstaltninger. Fortsættelse af driften af en række forældede værker i England, Frankrig, Belgien og Italien har nemlig givet et alt for stort udbud og et deraf følgende prisfald.

På markedet for rundt armeringsstål har Kommissionen ikke — trods beslutning 962/77 — været i stand til at overvinde vanskelighederne; det er gået galt, fordi den ikke samtidig har forpligtet de handlende i stålbranchen til ikke at gå under producenternes listepriser. Kommissionen har selv indrømmet denne fejl, idet den ved beslutning 3002/77/EKSF af 28. december 1977 (EFT L 352 af 31. 12. 1977, s. 8), har forpligtet de handlende til at følge mindstepriserne og har stillet krav til stålindustriens virksomheder om udstedelse af overensstemmelsesattester for visse jern- og stålprodukter — Kommissionens beslutning 3003/77/EKSF af 28. december 1977 (EFT L 352 af 31. 12. 1977, s. 11).

Kommissionens undladelse af at træffe disse foranstaltninger samtidig med fastsættelsen af mindstepriserne er en af hovedårsagerne til, at mindsteprisen ikke er slået igennem på markedet.

Desuden har Brescia-virksomhederne efter ikrafttrædelsen af beslutning 962/77 lagt sig på en markedspris, der klart ligger under mindstepriserne (350-380 DM i stedet for 550 DM), og Kommissionen er ikke skredet ind over for denne prispolitik. Disse virksomheder har på denne måde erobret store dele af det tyske marked fra de tyske virksomheder og navnlig fra det sagsøgende selskab, der har overholdt de af Kommissionen fastsatte mindstepriser og lidt meget store tab derved (68 mio DM i 1977 mod 34 mio DM i 1976) navnlig efter et fald i ordreindgangen i tredje kvartal i 1977.

Det sagsøgende selskab meddelte Kommissionen, at det under disse omstændigheder ikke kunne følge beslutning 962/77, medmindre denne udvikling blev bremset og de italienske virksomheder kaldt til orden gennem egnede foranstaltninger.

Da Kommissionen den 30. september 1977 stadig intet havde foretaget sig, og da Davignon på et møde i Chambre Syndicale i Paris havde fremsat en erklæring, som de tyske virksomheder måtte forstå som en tilkendegivelse af, at de tyske virksomheders salg til priser under mindstepriserne ville blive tolereret, udstedte det sagsøgende selskab kreditnotaer og underrettede straks Kommissionen herom.

b) Retlig vurdering

1. Retsvirkningerne af beslutning 962/77/EKSF

Kommissionen kan i medfør af artikel 61 i traktaten træffe foranstaltninger, der er retsgyldige, såfremt de er i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet samt forbudet mod enhver overdreven foranstaltning, der begge har deres grundlag i retsstatsprincippet. Herefter er indgreb kun lovlige, såfremt de er uomgængeligt nødvendige, og såfremt

der er et rimeligt forhold mellem det valgte middel og det mål, der søges opnået.

Den generelle beslutning 962/77/EKSF kan imidlertid ikke anvendes, eftersom den dels ikke har været påkrævet til gennemførelse af de i traktatens artikel 3 fastlagte mål og dels har haft et mangelfuldt grundlag; det måtte jo fra begyndelsen stille sig meget tvivlsomt, om Brescia-virksomhederne — der allerede havde sat sig ud over de frivillige tilsagn om produktionsbegrænsning — ville optræde solidarisk, og beslutningen forudsatte jo netop, at samtlige producenter optrådte solidarisk.

Beslutningen, der både var ufuldstændig, fordi de handlende ikke var forpligtet til at følge mindstepriserne, og praktisk virkningsløs, fordi Kommissionen ikke gennemførte den kontrol, der var nødvendig hos Brescia-virksomhederne, har af de ovennævnte grunde givet det sagsøgende selskab store tab og har været det en overdreven byrde, hvilket er en grov tilsidesættelse af proportionalitetsprincippet og forbudet mod enhver overdreven foranstaltning. Endelig er beslutningen under de givne omstændigheder i al fald udtryk for magtfordrejning fra Kommissionens side, idet den har bragt de i EKSF-traktatens artikel 3 fastlagte mål i alvorlig fare.

2. Overskridelsen af den Kommissionen ved traktatens artikel 64 tillagte skønsbeføjelse

Det sagsøgende selskab gør gældende, at den Kommissionen ved traktatens artikel 64 tillagte skønsbeføjelse ikke burde have ført til en beslutning om bødepålæg, når henses til udviklingen på markedet, der ikke kunne overskues af det sagsøgende selskab, og som ejheller Kommissionen havde under kontrol. Med bødepålægget har Kommissionen ladet hånt om den kendsgerning, at en sanktion aldrig i sig selv kan udgøre et mål; i det foreliggende tilfælde har den pågældende virksomhed jo forsøgt at sælge til mindstepriserne og har så overtrådt dem alene for at undgå faren for en produktionsstandsning.

Det sagsøgende selskab mener endvidere, at Kommissionens beslutning klart nok er blevet truffet i forventning om dens fremtidige forebyggende virkninger; en sådan forebyggelse har imidlertid været ufornøden for så vidt angår det sagsøgende selskab.

3. Det i EKSF-traktaten anerkendte princip om tilpasning til konkurrenters priser

Artikel 60, stk. 2, litra b), hvorefter virksomhederne har mulighed for at gennemføre tilpasning, giver dem adgang til på en passende måde at honorere de krav, konkurrencen stiller; ifølge det sagsøgende selskab er der tale om en lignende ekstraordinær situation i det foreliggende tilfælde.

4. Grundsætningen: Nød bryder alle love

Denne grundsætning, der anerkendes i samtlige medlemsstaters retsordener, og som derfor også skal anvendes i fællesskabsretten, er anvendelig på det sagsøgende selskabs forhold, eftersom det kun har overtrådt beslutning 962/77/EKSF, fordi der var opstået en situation, i hvilken en produktionsstandsning ellers ville have været uundgåelig.

5. Den manglende forholdsmæssighed

Kommissionens beslutning om at pålægge det sagsøgende selskab en bøde er endvidere ulovlig, fordi der er tale om et objektivt uforholdsmæssigt skridt.

Kommissionen ser nemlig ikke nogen forskel på Brescia-virksomhederne, hvis usolidariske adfærd er årsag til markedsudviklingen — og de virksomheder, — der som det sagsøgende selskab — har været ofre for denne udvikling, og som først meget sent har besluttet at tilpasse sig til markedspriserne. Kommissionens indstilling er så meget mere uforståelig, som den i de møder, den i 1977 har haft med de tyske virksomheder, aldrig har lagt skjul på, at Brescia-virksomhederne efter dens opfattelse var ansvarlig for situationen på markedet for rundt armeringsstål.

6. Nedsættelse af bøden

Det sagsøgende selskab har subsidiært påstået bøden nedsat under henvisning til, at overtrædelsen, om der overhovedet foreligger en sådan —, er ubetydelig, idet selskabets adfærd viser, at det i begyndelsen har forsøgt at anvende en foranstaltning, som det selv ventede sig meget af, og først har overtrådt den, efter at det var blevet klart, at det som følge af Brescia-virksomhedernes usolidariske adfærd ikke kunne klare sig.

Derfor er ifølge Domstolens praksis (sagerne 8/56 og 1/59, Sml. 1954-1964, s. 49 og s. 151), hvorefter der ved bødens fastsættelse må henses til arten af den overtrådte bestemmelse og til overtrædelsens grovhed, alene en symbolsk bøde berettiget.

B — Kommissionens svarskrift

a) De faktiske omstændigheder

Kommissionen gør gældende, at det ikke er markedsudviklingen, der har tvunget det sagsøgende selskab til at give yderligere indrømmelser på prisområdet i form af kreditnotaer. I praksis anføres ved kontraktens afslutning mindsteprisen pro forma, idet det er aftalt, at der senere skal gennemføres en tilpasning efter markedsprisen; køberen kommer på denne måde aldrig til at betale den virkelige mindstepris, men kun saldobeløbet, dvs. forskellen mellem det beløb, der er debiteret ham i henhold til mindsteprisen, og den rabat han har fået i henhold til den faktisk aftalte pris.

Da det sagsøgende selskab modtog ordrer allerede i begyndelsen af juni og juli 1977 — herunder ordrer på meget store partier, hvilket beviser, at selskabets erklæring om, at det ikke modtog ordrer i juli 1977 er urigtig — har det overtrådt beslutning 962/77 allerede fra dennes ikrafttræden.

Beslutningerne 3002 og 3003/77 har Kommissionen kun vedtaget, fordi erfaringen havde vist, at det alene på denne måde var muligt fuldt ud at sikre overholdelsen af mindstepriserne; Kommissionen har altså ikke indrømmet, at der herved var tale om en fejl, idet nødvendigheden af disse foranstaltninger ikke var åbenbar, dengang mindstepriserne trådte i kraft.

Kommissionen bestrider under henvisning til de fra juni 1977 gennemførte kontrolbesøg og de 28 beslutninger om sanktioner, disse gav anledning til, sagsøgernes påstand om, at den intet skulle have foretaget sig for at bremse

Brescia-virksomhederne, der fra første færd havde overtrådt mindstepriserne.

Det er Kommissionens opfattelse, at Brescia-virksomhederne ikke erobrede markedsandele, fordi de gik under mindstepriserne — det gjorde det sagsøgende selskab jo også — men derimod fordi de, allerede før beslutning 962/77 trådte i kraft, arbejdede med lave produktionsomkostninger og således kunne tilbyde deres varer til gunstige priser; på samme tidspunkt var priserne på armeringsstål i det sagsøgende selskabs prisliste for tiden frem til 1. juni 1977 højere end de fastsatte mindstepriser. De tab, selskabet har lidt, kan således ikke uden videre tilskrives indførelsen af mindstepriserne, der ærlig talt ikke skulle have kunnet give selskabet større vanskeligheder.

b) Retlig bedømmelse

1. Anvendeligheden af beslutning 962/77

Kommissionen anfører efter indledningsvis at have fastslået, at det sagsøgende selskab nu tilsyneladende har en helt anden opfattelse end tidligere af situationen i maj 1977, og at det var indforstået med mindsteprisordningen allerede før dens indførelse, på den ene side at det ikke af den omstændighed, at de handlende først i december blev inddraget under mindsteprisordningen kan sluttes, at de ønskede resultater endog på forhånd har været uopnåelige ved hjælp af beslutning 962/77, og det så meget mindre som EKSF-traktatens artikel 61 kun vil lade producenterne være omfattet af en sådan mindsteprisordning og som det i medfør af proportionalitetsprincippet først i en følgende etape vil være berettiget at gå frem efter artikel 95 for at tvinge de handlende til at overholde prisreglerne og dermed sikre gennemførelsen af beslutning 962/77, og på den anden side at ved indførelsen af en sådan ordning kan det påregnes, at den vil blive overtrådt, men at en forpligtelse efter loven ikke bliver mindre bindende, fordi den ikke opfyldes.

Kommissionen henviser for så vidt angår dens påståede manglende håndhævelse af mindsteprisordningen til den kontrol, der er gennemført, og gør gældende at den strenghed, hvormed et påbuds overholdelse overvåges og overtrædelser af det sanktioneres, ikke indvirker på påbudets bindende karakter.

Endelig er en tilpasning kun mulig, når den gennemføres efter en konkurrents priser, der selv er i overensstemmelse med de gældende bestemmelser, og tilpasningen kan ikke retfærdiggøre en overtrædelse, der følger af andre virksomheders retsstridige adfærd.

2. Nødssituationen

Kommissionen gør indledningsvis gældende, at denne nødssituation ikke er bevist. Den henviser herved til, at det sagsøgende selskabs listepriser fra den 1. juni 1977 var højere end mindstepriserne, og at de tab, virksomheden har lidt, således ikke blot skyldes iværksættelsen af beslutning 962/77. Endvidere burde det sagsøgende selskab som alle andre virksomheder, der fremstiller rundt armeringsstål, have benyttet lovlige metoder, dvs. have nedsat produktionen indtil markedet var helt i orden, navnlig fordi overholdelsen af mindstepriserne var endnu sværere for de virksomheder, hvis listepriser lå under mindstepriserne.

Endelig, anføres det, er beslutning 962/77 baseret på solidaritetsprincippet;

såfremt det anerkendes, at overtrædelser er berettiget i en nødssituation, vil en producents overtrædelse næsten automatisk berettige, at også andre producenter begår overtrædelser.

3. Den påståede magtfordrejning

Kommissionen imødegår her, hvad det sagsøgende selskab har betegnet som »overskridelsen af den Kommissionen ved traktatens artikel 64 tillagte skønsbeføjelse«.

Den omtaler først den uklare måde, hvorpå det sagsøgende selskab udtrykker sig, når det på en gang kritiserer den for manglende fasthed — over for Brescia-virksomhederne — og for manglende smidighed — over for selskabet selv.

Den afviser dernæst selskabets synspunkt under henvisning til, at den i artikel 64 fastlagte sanktionsmulighed ikke bortfalder, fordi en række virksomheder begår overtrædelser, samt til at formålet med den selskabet pålagte bøde ganske enkelt gik ud på at nå det resultat, der var tilsigtet med den foranstaltning, den havde truffet i samtlige virksomheders interesse.

Det er endelig Kommissionens opfattelse, at der ikke er grund til ikke at sanktionere denne snedige form for underbydelse af mindstepriserne i form af kreditnotaer til kunderne, samt at den, såfremt den havde undladt at sanktionere overtrædelsen, ville have berøvet mindsteprisordningen enhver effektivitet; og den tilføjer, at den ikke på noget tidspunkt har erklæret, at de fastsatte mindstepriser ikke skulle overholdes.

4. Bødens størrelse

Sagsøgte henviser til, at den i medfør af EKSF-traktatens artikel 64 kan pålægge bøder op til det dobbelte af værdien af de ulovlige salg. Kommissionen er imidlertid i samtlige de bødebeslutninger, den hidtil har vedtaget på mindsteprisområdet, ved bødens beregning gået ud fra det konstaterede underbudsbeløb, altså et langt lavere beløb end det, for hvilket der er solgt ulovligt. Bøderne er generelt og i mangel af særlige formildende omstændigheder blevet fastsat til 25 % af underbudsbeløbet; dette ville i det foreliggende tilfælde have medført en bøde på 600 000 DM. På baggrund af vedkommende virksomheds økonomiske og finansielle situation er der blevet anvendt en bødesats på 10 % af underbudsbeløbet, hvilket beviser, at der ikke er gået åbenbart urimeligt frem.

C — Kopf's replik

a) De faktiske omstændigheder

Det sagsøgende selskab henviser til, at det ikke bestrider, at det har underbudt mindstepriserne, men gør gældende, at dette ikke i sig selv er en overtrædelse, idet selskabet efter Kommissionens forgæves forsøg på at få mindstepriserne overholdt var tvunget til at tilpasse sig markedsforholdene.

Det bestrider Kommissionens indsigelse om, at det aldrig har overholdt mindstepriserne under henvisning til, at Kommissionen alene påberåber sig praksis og formulerer formodninger uden mindste støtte i beviser. Tværtimod har selskabet takket være de personlige

kontakter, som Dewald, der indtager en ledende stilling i selskabets salgsafdeling, har knyttet, solgt 10 000 tons til levering i juli-august 1977 til mindstepriserne uden tilsagn om senere godtgørelse. Det var først senere, at dets forsøg på at sælge til mindstepriserne var forgæves, idet de handlende krævede enten en prisudligning for de allerede solgte partier eller ophævelse af kontrakterne.

Denne omstændighed forklarer også, hvorfor det sagsøgende selskab i stævningen har erklæret, at dets ordrebøger var tomme i juli 1977; de ordrer, der var modtaget — og som Kommissionen har konstateret — var ikke endelige, idet der havde måttet forhandles på ny om hver enkelt ordre og herved foretages prisnedsættelser, der ikke fremgår af ordrebilagene eller af andre dokumenter; i kommerciel henseende var ordrebeholdningen på dette tidspunkt reelt udtømt.

Selskabet gentager, at Kommissionen har indrømmet, at beslutning 962/77 ikke var et egnet middel til gennemførelse af de tilsigtede mål; de indsigelser, Kommissionen i den anledning har fremført, bortfalder uden videre, når henses til ordlyden af beslutning 3002/77, hvorefter »overholdelsen af prisbestemmelserne slår fejl, såfremt handelsvirksomhederne bevarer deres fulde frihed«, og når henses til, at det er uden nogen som helst betydning, at dette har været indlysende fra begyndelsen, idet det i al fald er sikkert, at beslutning 962/77/EKSF måtte slå fejl, og at Kommissionen også har indrømmet dette.

Kommissionen har desuden ikke på egen hånd truffet foranstaltninger til gennemtvingelse af mindsteprisen, idet de første kontrolbesøg ikke gennemførtes før i juni, og regelmæssig kontrol først fandt sted fra juli, på hvilket tidspunkt virksomhederne i Norditalien allerede havde bestemt markedsprisen. Til Kommissionens erklæring om, at den kun besidder begrænsede beføjelser med hensyn til kontrol med gennemførelsen af dens beslutninger, anfører det sagsøgende selskab, at den udtrykker Kommissionens egen anerkendelse af, at den ikke har kunnet gennemføre mindstepriserne.

Selskabet mener for så vidt angår den solidaritet, der efter Kommissionens opfattelse danner grundlag for den uheldige gennemførelse af mindsteprisordningen, at Kommissionen måtte have regnet med, at ikke alle producenter i sektoren ville udvise solidaritet, og at dette måtte være endnu en grund for Kommissionen til at træffe foranstaltninger for fra første færd at sikre, at alle virksomheder overholdt mindstepriserne, ikke mindst fordi disse var blevet fastsat på et urealistisk niveau.

Under alle omstændigheder kan Kommissionen ikke uden tilstrækkelige beføjelser for så vidt angår gennemførelsen af beslutning 962/77 nå de tilsigtede mål, hvilket ikke mindst Davignons udtalelser i EKSF-stålforhandlersammenslutningen om umuligheden af selv gennem pålæggelse af sanktioner at gennemføre prisforhøjelser, som markedet ikke vil acceptere, er et vidnesbyrd om.

Det sagsøgende selskab præciserer derfor, at det ikke kritiserer Kommissionen for at have udnyttet sin kompetence til at pålægge selskabet en bøde, men for ikke fra første færd at have gjort brug af sine beføjelser for at sikre den

heldige gennemførelse af beslutning 962/77/EKSF.

Selskabet udtrykker sin forundring over, at Kommissionen nu ikke mere tillægger det nogen betydning, at den usikkerhed, der i 1977 bredte sig på markedet, var uløseligt forbundet med Brescia-virksomhedernes lidet hensynsfulde og usolidariske adfærd, som den dog bl.a. af det sagsøgende selskab var blevet underrettet og og tilmed havde anset for et problem, som det var uomgængeligt nødvendigt at løse. Denne indstilling hos Kommissionen — der endog vil anse Brescia-virksomhederne for seriøse konkurrenter — viser, at den ved sin retlige vurdering nu ikke længere vil gå ud fra situationen, som den dengang var, og som den selv i sin tid fandt uacceptabel. Sagen er jo, at spørgsmålet om, hvorfor Brescia-virksomhederne har kunnet sælge til priser under mindstepriserne ikke er afgørende; det er derimod det forhold, at disse salg indebar en markedspris, der var lavere end mindstepriserne, således at de handlende herefter afslog at købe hos de virksomheder, der holdt de selvsamme mindstepriser. Kommissionen skulle straks have skredet ind over for denne retsstridige adfærd; det gjorde den ikke, og den er derfor ansvarlig for den opståede situation og kan ikke give bøder til virksomheder, der kun har opgivet at holde mindstepriserne for at undgå, at andre virksomheder, der lod hånt om disse, bemægtigede sig markedsandele på deres bekostning.

Det sagsøgende selskab bestrider endvidere, at beslutning 962/77 har ramt alle virksomheder lige hårdt; det henviser til, at

— Brescia-virksomhederne for det første udnyttede den omstændighed, at beslutningen ikke omfattede importen og eksporterede deres produkter til Schweiz og derfra genindførte dem til Forbundsrepublikken Tyskland, hvilket var en omgåelse af beslutningen;

— de store værker for det andet udnyttede den omstændighed, at beslutningen ikke omfattede de handlende og afsatte deres produkter gennem handelsvirksomheder, som de selv kontrollerede, hvilket var en omgåelse af beslutning 962/77;

— disse muligheder for at omgå beslutning 962/77 samt den manglende kontrol for det tredje medførte en betydelig forskelsbehandling af virksomheder, der formelt var undergivet de samme forpligtelser.

b) Retlige konkusioner

Det sagsøgende selskab gør i henhold til en analyse af de ovenfor beskrevne forhold gældende, at beslutning 962/77 ikke blot har været et for de tilsigtede mål uegnet middel, men tilmed har påført de virksomheder, der i en vis periode overholdt mindsteprisordningen, urimelige og uforholdsmæssigt store byrder.

Det henviser til, at beslutning 962/77 strider mod EKSF-traktaten, og navnlig mod traktatens artikel 3, idet Kommissionen groft tilsidesætter den forpligtelse, der herved er pålagt den, såfremt dens foranstaltninger giver anledning til økonomiske skader, der fører til produktionsstandsning og dermed til ødelæggelse af produktionspotentiellet og beskæftigelsen.

Det anfører endvidere, at den anfægtede beslutning er uforenelig med proportionalitetsprincippet, hvorefter ethvert indgreb fra det offentliges side skal være passende og uomgængeligt nødvendigt for gennemførelsen af det tilstræbte mål; indgreb der medfører byrder, der i forhold til det tilstræbte mål er overdrevne, og som urimeligt bebyrder dem, de pålægges, strider altså mod proportionalitetsprincippet. Og der kan ifølge det sagsøgende selskab ikke herske tvivl om, at beslutning 962/77 giver en række virksomheder en faldende omsætning, og derfor store tab, mens andre virksomheder øger deres markedsandele.

Det sagsøgende selskab fremhæver den ringe betydning, det har, at denne udvikling kunne forudses ved vedtagelse af beslutning 962/77; det, der tæller, er beslutningens faktiske konsekvenser, navnlig når disse — som tilfældet var efter den adfærd, Brescia-virksomhederne hidtil havde udvist — kunne have været forudset.

c) Bødens størrelse

Det sagsøgende selskab anfører, at det ikke har været berettiget at pålægge det en bøde, idet det alene har handlet som sket for at undgå andre skadelige følger for virksomheden. Den pålagte bøde må i al fald nedsættes meget, eftersom der kun har været tale om en meget ubetydelig forseelse fra dets side.

D — Kommissionens duplik

a) De faktiske omstændigheder

Det er Kommissionens opfattelse, at også det sagsøgende selskabs erklæringer om dets overholdelse i begyndelsen af mindstepriserne er egnede til at skabe uklarhed, idet selskabet ikke klart udsondrer de 10 000 tons (der betegnes goodwill-ordre), der blev solgt til mindsteprisen og senere afbestilt, fra de partier, der virkelig blev solgt til priser under mindsteprisen. Goodwill-ordrer kan ganske vist tages som et udtryk for selskabets ønske om faktisk at sælge til mindstepriserne, men det lader sig ikke bortforklare, at disse reelt ikke er blevet anvendt, idet de nævnte ordrer blev annulleret. Og der er under alle omstændigheder intet blevet indvendt med hensyn til dette parti på 10 000 tons. For så vidt angår de øvrige ordrer — og bøden har alene hensyn til den — har det sagsøgende selskab overtrådt beslutning 962/77 og det lige fra begyndelsen, idet det ellers ikke er til at forstå, at de handlende efter deres afbestilling af det såkaldte goodwill-parti allerede i maj 1977 skulle have været villige til fra den 7. juni at afgive ordrer til mindstepriserne, hvilket de da også kun har været, fordi der samtidig blev lovet dem en senere tilpasning til markedspriserne. Det kan ikke på grundlag af selskabets alt andet end klare erklæringer fastslås, om de handlende først senere har krævet denne tilpasning til markedspriserne, men alt tyder på, at tilsagn herom blev givet allerede fra begyndelsen. Det kan derfor fastslås, at selskabet ikke på noget tidspunkt virkelig har anvendt mindstepriserne.

Kommissionen fastholder sit standpunkt vedrørende selskabets ordrebog og afviser dets argumenter under henvisning til, at de afsluttede kontrakter var endelige; parterne var altså forpligtet til at opfylde dem, og genforhandlingerne

drejede sig kun om omfanget af tilpasningen til markedsprisen; en sondring mellem bogførte ordrer og ordrer i kommerciel forstand lader sig ikke påberåbe, idet Kommissionen i sin kontrolvirksomhed kun kan tage hensyn til de handels- og regnskabsbilag, som virksomhederne er forpligtet til at holde til dens disposition.

Kommissionen fastholder uændret, at alene den indhøstede erfaring har vist berettigelsen af at inddrage alle de handlende under mindsteprisordningen, idet nogle handlende — der optrådte som producenternes »forlængede arm« — samt Kommissionærer i den i beslutningerne 30 og 31/53 forudsatte betydning allerede var omfattet af beslutning 962/77, og idet der ikke, for så vidt angår de uafhængige handlende, i sin tid forelå noget, der pegede på, at også de burde være omfattet, hvilket ville have krævet anvendelse af artikel 95. Det er tværtimod adfærden hos de virksomheder, der er gået under mindstepriserne, der har skabt nødvendigheden heraf. Det sagsøgende selskabs påberåbelse af de handlendes underbydelse af mindstepriserne udgør derfor et venire-contra factum proprium.

Med hensyn til mindsteprisniveauet, som det sagsøgende selskab finder urealistisk, henviser Kommissionen til, at en mindstepris nødvendigvis må ligge højere end den hidtidige markedspris, hvis ordningen skal fungere efter hensigten samt til, at prisen i det foreliggende tilfælde er blevet fastsat under hensyntagen til de foreliggende faktorer og de forskellige basispriser for det produkt, der har været tale om. Den anfører endvidere, at Davignons erklæring ikke har været en indrømmelse af det uhensigtsmæssige i at fastsætte mindstepriser, men derimod en appel til de erhvervsdrivende om at udvise solidaritet.

Kommissionen bestrider for så vidt angår Brescia-virksomhedernes adfærd det sagsøgende selskabs argumentation, idet den henviser til, at disse virksomheders prisniveau klart var det laveste før ikrafttrædelsen af beslutning 962/77 samt til, at det er markedsprisernes lave leje, der begrundede indførelsen af mindstepriserne; den hævder, at det sagsøgende selskab med denne vildledende fremstilling af de faktiske forhold søger at give det indtryk af, at de igennem en længere periode har holdt mindsteprisen, selv om dette faktisk ikke på noget tidspunkt har været tilfældet.

Kommissionen afviser endvidere selskabets argument om, at Brescia-virksomhederne har omgået beslutning 962/77 ved eksport til Schweiz og reimport til Forbundsrepublikken Tyskland med den begrundelse, at der intet konkret er oplyst herom og navnlig, at der ikke er ført noget bevis for denne påstand (jf. nedenfor s. 988). Den henviser til, at den har truffet adskillige foranstaltninger for importen navnlig i forholdet til Schweiz, der i begyndelsen af 1978 gav tilsagn om at ville overholde mindstepriserne ved eksport af armeringsstål til Fællesskabet.

Kommissionen erklærer endelig, at den har svært ved at forstå det sagsøgende selskabs redegørelse vedrørende de ulige virkninger, beslutningen om mindstepri-

serne har haft som følge af afsætningskanalernes forskellighed, dvs. det, som selskabet omtaler som undladelsen af at inddrage handelen under ordningen.

b) Retlig bedømmelse

Kommissionen fastholder indledningsvis, at beslutning 962/77 i det hele har været et egnet instrument for opnåelsen af de ønskede resultater. Det sagsøgende selskabs synspunkt, hvorefter det er uhensigtsmæssigt at fastsætte mindstepriser, hvis det ikke er sikkert, at disse fra begyndelsen vil blive overholdt af alle, er uantageligt, idet en forpligtelse efter loven ikke bliver uforbindende, fordi det er muligt at overtræde den.

Kommissionen gør ligeledes gældende, at et forbuds forpligtende kraft er upåvirket af, i hvilket omfang dets overholdelse kontrolleres. Den anfører herved, at der under alle omstændigheder er ført kontrol; denne har dog kun kunnet gennemføres for faktisk afsluttede forretninger, dvs. for fakturerede salg. I stålsektoren hengår der imidlertid forholdsvis lang tid mellem en ordres afgivelse og dens effektuering, og virksomhederne havde i anledning af den forestående indførelse af mindsteprisordningen særlig for rundt armeringsstål effektueret det størst mulige antal ordrer før beslutningen herom trådte i kraft; derfor ville det have været meningsløst at føre kontrol allerede i maj.

Den omtaler dernæst spørgsmålet om eksporten af italienske produkter til Schweiz og deres reimport til Forbundsrepublikken Tyskland, idet den gør gældende, at en omgåelse med lovlige midler af en forpligtelse efter loven ikke fratager denne forpligtelse dens bindende karakter, og at det derfor er uden betydning at få fastslået rigtigheden af det sagsøgende selskabs oplysninger i så henseende.

Kommissionen anfører desuden, at beslutning 962/77 ikke har påført det sagsøgende selskab utålelige byrder; selskabet har ikke haft tab som følge af mindsteprisordningen, idet det allerede den 7. juni 1977 accepterede ordrer formelt til mindstepriserne og med tilsagn om rabatter. Tilbage bliver herefter kun det afbestilte parti på 10 000 tons; den fortjeneste, selskabet hermed gik glip af, kan dog ikke således uden videre anses for et virkeligt utåleligt tab; intet beviser jo, at dette parti var købt til en lavere pris end mindsteprisen hos andre udbydere, og selv om dette skulle have været tilfældet, ville tabet være en følge af adfærden hos virksomheder, der overtrådte beslutning 962/77, og ikke af selve beslutningen.

Den fastholder, at beslutning 962/77 ikke strider mod de i traktatens artikel 3 fastsatte mål, at det dystre billede, selskabet tegner, aldrig er blevet en realitet for det, og at beviser for, at der har foreligget en nødsituation, ikke er ført.

Den anfører endelig, at beslutning 962/77 ikke strider mod lighedsgrundsætningen, idet vel to berørte parters situation er forskellig, hvis den ene af dem ikke overholder beslutningen, men forpligtelsen — og det er den, det kommer an på — dog den samme for dem begge.

c) Bødens størrelse

Kommissionen mener, at det sagsøgende selskabs redegørelse ikke indeholder nye oplysninger af betydning. Den henviser derfor til, at, eftersom det sagsøgende selskab lige fra begyndelsen ikke har anvendt mindstepriserne, må dets

adfærd, der gik ud på at yde rabatter, anses for en lige så grov overtrædelse som et åbenlyst salg under mindsteprisen fra begyndelsen.

IV — Mundtlig forhandling

I de forenede sager 154, 205, 206, 226 til 228, 263, 264/78, 39/79, 31/79, 83/79 og 85/79

Parterne har afgivet mundtlige indlæg i retsmødet den 17. og 18. oktober 1979. De har besvaret spørgsmål fra Domstolen og givet alle de oplysninger, der efter deres opfattelse har betydning.

Generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 5. december 1979.

Præmisser

1 Tolv virksomheder, der fremstiller rundt armeringsstål, har ved stævninger registreret på Domstolens justitskontor mellem den 14. juli 1978 og den 26. maj 1979 anlagt sag med påstand om annullation og eventuel omgørelse af de individuelle beslutninger, ved hvilke Kommissionen havde pålagt dem bøder for overtrædelser af den generelle beslutning 962/77/EKSF af 4. maj 1977 om fastsættelse af mindstepriser for visse betonstål (EFT L 114, s. 1). Alle de nævnte virksomheder har herved påberåbt sig EKSF-traktatens artikel 36, idet de dels har gjort gældende, at den generelle beslutning 962/77, som de beskyldes for at have overtrådt, er retsstridig, dels har fremført en række søgsmålsgrunde mod de individuelle beslutninger om sanktion.

2 Domstolen har ved kendelse af 27. juni 1979 i medfør af procesreglementets artikel 43 besluttet med henblik på den mundtlige forhandling af forene ni af disse sager, som vedrører virksomheder fra Brescia-området, nemlig virksomhederne Valsabbia (154/78), Stefana Fratelli (205/78), AFIM (206/78), Antonio Stefana (226/78), Di Darfo (227/78), Sider Camuna (228/78), Rumi (263/78), Feralpi (264/78), OLS (39/79). I retsmødet den 17. og den 18. oktober er yderligere blevet behandlet tre sager vedrørende andre producenter af rundt armeringsstål, nemlig virksomhederne Monterau (31/79), Maximilianshütte (83/79), Korf Industrie (85/79). Sagsgenstanden i disse tolv sager og de retsforhold, der begrunder dem, frembyder, som også de mundtlige forhandlinger har vist, stor indbyrdes lighed, og de vil derfor være at forene med henblik på dommen.

3 De betragtninger, der sideløbende er blevet fremført under den skriftlige og den mundtlige forhandling, lader sig alle henføre til to problemgrupper, der er fælles for samtlige sager, nemlig påberåbelsen i medfør af artikel 36, stk. 3, af den generelle beslutnings retsstridighed og søgsmålet med fuld prøvelsesret i medfør af artikel 36, stk. 2, mod de individuelle beslutninger om bøde.

4 Den første gruppe rejser det spørgsmål, om retsstridighedsindsigelsen samt de anbringender om åbenbar tilsidesættelse af traktaten og magtfordrejning, der herved er gjort gældende, kan antages til realitetsbehandling. Dette spørgsmål skal behandles først.

5 Derefter vil de søgsmålsgrunde, på grundlag af hvilke de sagsøgende selskaber har bestridt lovligheden af den generelle beslutning 962/77 blive undersøgt; beslutningen vil blive vurderet i lyset af artikel 61, i henhold til hvilken den er udstedt, og derefter på baggrund af de bestemmelser i EKSF-traktaten, samt de almindelige retsgrundsætninger, der skal anvendes ved fortolkningen og anvendelsen af nævnte traktat, og endelig ud fra spørgsmålet, om de formål, med henblik på hvilke Kommissionen udøver de beføjelser, den har anvendt ved udstedelsen af nævnte generelle beslutning, er blevet respekteret herved.

6 Først efter denne undersøgelse af lovligheden af den generelle beslutning skal der efter omstændighederne inden for den anden problemgruppe tages stilling til de individuelle beslutninger om bøde. De sagsøgende selskaber har alle i denne forbindelse under henvisning til force majeure, nødværge eller nødret anført en række grunde, hvis rækkevidde i fællesskabsretten og mulige anvendelse i relation til overholdelsen af mindstepriserne må efterprøves nærmere. Derefter må det afgøres, om de sagsøgende selskaber har haft mulighed for at benytte en lovlig adgang til pristilpasning. Endelig vil det så være muligt at foretage en vurdering af størrelsen af bøderne, som har givet anledning til nærværende søgsmål.

Indledning

Spørgsmålet, om den søgsmålsgrund, at beslutning 962/77 er retsstridig, samt om de af sagsøgerne herved anførte anbringender og argumenter, kan antages til realitetsbehandling.

7 Der må sondres mellem to begrundelser fra Kommissionens side til støtte for at afvise de af alle de sagsøgende selskaber fremsatte anbringende, at beslut-

ning 962/77 er ulovlig. Den første, der er fremsat i Kommissionens skriftlige indlæg, er en generel afvisningspåstand, som kun vedrører sagerne Antonio Stefana (226/78), Di Darfo (227/78), Sider Camuna (228/78) og Feralpi (264/78). Den anden vedrører derimod alle de sager, i hvilke Kommissionen under henvisning til sine skønsbeføjelser vender sig mod antagelse til realitetsbehandling af søgsmålsgrunde, der vil give Domstolen adgang til at efterprøve skønnet vedrørende den situation, der er en følge af de økonomiske kendsgerninger eller omstændigheder. Denne begrundelse skal, også selv om den ikke formelt er kommet til udtryk i nogen påstand, behandles af Domstolen ex officio, idet den vedrører spørgsmålet om Domstolens kompetence. Kommissionens argumenter i disse to begrundelser skal undersøges særskilt efter hinanden.

8 Det skal bemærkes, at Kommissionen med sit første argument hævder, at de sagsøgende selskaber ikke har bevist, at den generelle beslutning på en særlig, umiddelbar måde krænkede private interesser, og at de således ikke har kunnet anfægte beslutningens lovlighed på grund af manglende søgsmålsinteresse.

9 Der må sondres mellem på den ene side den interesse, der kan ligge i anfægtelsen af en individuel beslutning og på den anden side interessen i herved at påberåbe sig ulovligheden af den generelle beslutning, der udgør det retlige grundlag for den individuelle beslutning. Der kan ikke herske nogen tvivl om, at de sagsøgende selskaber kan anlægge søgsmål, i hvilke Domstolen har fuld prøvelsesret, i henhold til EKSF-traktatens artikel 36, stk. 2, mod de individuelle beslutninger om økonomiske sanktioner, der er rettet til dem. Derudover er det i samme artikels stk. 3 bestemt, at de til støtte for deres sag kan påberåbe sig, at de generelle beslutninger, som de påstås at have tilsidesat, lider af retlige mangler; dette kan de imidlertid kun gøre på de »i artikel 33, stk. 1, fastsatte vilkår«; det vil først og fremmest sige inden for de for annullationssøgsmålet fastlagte rammer og under påvisning af deres søgsmålsinteresse. De sagsøgende selskaber har påberåbt sig væsentlige formelle mangler, overtrædelse af fællesskabsretten samt magtfordrejning; deres søgsmål kan derfor antages til realitetsbehandling, idet deres indsigelse om retlige mangler klart støttes på grunde vedrørende den generelle beslutnings retmæssighed, således som det efter samspillet mellem artikel 36 og artikel 33 er muligt. Deres søgsmålsinteresse kan desuden ikke bestrides, idet anvendelsen af den omtvistede generelle beslutning, i henhold til hvilken de indivi-

duelle bødebeslutninger er udstedt, er egnet til at ramme deres interesser, Kommissionens indsigelse om afvisning på dette punkt må derfor forkastes.

10 Endvidere gælder henvisningen i artikel 36 til artikel 33, stk. 1, navnlig bestemmelsens andet punktum, hvorefter »Domstolens prøvelsesret ikke ... [omfatter] skønnet vedrørende den situation, der er en følge af de økonomiske kendsgerninger eller omstændigheder, på basis af hvilke beslutningen er blevet til, medmindre det påstås, at Den høje Myndighed har gjort sig skyldig i magtfordrejning eller åbenbart har tilsidesat Traktatens bestemmelser eller enhver retsregel vedrørende dens gennemførelse.«

11 Første del af artikel 33, stk. 1, andet punktum begrænser således Domstolens adgang til at efterprøve lovligheden af Kommissionens afgørelser vedrørende den økonomiske politik; anden del ophæver denne begrænsning, såfremt sagsøgeren gør gældende, at traktaten åbenbart er tilsidesat, eller at der foreligger magtfordrejning. Ifølge Domstolens praksis (dom af 21. marts 1955 i sag 6/54, Regeringen for kongeriget Nederlandene mod Den høje Myndighed, Sml. 1954-1964, s. 13) »kræver artikel 33 intet forudgående fuldstændigt bevis med hensyn til klagen, som i øvrigt uden videre måtte føre administrationen til at annullere beslutningen«. Det er altså, når det gælder formalitetsprøvelsen af anbringender, i kraft af hvilke Domstolens prøvelsesret også vil komme til at omfatte skønnet vedrørende den situation, der er en følge af de økonomiske kendsgeringer eller omstændigheder i det foreliggende tilfælde, nødvendigt og tilstrækkeligt, at søgsmålsgrundene om åbenbar overtrædelse af traktaten eller om magtfordrejning støttes af relevante indicier; større krav ville være en sammenblanding af søgsmålsgrundens formalitets- og realitetsbehandling. En lempeligere fortolkning, hvorefter den blotte påberåbelse af en af de nævnte søgsmålsgrunde var nok til at få skønnet vedrørende de økonomiske forhold efterprøvet ved Domstolen, ville derimod betyde, at disse søgsmålsgrunde blev reduceret til blotte formaliteter.

12 I det foreliggende tilfælde har parternes redegørelser under den skriftlige og den mundtlige forhandling i tilstrækkeligt omfang vist, hvor vanskelig drøf-

telsen af de fremsatte anbringender er, og det må herefter anerkendes, at de indicier, hvorpå disse støttes, i første omgang synes af betydning. Denne konstatering vil være tilstrækkelig til at fastslå, at sagen ikke af den her omtalte grund skal afvises.

Første del. Lovligheden af den generelle beslutning 962/77

Kapitel I. I forhold til EKSF-traktatens artikel 61

13 Beslutning 962/77 er vedtaget i henhold til traktatens artikel 61. Den rigtige anvendelse af denne bestemmelse kræver, at de formelle og materielle betingelser er opfyldt, hvilket særskilt vil blive undersøgt nedenfor.

1. afdeling. De formelle betingelser, der kræves opfyldt ved vedtagelsen af en beslutning i henhold til artikel 61

14 En beslutning, hvormed Kommissionen kan vedtage at indføre mindstepriser i fællesmarkedet, skal opfylde forskellige formelle betingelser. Den skal først og fremmest opfylde de i EKSF-traktatens artikel 5 og artikel 15 anførte generelle formelle betingelser, der gælder for enhver beslutning udstedt i henhold til traktaten. I artikel 61 selv stilles endvidere en række særlige krav til begrundelsen i de beslutninger, som omtales. Artiklen foreskriver endelig, at visse særlige formforskrifter skal overholdes. Disse tre typer betingelser vil hver især blive undersøgt i de tre følgende underafsnit.

1. afsnit. De generelle formelle betingelser (traktatens artikel 5 og artikel 15)

15 Ifølge artikel 5 i EKSF-traktaten skal Fællesskabet offentliggøre grundene for sin indgriben og i artikel 15 bestemmes, at Kommissionens beslutninger skal begrundes og henvise til de udtalelser, der er indhentet.

16 Nogle af de sagsøgende selskaber gør gældende, at begrundelsen er en grundlæggende betingelse navnlig i en generel retsakt, der indebærer udøvelse af en skønsbeføjelse. De anser begrundelsen i beslutning 962/77 for »forvansket, ufuldstændig og utilstrækkelig« og mener, at den er i modstrid

med traktatens målsætning. De anfører således, at beslutningen hviler på en række ubeviste postulater og ikke tager hensyn til deres økonomiske situation og produktionsforhold. Endvidere har Kommissionen ikke nævnt, at Det rådgivende Udvalg med henblik på en løsning af krisen ikke har henvist til artikel 61, men til artikel 54.

17 Dette afvises af Kommissionen, der henviser til, at den i sin begrundelse in betragtningerne til beslutningen har anført, at jern- og stålindustrien i årevis havde haft alvorlige vanskeligheder, og at tilbagegangen i sektoren for rundt armeringsstål var mere udtalt end i stålindustrien i almindelighed.

18 Det er rigtigt, at den almindelige regler i traktatens artikel 5 og artikel 15 pålægger Kommissionen visse forpligtelser, men de bestemmer intet nærmere om pligtens form eller omfang. Efter en rimelig fortolkning er Kommissionen efter disse bestemmelser ved akter af almengyldig karakter forpligtet til i begrundelsen i sin beslutning at omtale den almindelige situation, der begrunder dens vedtagelse, samt de almindelige mål, som den ønsker at realisere.

19 Det kan derfor ikke kræves, at Kommissionen udtrykkeligt omtaler alle de mange forskelligartede og indviklede forhold, på baggrund af hvilke beslutningen er blevet vedtaget, og endnu mindre at den giver sin mere eller mindre fuldstændige vurdering af dem eller gendriver synspunkter fremsat af de rådgivende organer.

20 Begrundelsen i beslutning 962/77 opfylder kravene ifølge EKSF-traktatens artikel 5 og artikel 15.

21 Denne begrundelse har sit udgangspunkt i den konstaterede krise i jern- og stålindustrien og de virkninger, denne krise har haft på priserne; den omtaler de dårlige resultater af de frivillige leveranceforanstaltninger for rundt armeringsstål og fremhæver de særlige vanskeligheder på markedet for dette produkt.

22 Den indvending, at begrundelsen ikke omtaler Brescia-virksomhedernes økonomiske situation og produktionsforhold, må afvises ud fra den betragtning, at Kommissionen på baggrund af beslutningens generelle karakter er gået ud fra et helhedsindtryk af forholdene i den pågældende industrisektor i Fællesskabet.

23 Det særligt anførte om, at høringen af Det rådgivende Udvalg har fundet sted ikke inden for rammerne af artikel 61 men derimod efter artikel 54 om Fællesskabets investeringsprogrammer for virksomhederne, er en ufuldstændig oplysning, der henholder sig til en resolution af 17. marts 1977 fra nævnte udvalg, uden at medtage et senere møde den 19. april 1977, på hvilket Det rådgivende Udvalg gav sin tilslutning specielt til indførelsen af mindstepriser for rundt armeringsstål. For øvrigt omtales høringen af Rådet samt undersøgelser i samarbejde med virksomhederne i den sidste betragtning i beslutningens begrundelse.

24 Det følger af de forhold, der hermed er konstateret, at selv om begrundelsen i beslutning 962/77 muligvis har været noget summarisk, har den dog været retligt fyldestgørende for en generel beslutning, og at kravene i traktatens artikel 5 og artikel 15 er blevet fulgt.

2. afsnit. De særlige begrundelseskrav i artikel 61

25 I artikel 61 bestemmes, at Kommissionen kun kan fastsætte mindstepriser inden for det fælles marked, hvis den finder, at en åbenbar krise består eller er overhængende, og at en beslutning herom er nødvendig for at nå de i artikel 3 nævnte mål. Endvidere bestemmes det, at Kommissionen ved fastsættelsen af priser skal tage hensyn til nødvendigheden af at sikre kul- og stålindustriens samt forbrugerindustriernes konkurrencedygtighed i overensstemmelse med de i artikel 3, litra c), angivne principper. Disse regler i artikel 61 angiver de materielle betingelser, som beslutningen om fastsættelse af mindstepriser skal opfylde. Heraf følger dog klart, at beslutningerne, netop for at muliggøre den materielretlige domstolskontrol, i begrundelsen må angive, at disse betingelser er opfyldt.

26 Begrundelsen til en beslutning om fastsættelse af mindstepriser skal altså indeholde en kort begrundet angivelse af

— at en åbenbar krise består eller er overhængende

— at en beslutning er nødvendig for at nå de i artikel 3 nævnte mål

— at der ved prisernes fastsættelse er taget hensyn til de producerende og forbrugende virksomheders konkurrencedygtighed.

27 De sagsøgende selskaber bestrider, at de materielle betingelser har været til stede — dette synspunkt behandles i det følgende — og fremhæver den tilsvarende begrundelses knaphed. Begrundelsen skal derfor undersøges nærmere.

28 I begrundelsens første betragtning omtaler Kommissionen den foreliggende åbenbare krise og anfører, at jern- og stålindustrien igennem flere år har haft alvorlige vanskeligheder; det oplyses, at udbudet i betydelig grad overstiger efterspørgslen, at markedsandelen for importerede varer er stærkt øget, samt at priserne er faldet til væsentlig under produktionsomkostningerne. Angivelsen af disse tre krisesymptomer rummer en tilstrækkelig karakteristik af krisens beskaffenhed og giver for så vidt begrundelsen angår en adækvat beskrivelse af den.

29 I fjerde betragtning fastslås det under henvisning til de i anden og tredje betragtning anførte grunde, dvs. til Kommissionens forudgående fejlslagne forsøg på at få virksomhederne til frivilligt at forpligte sig og den påfølgende yderligere forværring på markedet for (rundt) armeringsstål og i virksomhedernes finansielle situation, at beslutningen er nødvendig for at nå de i artikel 3 nævnte mål. Redegørelsen på dette punkt giver en tilstrækkelig sammenhængende begrundelse.

30 For så vidt angår prisfastsættelsen, er endelig hensynet til de producerende og forbrugende virksomheders konkurrencedygtighed tilgodeset såvel i den sjette betragtning, hvori valget af basisprisen på paritetsstedet angives at skulle tjene opretholdelsen af »en vis smidighed« på markedet, som i den

tiende betragtning, hvori det præciseres, at det fortsat skal være virksomhederne tilladt at offentliggøre basispriser, som er højere end de fastsatte mindstepriser. På den anden side fremgår det modsætningsvis af ellevte betragtning, at der fortsat består adgang til at gennemføre tilpasning til de gunstigste priser i Fællesskabet, for så vidt som beslutningen om mindstepriser herved overholdes. Selv om begrundelsen på dette sidste punkt kunne have været mere udførlig, er den dog tilstrækkelig.

31 De særlige begrundelseskrav i artikel 61 er altså blevet fulgt i tilstrækkeligt omfang.

3. afsnit. De særlige formforskrifter i artikel 61

32 Tilblivelsen af en beslutning vedrørende indførelsen af en prisordning, der medfører en midlertidig ophævelse af de normale markedsmekanismer inden for EKSF, er ifølge artikel 61 underkastet en række formforskrifter, der har til formål at sikre, at foranstaltningen bliver omhyggeligt og grundigt forberedt; disse forskrifter må anses for væsentlige, og Domstolen skal derfor kontrollere, at de overholdes.

33 I artikel 61 foreskrives først, at Kommissionens beslutning om fastsættelse af mindstepriser skal træffes

1. på grundlag af undersøgelser foretaget sammen med virksomhederne og deres organisationer i henhold til bestemmelserne i artikel 46, stk. 1, og artikel 48, stk. 3

2. efter høring af Det rådgivende Udvalg

3. efter høring af Rådet

såvel angående foranstaltningens hensigtsmæssighed som angående det prisniveau, den medfører.

34 Domstolen har i det foregående fastslået, at de omhandlede undersøgelser og høringer var blevet omtalt i den sidste betragtning i beslutning 962/77. Ifølge

de sagsøgende selskaber foreligger der imidlertid væsentlige formmangler, fordi disse undersøgelser og høringer ikke er blevet gennemført med tilstrækkelig omhu.

35 1. De italienske selskaber mener, at der ikke fra Kommissionens side forud er gennemført mere dybtgående undersøgelser, idet det i så fald kunne have været fastslået, at der ikke var nogen krise i 50 % af sektoren for betonstål, og disse selskaber har i al fald ikke været inddraget i de undersøgelser, der eventuelt har været tale om.

36 Kommissionen anfører, at den i medfør af EKSF-traktatens bestemmelser, navnlig artiklerne 46 og 48, løbende gennemfører undersøgelser vedrørende markedsudviklingen og prisbevægelserne, og at virksomhederne er forpligtet til regelmæssigt at tilstille den oplysninger om deres prislister og om deres import og eksport. Og desuden har den fra 1975 foretaget særlige prisundersøgelser; Kommissionen har således i en meddelelse af 2. maj 1975 til alle stålproducerende virksomheder (EFT C 100, s. 1) under henvisning til den kritiske prisudvikling for stålprodukter i Fællesskabet og dennes virkninger for beskæftigelsen, meddelt virksomhederne, at den ville forstærke sin kontrol med overholdelsen af traktatens prisbestemmelser og med særlig interesse følge udviklingen i stålimporten til fællesmarkedet og dennes virkning på prisniveauet. Kommissionen henviser i øvrigt til sin beslutning 1272/75 af 16. maj 1975 (EFT L 130, s. 7) vedrørende forpligtelsen for virksomhederne i jern- og stålindustrien til månedligt at oplyse deres planlagte, anslåede eller faktiske produktion af råstål, til sin beslutning 1870/75 af 17. juli 1975 (EFT L 190, s. 26) vedrørende forpligtelsen for virksomhederne i stålindustrien til at oplyse visse data vedrørende beskæftigelsen (såsom antal ansatte, tilgang, afgang ved afskedigelser, foranstaltninger til arbejdstidsnedsættelse) samt til sin beslutning 3017/76 af 8. december 1976 (EFT L 344, s. 24) vedrørende forpligtelsen for produktionsvirksomheder til månedligt hurtigst muligt at oplyse om leverancer af de vigtigste produkter, herunder rundt armeringsstål, til fællesmarkedet samt om eksport af samme produkter til tredjelande. På prisområdet agtede Kommissionen at indføre en mindsteprisordning; i sit møde den 19. januar 1976 drøftede Det rådgivende Udvalg hensigtsmæssigheden af en sådan ordning og tiltrådte forslaget herom med et flertal af de afgivne stemmer; Kommissionen gik efter denne tilkendegivelse fra begyndelsen af 1976 og også som følge af en kortvarig bedring i konjunkturerne ikke videre med planerne om denne ordning og mente at

kunne opnå tilfredsstillende resultater ved hjælp af frivillige foranstaltninger til styring af udviklingen i produktion og priser, nemlig tilsagn afgivet inden for rammerne af de opstillede udviklingsprogrammer. Kommissionen offentliggjorde som et led i denne økonomiske politik en generel meddelelse (EFT C 303 af 23. 12. 1976, s. 3), hvori den angav retningslinjerne for sin fremtidige virksomhed. Meddelelsen medtog alle problemets aspekter, dvs. analyse af og opsyn med markedet, investeringer, særlige kriseforanstaltninger for produktion og priser, forholdet mellem Fællesskabet og tredjelande på stålmarkedet, sociale og regionale problemer. Herefter fulgte endnu en meddelelse i medfør af EKSF-traktatens artikel 46 (EFT C 304 af 24. 12. 1976, s. 5), hvori Kommissionen efter en henvisning til, at den — i sit udviklingsprogram for første kvartal af 1977 — havde opstillet en prognose for leverancerne fordelt på seks produktkategorier, herunder rundt armeringsstål, meddelte, at den ville opdele prognoserne vedrørende leverancer af de nævnte produkter til markedet i Fællesskabet på virksomheder og virksomhedssammenslutninger og ville opfordre disse til over for den »individuelt og fortroligt« at give tilsagn om kun at levere de mængder, der ville blive meddelt dem.

37 Af denne redegørelse for Kommissionens virksomhed før beslutning 962/77 fremgår, at virksomhederne i jern- og stålindustrien ikke kunne være ubekendt med de særlige foranstaltninger, som Kommissionen agtede at træffe, og at de således på grundlag af de oplysninger, som de sad inde med, enten selv eller gennem deres sammenslutninger var i stand til at meddele den deres forslag.

38 Endelig er Brescia-virksomhedernes sammenslutning, der omfatter mellem 40 og 50 virksomheder, flere gange blevet indbudt til forberedende møder, hvori den har været repræsenteret ved to deltagere; det gælder navnlig mødet den 25. marts 1977, hvor et dokument vedrørende virksomhedernes omkostninger, prislistespørgsmålet, de tilsigtede mål samt prisberegningsmetoden blev drøftet.

39 2. Det rådgivende Udvalg har den 19. april udtalt sig såvel om det hensigtsmæssige i en indførelse af mindstepriser i fællesmarkedet for rundt armeringsstål, som om mindsteprisniveauet (Dok. nr. A/1730/77 f.), og der har

efter drøftelserne været bred enighed om nødvendigheden af denne foranstaltning; kun de tyske producenter og forbrugerne er gået imod den.

40 3. Rådet er blevet hørt vedrørende de samme spørgsmål og er gået enstemmigt ind for foranstaltningen.

41 Desuden har Europa-Parlamentet vedtaget en beslutning til støtte for den holdning, som Kommissionen har indtaget for at overvinde den europæiske stålkrise (EFT C 118 af 16. 5. 1977, s. 56).

42 Af samtlige de forhold, der hermed har kunnet fastslås, følger, at de formkrav, som traktaten stiller til Kommissionen, er blevet opfyldt, og at der ikke foreligger nogen formel mangel, der kan medføre ugyldighed.

2. afdeling. De materielle betingelser i artikel 61

43 Kommissionen skal, hvis den vil fastsætte mindstepriser 1) fastslå, at en åbenbar krise består eller er overhængende 2) finde, at en beslutning herom er nødvendig for at nå de i artikel 3 nævnte mål og 3) tage hensyn til nødvendigheden af at sikre stålindustriens og forbrugerindustriernes konkurrencedygtighed i overensstemmelse med de i artikel 3, litra c) angivne principper.

1. afsnit. Spørgsmålet, om der har bestået en åbenbar eller overhængende krise

44 De sagsøgende italienske selskaber gør gældende, at de små og mellemstore producenter af rundt armeringsstål takket være deres struktur, specialisering og teknik ikke var ude i en krise i begyndelsen af 1977.

45 Disse selskaber finder, at der ved afgørelsen af, om en krise består, ikke blot skal henses til vanskelighederne for de store stålværker i nord, men også til den tilfredsstillende virksomhed i godt en tredjedel af sektoren for rundt

armeringsstål. De anfører, at denne situation har været et resultat af den frie konkurrence, der har været til fordel for de førende virksomheder navnlig som følge af deres teknoligiske stade; men nogen krisesituation har der ikke været tale om.

46 Kommissionen på sin side foretager først en helhedsbedømmelse af situationen for jern- og stålindustrien i Fællesskabet.

47 Kommissionen er på baggrund af de økonomiske omstændigheder og de undersøgelser, der er blevet gennemført, nået til det resultat, at der forelå en åbenbar krise for produktionen; det har for denne vurdering været afgørende, at produktionen af rundt armeringsstål var i tilbagegang i hele Fællesskabet, og at dette måtte tages som et udtryk for, at stålindustrien i flere år havde haft alvorlige vanskeligheder, der havde medført tab af 50 000 arbejdspladser fra juli 1975 til slutningen af 1977, endvidere at udbudet bestandigt havde været større end efterspørgslen, at importens markedsandel var steget stærkt og priserne faldet til langt under produktionsomkostningerne.

48 Domstolen skal bemærke, at de italienske virksomheder i deres søgsmål i alt væsentligt har vurderet beslutning 962/77 udelukkende på baggrund af de mindre italienske stålværkers situation.

49 Kommissionen er ganske vist i henhold til traktatens artikel 3 forpligtet til at handle i den fælles interesse, men dette betyder dog ikke, at dens virksomhed skal udøves i samtlige retsundergivnes interesse, idet der ikke efter dens stilling påhviler den nogen forpligtelse til kun at handle, såfremt det ikke er til skade for nogen interesse. Når den handler, skal den derimod afveje de modstående interesser og undgå skadelige følger, såfremt dette kan ske på fornuftig måde i forbindelse med den beslutning, der skal træffes. Kommissionen kan i fælles interesse benytte sin beslutningsbeføjelse, som omstændighederne kræver det, selv på bekostning af visse private interesser.

50 Kommissionen har derfor ikke grundet sin beslutning på materielt urigtige økonomiske forhold, på en retsvildfarelse eller på en åbenbart fejlagtig

vurdering ved fra den manglende balance mellem produktion og forbrug af rundt armeringsstål at drage den slutning, at der forelå en åbenbar krise med en tilføjelse om, at de tyske virksomheder delte denne opfattelse, og at de italienske virksomheder, der bestred den, ikke overbevisende havde kunnet underbygge deres synspunkt. Den har derfor med rette kunnet fastslå, at der forelå en åbenbar krise.

2. afsnit. Traktatens artikel 3

51 De sagsøgende selskaber har særligt henvist til, at Kommissionen på én gang har sat sig ud over samtlige de i artikel 3, litra a) til g) opregnede mål, og navnlig litra c), for så vidt som det heri påbydes at overvåge fastsættelsen af lavest mulige priser, et mål der ikke kan bringes i harmoni med fastsættelsen af mindstepriser. Beslutning 962/77, tilføjes det, er en protektionistisk foranstaltning, der modvirker det økonomiske fremskridt, idet Kommissionen påbyder anvendelse af højere priser af hensyn til de virksomheder, der har højere omkostninger.

52 De sagsøgende selskabers krav om, at der samtidig og næsten undtagelsesfrit skal tages hensyn til alle de i artikel 3 nævnte mål er for vidtgående og selvmodsigende.

53 Domstolen har i sin praksis, nemlig i dommene i sagerne 9/56 Meroni & Co med Den høje Myndighed og 8/57 Groupement des Hauts Fourneaux et Aciéries belges mod Den høje Myndighed af henholdsvis 13. og 21. juni 1958 (Sml. 1954-1964, s. 55 og s. 105) fastslået, at artikel 3 opstiller ikke mindre end otte særskilte mål, som ikke alle under enhver omstændighed og samtidigt, med sikkerhed kan tilgodeses.

54 Domstolen har heraf udledt, at Kommissionen ved forfølgelsen af målene i traktatens artikel 3 hele tiden bør tilstræbe at bringe eventuelle indbyrdes modsætninger mellem målene ud af verden, og, hvis sådanne modsætninger påvises, skal give det ene eller det andet af målene i artikel 3 den forrang, der i betragtning af de økonomiske omstændigheder, som ligger til grund for dens beslutninger, forekommer den nødvendig.

55 Såfremt et kompromis mellem de forskellige mål kan være nødvendigt endog under normale markedsforhold, må det endnu mere kunne anerkendes under en krise, der kan begrunde vedtagelsen af ekstraordinære foranstaltninger, der i forhold til de normale regler for det fælles stålmarkeds funktion har karakter af undtagelser, og som åbenbart medfører, at der må ses bort fra nogle af de i artikel 3 nævnte mål, også det i litra c) anførte om overvågelse af fastsættelsen af lavest mulige priser.

56 Kommissionen har under udøvelse af sine skønsbeføjelser sat sig tre mål, som den af hensyn til branchens fælles interesse under de foreliggende økonomiske omstændigheder har fundet velbegrundede:

— for det første at give virksomhederne mulighed for at skaffe sig en minimumskapital, således at de kan gennemføre de nødvendige strukturændringer, jf. artikel 3, litra c)

— for det andet at opretholde beskæftigelsesniveauet, således at en forringelse af arbejdernes leve- og arbejdsvilkår undgås, jf. artikel 3, litra e)

— for det tredje på længere sigt at bibeholde en tilstrækkelig stor produktionskapacitet, jf. artikel 3, litra a).

I den krisesituation, som producenterne af armeringsstål befandt sig i, har det været Kommissionens opgave inden for rammerne af de procedurer, der er fastlagt med henblik på iværksættelsen af en stålpolitik til afhjælpning af en åbenbar krise, at udvælge de mål, som den fandt passende for gennemførelsen af et socialt og strukturelt program, hvori der var taget hensyn til omfanget af de foreliggende problemer.

57 På baggrund af alle disse betragtninger må det fastslås, at der foreligger en række relevante indicier for, at Kommissionen — under de omstændigheder, der forelå dengang beslutningen blev vedtaget — har holdt sig inden for de i artikel 3 nævnte mål, der lå på linje med den økonomiske og sociale politik, Kommissionen havde valgt.

58 Det er endvidere en forudsætning for lovligheden af beslutning 962/77, at Kommissionen har fundet beslutningen nødvendig for at nå de i artikel 3 nævnte mål.

59 Den politik, hvormed krisen i stålsektoren skal bekæmpes, er baseret på det grundlæggende princip om solidaritet mellem virksomheder, der er forudsat i EKSF-traktatens præambel og bragt konkret til udtryk i adskillige traktatbestemmelser, som f.eks. artikel 3 (fortrinsstilling for den fælles interesse, som solidaritetspligten er en forudsætning for), artiklerne 49 ff. (Fællesskabets finansieringsordning baseret på afgifter), artikel 55, stk. 2, (fælles udnyttelse af resultaterne af den tekniske og økonomiske forskning), artikel 56 (hjælp til omskoling og omstilling), artikel 53, (indførelse af finansielle ordninger).

60 Det er på basis af dette princip, at Kommissionen har villet indføre foranstaltninger på frivilligt grundlag for at tilvejebringe større ligevægt mellem udbud og efterspørgsel af jern- og stålprodukter; disse foranstaltninger forudsatte — som allerede omtalt — bl.a. tilsagn fra Fællesskabets stålvirksomheder om overholdelse af leveringsprogrammer, som Kommissionen havde udarbejdet og meddelt de enkelte virksomheder eller virksomhedssammenslutninger. Men til forskel fra de andre valsede produkter, for hvilke de frivillige tilsagn om produktionsnedsættelse kom til at dække 90 % af den af Kommissionen fastsatte mængde, blev der for leveringsmålene for armeringsstål kun givet tilsagn for 50 %, hvilket var klart utilstrækkeligt til igen at bringe sektoren på fode. Følgen blev en udtalt forværring på markedet for betonstål. Det forfejlede resultat af ordningen med frivillige tilsagn om produktionsnedsættelse viste således, at det var nødvendigt at indføre en obligatorisk prisordning for rundt armeringsstål; for de andre valsede produkter offentliggjorde Kommissionen indikativpriser (EFT L 114 af 5. 5. 1977, s. 18).

61 Nogle af de sagsøgende selskaber, heriblandt navnlig RUMI (sag 263/78) mener, at Kommissionen har vurderet den økonomiske situation fejlagtigt, og at dette er ensbetydende med en klar overtrædelse af traktatens regler; ifølge disse selskaber, »skulle Kommissionen være gået frem efter traktatens artikel 58 og have indført et kvotasystem for produktionen og forskellige foranstaltninger til supplering heraf«.

62 Denne kritik af undladelsen af direkte indgreb i produktionen kan afvises alene med en henvisning til, at det ifølge artikel 58 er en forudsætning for

iværksættelsen af en obligatorisk kvotaordning, at de i artikel 57 angivne virkemidler ikke findes at muliggøre en imødegåelse af krisen. Til disse indirekte virkemidler hører imidlertid prisindgreb som fastsat i traktaten altså også indførelsen af en mindsteprisordning i medfør af artikel 61, litra b).

63 For tilbagevisningen af dete anbringende er det herefter for så vidt ufornødent at anføre, at Kommissionen på dette område med hensyn til valget af økonomisk politik råder over vidtgående skønsmæssige beføjelser, der kun kan anfægtes i tilfælde af magtfordrejning eller klar overtrædelse af traktatens regler, og det vil være tilstrækkeligt at bemærke, at Kommissionen ikke har kunnet være forpligtet til at indføre et kvotasystem for produktionen, så længe det ikke var klart umuligt at imødegå krisen ved andre foranstaltninger, herunder bl.a. prisindgreb.

64 Kommissionen har derfor ikke ved denne afvejning af mindsteprisordningens ulemper og nødvendigheden af gennem samme foranstaltning at stræbe mod gennemførelsen af de forskellige i artikel 3 nævnte mål med beslutningen om mindstepriser overskredet grænserne for sit frie skøn.

3. afsnit. Prisniveauet i relation til traktatens artikel 61, stk. 2

65 Den sidste betingelse for lovligheden af mindsteprisbeslutningen vedrører fastsættelsen af prisniveauet.

66 I artikel 61, stk. 2, hedder det: »Ved fastsættelsen af priser skal Kommissionen tage hensyn til nødvendigheden af at sikre kul- og stålindustriens samt forbrugerindustriernes konkurrencedygtighed i overensstemmelse med de i artikel 3, litra c) angivne principper«; ifølge artikel 3, litra c), skal Fællesskabets institutioner foruden at overvåge fastsættelsen af lavest mulige priser gøre det muligt for virksomhederne at foretage de fornødne afskrivninger og opnå en normal forrentning af den investerede kapital.

67 I den hensigt at gennemføre en sanering af den økonomiske situation i den kriseramte sektor med respekt af målene i artikel 61 er Kommissionen gået ud fra

a) at mindstepriserne skulle ligge over markedspriserne, men dog på et sådant niveau, at konkurrencefordrejninger til fordel for stålindustrien på andre erhvervssektorers bekostning kunne undgås, den økonomiske politiks generelle målsætning og navnlig de stålforbrugende virksomheders interesser og stilling i konkurrencen tilgodeses og endelig forstyrrelser i im- og eksport forhindres, og

b) at der måtte henses til, at produktionsomkostningerne svingede stærkt fra virksomhed til virksomhed som følge af forskelle i produktionsmetoder; 50 % af virksomhederne anvendte jernmalm, der fra 1975 til 1977 alt efter hvilken medlemsstat det drejede sig om, blev mellem 8 og 35 % dyrere, de øvrige skrot, der var ude for et prisfald på mellem 37 og 47 %.

68 Kommissionen fandt på baggrund af de mål, den havde sat sig, og med prisfaktoren som det så godt som eneste afgørende i konkurrencen — i armeringsstålsektoren spiller kvalitetsforskelle næsten ingen rolle — at det ville være rimeligt at vælge en pris, der lå over de laveste priser på mellem 165 og 180 ERE (Brescia-virksomhedernes pris) men under de højeste priser på 253 ERE (de danske virksomheders priser).

69 Kommissionen beregnede den 25. april basisprisen pr. ton for at fastlægge mindsteprisen nøjagtigt og besluttede at fastsætte den bindende mindstepris til et beløb i national valuta svarende til 198 ERE for glat betonstål og til 205 ERE for betonstål med forbedret forankringsevne.

70 De sagsøgende selskaber kritiserer Kommissionen for at have fastsat mindstepriserne efter en gennemsnitsberegning; de mener, at mindsteprisen efter en beregning i overensstemmelse med traktatens artikel 3, litra c), skulle have været fastsat med udgangspunkt i den laveste fortjenstgivende pris hos Fællesskabets virksomheder, således som denne fremkommer i kontakten mellem udbud og efterspørgsel og i overensstemmelse med de i artikel 3 indeholdte kriterier om afskrivning og kapitalforrentning. Selskaberne hævder, at de valgte mindstepriser faktisk begunstiger »de mindst konkurren-

cedygtige og tabgivende virksomheder og tilfører ordningen et uantageligt element af planøkonomisk protektionisme«, medens mindstepriserne netop skulle tjene til at »hindre salg til priser under kostprisen samt til at begrænse risikoen for, at spekulanter, der er villige til at dumpe, på en farlig måde sælger ud«.

71 Til denne kritik skal anføres, at den metode, der benyttes ved fastsættelsen af prisniveauet, vil være præget af et teknisk skøn, i hvilket navnlig solidaritetsprincippet, overholdelsen af de i artikel 61, stk. 2, opregnede kriterier og af de formelle regler om høring af Det rådgivende Udvalg og af Rådet spiller en rolle.

72 Domstolen kan kun efterprøve Kommissionens afgørelser i den i artikel 36, sidste stykke, forudsatte betydning, såfremt skønnet vedrørende de økonomiske omstændigheder viser, at der foreligger en åbenbar retlig mangel, og i det foreliggende tilfælde undersøge, om det fastlagte prisniveau har været til hinder for gennemførelsen af de i artikel 3 nævnte mål.

73 Da produktionsomkostningernes omfang udviste væsentlige forskelle uden for Fællesskabet, kunne prisniveauet faktisk ikke fastsættes efter de mest produktive virksomheders omkostninger, idet anvendelsen af mindstepriser herved efter de formål, disse priser ifølge traktaten og ifølge den ved beslutning 962/77 indførte ordning skulle tjene, ville være blevet meningsløs.

74 Med hensyn til nødvendigheden af at bevare stålvirksomhedernes konkurrenceevne kan anføres, at kun Brescia-virksomhedernes listepriser var lavere end mindstepriserne, medens konkurrenterne anvendte listepriser, der lå over de påbudte priser. Brescia-virksomhederne havde stadigvæk mulighed for gennem salg til selv mindstepriserne at være billigere eller i alt fald lige så billige som deres kriseramte konkurrenter; mindsteprisordningen har i øvrigt ikke givet anledning til nævneværdige fordrejninger i de sædvanlige handelsstrømme, når henses til den totale handel med de omhandlede produkter.

75 Forbrugerindustrierne, hvis konkurrenceevne ligeledes skal sikres, havde på deres side ikke blot accepteret den valgte ordning i Det rådgivende Udvalg,

men undgik også skadelige følger for deres interesser, idet mindsteprisniveauet var klart lavere end det japanske og amerikanske prisniveau.

76 Endelig skal det i sag 226/78 til det sagsøgende selskab AFIM's anbringende om, at mindstepriserne har til formål at forhindre »meningsløst lave priser« bemærkes, at artikel 61 hermed tillægges et formål, som den ikke har.

77 Det kan herefter på baggrund af de med fastsættelsen af prisniveauet forbundne økonomiske beregningers komplicerede karakter fastslås, at Kommissionen ved udøvelsen af sit skøn har fulgt de i traktatens artikel 3, litra c), fastlagte principper.

78 Efter denne almindelige efterprøvelse af skønnet vedrørende den situation, der er en følge af de økonomiske kendsgerninger eller omstændigheder, og som har givet anledning til beslutning 962/77, bliver konklusionen derfor, at denne generelle beslutning ikke efter en bedømmelse på grundlag af EKSF-traktatens artikel 61 er behæftet med nogen retlig mangel.

Kapitel 2. Traktatens øvrige artikler samt de af de sagsøgende selskaber påberåbte almindelige retsgrundsætninger

1. afdeling. Traktatens artikler 2, 4 og 5

79 De sagsøgende selskaber gør gældende, at beslutning 962/77 repræsenterer en klar overtrædelse af artiklerne 2, 4 og 5. Artiklerne 2 og 5 angiver i vide vendinger de opgaver, Fællesskabet skal varetage, artikel 4 fastsætter de vigtigste forbud i forbindelse med indførelsen og opretholdelsen af det fælles marked for kul og stål; gennemførelsen af den i disse artikler angivne generelle målsætning, der er retningsgivende for Fællesskabets hele virksomhed, forhindres ifølge de sagsøgende selskaber ved beslutning 962/77.

80 De sagsøgende selskaber tager med fremsættelsen af dette synspunkt ikke hensyn til, at traktaten i bestemmelserne om offentlig indgriben i visse klart afgrænsede situationer indeholder en række undtagelser fra de normale på markedsøkonomisk grundlag opstillede regler for fællesmarkedets funktion.

81 Fællesskabslovgiverens opstilling af en regel om adgang til indførelse af en foranstaltning som mindstepriser er en klar anerkendelse af muligheden for foreløbigt at fravige konkurrencens almindelige forløb, når blot de i artikel 3, litra c), fastlagte mål respekteres.

82 Heraf følger, at betingelserne for at anvende artikel 61 er opfyldt, blot den generelle beslutning overholder de indbyrdes afstemte mål i artikel 3. For selv om det er korrekt, at Fællesskabets grundlæggende målsætning foruden i artikel 3, er fastlagt i artiklerne 2, 4 og 5, skal det dog bemærkes, at når Kommissionen har kompetence til at træffe en ekstraordinær foranstaltning, der fraviger der almindelige regler for fællesmarkedets funktion, angiver de traktatbestemmelser, i henhold til hvilke foranstaltningen træffes, nøje de artikler, Kommissionen er forpligtet til at overholde.

83 Dette gælder artikel 53 om de finansielle ordninger, der kan indføres, når Kommissionen anser dem for nødvendige for udførelsen af de i artikel 3 fastsatte opgaver og for forenelige med traktatens bestemmelser, navnlig artikel 65; og det gælder artikel 58 om kvoter, der fastsættes under hensyntagen til de i artikel 2, 3 og 4 nævnte principper; endvidere artikel 66 vedrørende visse tilladelser til virksomheder under hensyntagen til det i artikel 4, litra b), fastlagte princip samt artikel 74, hvorefter Kommissionen i tilfælde af dumping er beføjet til at træffe alle forholdsregler i overensstemmelse med traktaten, navnlig artikel 3; og endelig gælder det i artikel 95 om tilfælde, der ikke omhandles i traktaten, og hvor en beslutning eller henstilling skal vedtages under iagttagelse af de i artiklerne 2, 3, 4 og 5 fastlagte principper. Det vil i øvrigt af denne opregning fremgå, at kravene i traktatens bestemmelser om de principper og mål, hvis overholdelse er en forudsætning for undtagelsesbestemmelsers lovlighed, er afstemt efter, i hvilket omfang disse bestemmelser gør indgreb i de regler og mekanismer, der gælder for et normalt fungerende marked eller for virksomhedernes selvstændighed.

84 Af disse konstateringer følger, at de i traktaten hjemlede undtagelsesforanstaltninger, der på et eller flere punkter betyder en fravigelse af reglerne for det normalt fungerende marked og medfører større eller mindre ændringer

af forholdene på dette marked, efter deres art nødvendigvis må omgærdes af tvingende formelle og materielle krav, der må følges meget nøje for at skabe sikkerhed for lovligheden af en beslutning herom; blandt disse krav opregnes udtømmende de principper og mål, der ubetinget må gælde for undtagelsesbeslutningen, medens de øvrige principper og mål i traktaten kan anses for midlertidigt uvirksomme i nævnte beslutnings gyldighedstid.

85 Artikel 61 — der alene henviser til traktatens artikel 3 — skal fortolkes således, at overholdelsen af de i denne artikel fastlagte mål og principper i sig selv giver sikkerhed for lovligheden af den beslutning om mindstepriser.

86 Det bliver således ikke nødvendigt nærmere at undersøge sagsøgernes på artiklerne 2, 4 og 5 støttede anbringende, idet overholdelsen af de i disse artikler fastlagte principper ikke er en ufravigelig betingelse for at fastslå lovligheden af beslutning 962/77.

2. afdeling. Lovligheden af beslutning 962/77 i henhold til de almindelige retsgrundsætninger

87 Det skal indledningsvis nævnes, at formålet med artikel 61 er at give Fællesskabet mulighed for gennem anvendelse af solidaritetsprincippet at overvinde situationer med økonomisk krise.

1. afsnit. Respekten for ejendomsretten

88 Nogle af de sagsøgende selskaber har anført, at mindsteprisordningen, såfremt den var blevet fulgt, ville have haft til følge, at de erhvervsdrivende i strid med den i 1. protokol til Konventionen til Beskyttelse af Menneskerettigheder og grundlæggende Frihedsrettigheder indeholdte sikring af ejendomsretten ville være blevet frataget deres virksomheder.

89 Domstolen har allerede i dom af 14. maj 1974 (sag 4/73, Nold, Sml. 1974, s. 491) fremhævet, at sikringen af ejendomsretten ikke kan udstrækkes til beskyttelse af handelsinteresser, hvis uvished er en del af det væsentlige i al økonomisk aktivitet. I øvrigt ses der ikke at foreligge noget tilfælde, hvor en

virksomhed har måttet standse driften som følge af anvendelsen af beslutning 962/77.

90 Denne søgsmålsgrund må derfor forkastes.

2. afsnit. Overholdelsen af proportionalitetsprincippet

91 De sagsøgende selskaber gør gældende, at anvendelsen af beslutning 962/77 har pålagt de mest produktive virksomheder alt for tunge byrder, og at den opførelse, der hermed er blevet afkrævet dem, har været uforholdsmæssig stor, idet beslutningen var utilstrækkelig og mangelfuld:

— utilstrækkelig, fordi medlemsstaterne sideløbende førte en politik til støtte for deres hjemlige jern- og stålindustrier, og fordi Kommissionen samtidig besluttede at kanalisere afsætningen af rundt armeringsstål i Italien gennem Ufficio Coordinamento e Ripartizione Ordini (kontor for samordning og fordeling af ordrer) (UCRO) og dertil undlod i tide at etablere en ordning til kontrol og overvågning af beslutningens overholdelse med det resultat, at overtrædelser af denne medførte markedspriser, der var lavere end mindstepriserne;

— mangelfuld fordi mindsteprisordningen hverken kom til at gælde for handelen eller importen.

92 Disse to klagepunkter må undersøges hver for sig med henblik på en afgørelse af, om der hermed virkelig er tale om en utilstrækkelighed eller mangel ved den generelle beslutning; Domstolen skal nemlig kun i tilfælde af, at denne præjudicielle afgørelse bekræfter, at det forholder sig således, tage stilling til, om de fastslåede utilstrækkeligheder eller mangler udgør en overtrædelse af proportionalitetsprincippet.

a) Prøvelsen af de forskellige punkter

1. Ordningens forenelighed med national støtte

93 De sagsøgende selskaber mener, at den omstændighed, at nogle medlemsstater uanset beslutning 962/77 har truffet nationale støtteforanstaltninger til fordel for deres hjemlige jernmetalindustri viser, at nævnte beslutning har været utilstrækkelig.

94 Kommissionen svarer hertil, at beslutning 962/77 var en nødvendig men dog ikke tilstrækkelig foranstaltning til en nyorganisering af Fællesskabets samlede jern- og stålindustri; denne beslutning er nemlig selv kun en del af en mere omfattende krisebekæmpelsesplan og er ingenlunde til hinder for, at medlemsstaterne indfører støtteordninger med henblik på strukturændringer inden for deres hjemlige jernmetalindustri.

95 En selvstændig politik i de enkelte medlemsstater beviser følgelig ikke, at de foranstaltninger, der er truffet med beslutning 962/77 er utilstrækkelige og uegnede i relation til de mål, Kommissionen har sat sig med denne beslutning. De sagsøgende selskabers klage på dette punkt er derfor ubegrundet.

2. Ordningens forenelighed med kanaliseringen af afsætningen gennem UCRO

96 De sagsøgende selskaber er af den opfattelse, at ikke alene har Kommissionen med oprettelsen af UCRO erkendt, at beslutning 962/77 var utilstrækkelig, men oprettelsen af dette organ har desuden medført, at beslutning 962/77 faktisk er blevet ophævet for de virksomheder, der var tilsluttet det.

97 Kommissionen har ganske vist ved beslutning 78/771/EKSF af 28. juli 1978 givet sin tilladelse til den aftale, der gik ud på en samordning af de italienske jern- og stålvirksomheders afsætning (EFT L 238 af 30. 8. 1978, s. 28), men den generelle beslutning, der var i kraft på dette tidspunkt, kunne ikke på nogen måde ophæves gennem stiftelsen af denne sammenslutning.

98 De sagsøgende selskabers klage på dette punkt er derfor ubegrundet.

3. Utilstrækkelig kontrol

99 De sagsøgende selskaber fra Tyskland og Frankrig gør gældende, at Kommissionen ikke med tilstrækkelig hurtighed har kontrolleret den illoyale adfærd, som efter deres opfattelse navnlig Brescia-virksomhederne har gjort sig skyldig i, og således ikke i månederne efter ikrafttrædelsen af beslutning 962/77 har hindret disse i at sælge til priser under mindstepriserne; som følge af denne adfærd, der ikke blev bremset, kom det til uro omkring markedspriserne, og dette tvang de øvrige virksomheder til også at overtræde beslutning 962/77.

100 Kommissionen har imidlertid herved med rette henvist til, at den første kontrol blev gennemført allerede i juni 1977, samt at kontrol på et tidligere tidspunkt ville have været formålsløs, idet der efter praksis i stålsektoren først sker fakturering af salg to måneder efter salgsaftalens indgåelse, og idet den desuden efter sine beføjelser og med de midler, den rådede over, ikke var i stand til at gennemføre yderligere kontrol.

101 Kommissionen har faktisk i perioden juni 1977 til september 1977 gennemført kontrol i 181 tilfælde (herunder 19 tilfælde i juni og juli 1977) og har endvidere i samme periode undersøgt 122 797 overensstemmelsesattester, hvorved den også havde mulighed for at konstatere overtrædelser.

102 Derfor må ved fremdragelsen af eventuelle mangler ved mindsteprisordningen det her omhandlede klagepunkt forkastes; det vil i alt fald kun kunne gøres til genstand for fornyet prøvelse ved behandlingen af de ansvarsfritagelsesgrunde, de sagsøgende selskaber har påberåbt sig.

4. Undladelsen af at inddrage handelen under ordningen

103 Ifølge de sagsøgende selskaber har Kommissionen gjort det muligt for de uafhængige handlende lovligt at underbyde mindstepriserne ved at holde dem uden for beslutning 962/77, og den mulighed har de kunnet udnytte så meget bedre, som de rådede over lagre svarende til to måneders salg og fortsat kunne foretage indkøb på markederne uden for Fællesskabet, idet mindsteprisordningen ikke gjaldt for importen; og denne mulighed var

endnu lettere at udnytte i de store vertikalt integrerede foretagender; her solgte det producerende moderselskab til sit datter- og handelsselskab til mindstepriserne, og dette videresolgte så med tab til lavere priser; denne økonomisk absurde fremgangsmåde var mulig, fordi moderselskabet påtog sig datterselskabets tab og holdt sig skadesløs ved den fortjeneste, det havde på sit eget salg.

104 Kommissionen gør i sit svar gældende, at artikel 61 kun kan anvendes på virksomhederne i den i EKSF-traktatens artikel 80 forudsatte betydning og således kun kan gælde for virksomhederne og deres salgsorganisationer; såfremt de uafhængige handlende skulle have været med under mindsteprisordningen, måtte man være gået frem efter traktatens artikel 95, og dette var en foranstaltning, hvorom der kun kunne blive tale i en senere fase.

105 Det står fast, at Kommissionen aldrig har bestridt, at de handlende rådede over lagre svarende til to måneders salg, således at de kunne holde priser under mindstepriserne, eller at 85 % af salget i Fællesskabet varetages af dem, men Kommissionen har ikke været tilstrækkelig opmærksom på, at de handlende ville sælge en del af deres beholdninger til priser under mindstepriserne.

106 På den anden side har det sagsøgende selskab Maximilianshütte's anbringende (i sag 83/79) om den mulighed, de handlende — nemlig producerende virksomheders datterselskaber — skulle have for at sælge til lavere priser end mindstepriserne, en ren hypotetisk karakter, og det er ikke bevist, at én eneste handlende faktisk har gjort det; selskabet har gjort gældende, at den blotte foreliggende mulighed herfor udgør tilstrækkeligt bevis for den omhandlede beslutnings utilstrækkelighed.

107 Det står ligeledes fast, at ved en prisdannelse på grundlag af udbud og efterspørgsel er en ganske lille ændring i den udbudte mængde en ikke ubetydeligt forstyrrende faktor; gennem den omstændighed, at de handlende blev holdt uden for mindsteprisordningen er der derfor tilvejebragt et pressions-

middel, hvormed kunderne kunne påvirke prisniveauet og over for producenterne stille krav om priser under mindstepriserne. Under disse omstændigheder var Kommissionen nødt til ved beslutning 3000/77 af 28. december 1977 (EFT L 352, s. 8) at inddrage de handlende under mindsteprisordningen; den ved beslutning 962/77 etablerede ordning var for så vidt mangelfuld, som den ikke med det samme pålagde de handlende at følge mindstepriserne.

5. Undladelsen af under ordningen at medtage importen, der — som en mulig følgevirkning — kunne danne grundlag for pristilpasning

108 Ifølge de sagsøgende selskaber har aftagerne i Fællesskabet lovligt kunnet foretage indkøb til priser under mindstepriserne ved import fra tredjelande. Ifølge de tyske selskaber har de italienske producenter udnyttet den frihed, der således fortsat gjaldt for importen og solgt rundt betonstål til priser under mindstepriserne ved at indføre det over Schweiz, og dette har indvirket kraftigt på prisniveauet i Bayern, hvor det herefter ikke længere var muligt at sælge til mindstepriserne; desuden havde virksomhederne i Fællesskabet fortsat mulighed for at gennemføre tilpasning til tilbud under mindstepriserne fra tredjelande indtil den 14. marts 1978, hvor beslutning 527/78 om forbud mod tilpasning til tilbud fra visse tredjelande blev vedtaget (EFT L 73, s. 16).

109 Kommissionen har heroverfor for det første anført, at den ikke i medfør af traktatens artikler 74 og 86 på dette område har haft mulighed for direkte at træffe forholdsregler, der forbød indførsel fra tredjelande, samt at den inden for rammerne af sine beføjelser har udfærdiget tre henstillinger den 15. april 1977 — altså to uger før vedtagelsen af beslutning 962/77 — der alle tilsigtede at modvirke indførsel fra tredjelande (henstilling 77/328/EKSF — henstilling 77/329/EKSF — henstilling 77/330/EKSF (EFT L 114 af 5. maj 1977, s. 4, 6 og 15).

110 Det kan således ikke lægges Kommissionen til last, at den ikke har søgt at modvirke importen fra tredjelande. Som en væsentlig omstændighed må

desuden fremhæves, at Kommissionen i sine forhandlinger med tredjelande har haft ganske store vanskeligheder, fordi EKSF eksporterer mere stål, end det importerer; den har under disse forhold på én gang været forpligtet til at sikre fortsat eksport fra Fællesskabet og til at søge importen til Fællesskabet begrænset og har kunnet frygte, at vedtagelsen af restriktive beslutninger, hvorom der ikke var forhandlet, ville give anledning til gengældelsesforanstaltninger fra de berørte tredjelandes side til skade for den fælles interesse.

111 Specielt hvad importen via Schweiz af italiensk rundt armeringsstål angår, gør Kommissionen gældende, dels at denne import kun har været usædvanlig stor i oktober og december 1977 og ikke i perioden fra juni til september 1977, dels at den inden for rammerne af de foranstaltninger, der er blevet truffet mod importen, i begyndelsen af 1978 har indgået en aftale med Schweiz, i medfør af hvilken det blev muligt at overholde mindstepriserne for dette lands eksport af armeringsstål til Fællesskabet.

112 Det vil heraf fremgå, at Kommissionen i dette specielle tilfælde og under de herved foreliggende omstændigheder har benyttet sig af de midler, den rådede over, og at den ikke kan kritiseres for intet at have foretaget sig for allerede i maj 1977 at forbyde den her omhandlede import så meget mindre som de forbud, der herved kunne blive tale om, kun kunne indeholdes i en forhandlingsløsning.

113 Tilbage står imidlertid, at import fra tredjelande for en tid har kunnet skabe uro på markedet og navnlig påvirke priserne, og det så meget mere som nogle virksomheder i Fællesskabet gennemførte tilpasning til tilbud fra tredjelande — der lovligt kunne fremsættes — til priser under midstepriserne.

114 Det skal herved bemærkes, at det allerede med artikel 6, stk. 2, i beslutning 962/77 var meningen at modvirke sådanne tilpasninger til udbud af betonstål fra alle lande uden for Fællesskabet, der kun var tilladt i den udstrækning, hvor priserne frit bestemmelsessted ikke var mindre end frankopriserne »som følge af en mere gunstig fællesskabsprisliste«. Denne bestemmelse forhindrede således i praksis salg til priser under mindstepriserne, idet alle fællesskabsprislister skulle indeholde priser i overensstemmelse med beslutning 962/77.

115 Det ser ud til, at der uanset denne bestemmelse er sket tilpasninger til priser under mindstepriserne, idet Kommissionen i den 2. betragtning til beslutning 527/78 erklærer, at erfaringen viser, at disse mindstepriser ikke kan overholdes, såfremt lavere pristilbud, der kun omfatter begrænsede mængder, kan tjene som grundlag for tilpasninger, og at det derfor er blevet nødvendigt at fratage virksomhederne adgangen til at tilpasse deres priser til pristilbud fra tredjelande.

116 Det må derfor anerkendes, at den frihed, der faktisk bestod med hensyn til tilpasninger til tilbud fra tredjelande, der omfattede begrænsede mængder, sammen med den frie adgang til import må anses for at have været en mangel ved mindsteprisordningen.

b) De ovenfor konstaterede manglers betydning for spørgsmålet om uforholdsmæssigheden af de byrder, der er blevet pålagt virksomhederne

117 Det skal nu undersøges, om de forpligtelser, der er blevet pålagt virksomhederne, for de sagsøgende selskabers vedkommende og efter de mangler, der er konstateret, har medført uforholdsmæssigt store byrder, således at proportionalitetsprincippet må anses for tilsidesat. Kommissionen har over for de sagsøgende selskabers anbringender herom indvendt, at en generel beslutnings gyldighed ikke kan bero på, om der foreligger andre formelt uafhængige beslutninger eller ej.

118 Dette argument er uden relevans i det foreliggende tilfælde, og Domstolen skal efterprøve, om de mangler, der er konstateret, har medført uforholdsmæssigt store byrder for de sagsøgende selskaber, når henses til de mål, der er fastlagt ved beslutning 962/77. Domstolen har imidlertid allerede i dom af 24. oktober 1973 (i sag 5/73 — Balkan — Sml. 1973, s. 1091) fastslået, at »selv om fællesskabsinstitutionerne ved udøvelsen af deres beføjelser skal overvåge, at de afgifter, der pålægges de erhvervsdrivende, ikke overstiger det, der er nødvendigt for, at myndighederne kan nå de mål, der er sat, følger det dog ikke heraf, at omfanget af denne forpligtelse skal ses i forhold til en bestemt gruppe erhvervsdrivendes specielle situation«.

119 Det fremgår, at den ordning, der blev indført ved beslutning 962/77, set under ét har fungeret på trods af de konstaterede mangler og i sidste ende har nået de mål, beslutningen forfulgte. Selv om det er korrekt, at ordningens mangler har kunnet forøge de de sagsøgende selskaber pålagte byrder står det dog fast, at ordningen ikke i forhold til det tilstræbte formål har været et alt for vidtgående og uacceptabelt indgreb.

120 Når henses til disse omstændigheder samt til, at den ved beslutning 962/77 fastlagte målsætning harmonerer med den Kommissionen påhvilende forpligtelse til at varetage den fælles interesse, samt endvidere til at EKSF-traktatens artikel 61 efter selve sin beskaffenhed nødvendigvis medfører, at nogle virksomheder i den europæiske solidaritets navn må bære større byrder end andre, må det afvises, at Kommissionen har pålagt de sagsøgende selskaber uforholdsmæssigt store byrder.

Kapitel 3. Søgsmålsgrunden magtfordrejning

121 De sagsøgende selskaber gør gældende, at beslutning 962/77 er behæftet med magtfordrejning, idet Kommissionen har forfulgt et andet formål end det formål, der ligger til grund for dens beføjelse til i medfør af artikel 61 at fastsætte mindstepriser for fællesmarkedet.

122 Selskaberne anfører, at beslutningens egentlige formål var at beskytte de store foretagender i jern- og stålindustrien, der havde tab på markedet for rundt armeringsstål, således at man ved hjælp af mindstepriserne sikrede dem deres markedsandel.

123 De anfører endvidere, at strukturændringerne i sektoren — som angiveligt var Kommissionens mål i beslutning 962/77 — burde være fremkommet som et resultat af markedskræfternes frie spil, således at urentable virksomheder blev tvunget til at indstille produktionen af rundt armeringsstål.

124 Selskaberne gør gældende, at Kommissionen med denne generelle for samtlige virksomheder gældende beslutning — og Kommissionen var godt underrettet om disse virksomheders stilling — støttede de mest uproduktive virksomheder på forbrugernes og de effektivt arbejdende virksomheders bekost-

ning. Den har således bremset de sidstnævnte i deres vækst for at »gøre det af med« deres »store konkurrencedygtighed« ved »i en ikke nærmere beskrevet fællesskabssolidaritets navn« at lade dem bære følgerne af den krise, andre var ude i.

125 De sagsøgende selskaber mener kort sagt, at den vedtagne beslutning har skullet virke som en hævnakt over for de rentable virksomheder navnlig fra Bresciaegnen, som ikke havde fulgt Kommissionens opfordring til at begrænse sig til bestemte produktionskvoter.

126 Kommissionen anfører, at de sagsøgende selskaber udelukkende vil foretage en bedømmelse af mindsteprisordningen ud fra deres egen situation; de glemmer, at det påhviler fællesskabsmyndighederne at tage situationen i Fællesskabets samlede jernmetalindustri i betragtning samt — i overensstemmelse med traktatens ufravigelige bestemmelser — træffe generelle foranstaltninger, der er egnede til at løse hele den berørte branches problemer.

127 Kommissionen henviser til, at den har gjort klart rede for sin målsætning, og den afviser det af Brescia-virksomhederne anførte.

128 Det fremgår af betragtningerne til beslutning 962/77, af Kommissionens skriftlige indlæg og af de mundtlige forhandlinger, at Kommissionen med den her omhandlede beslutning havde til hensigt at råde bod på situationen på markedet for rundt armeringsstål, idet den navnlig ville skabe en bedre balance mellem det alt for store udbud og efterspørgslen og mellem priserne og således for virksomhederne under et bringe den gennemsnitlige udnyttelsesgrad for produktionsapparatet i vejret.

129 Mindsteprisbeslutningens virkning for de små og mellemstore virksomheder — såvel som for de store jern- og stålforetagender fremstår som det uundgåelige resultat af denne foranstaltning, der, således som det allerede er blevet påvist, blev vedtaget på lovlig vis i en åbenbar krisesituation og var i overensstemmelse med de i traktatens artikel 3 fastsatte mål. Den har været en uundgåelig følge af en lovlig foranstaltning og ikke resultatet af et forsæt til at skade ganske bestemte virksomheder. De sagsøgende selskaber er i øvrigt ikke fremkommet med samstemmende indicier af en sådan art og i et sådant omfang, at det er muligt at fastslå, at der foreligger magtfordrejning.

130 De sagsøgende selskaber har altså ikke bevist, at Kommissionen har benyttet sine beføjelser med henblik på andre formål end de i artikel 61 fastlagte.

Anden del. Lovligheden af de individuelle beslutninger om bøde

131 De individuelle beslutninger om bøde, som Kommissionen har truffet i henhold til traktatens artikel 64, skal opfylde de begrundelseskrav, traktaten stiller; Domstolen skal desuden bedømme de sagsøgende selskabers situation i lyset af de ansvarsfritagelsesgrunde og tilpasningsmuligheder, selskaberne påberåber sig.

Kapitel 1. Manglende begrundelse

132 De sagsøgende selskaber anfører, at de individuelle beslutninger ikke indeholder en ordentlig begrundelse, idet Kommissionen blot med en henvisning til beslutning 962/77 tildeler en bøde. Med en pseudobegrundelse i vendinger som »når henses til overtrædelsernes art, underbudsbeløbenes størrelse samt virksomhedens skatteevne på salgstidspunktet . . .« har Kommissionen kunnet fastsætte bøden ganske vilkårligt. Selskaberne kritiserer endvidere Kommissionen for at have undladt at besvare de bemærkninger, de fremsatte under den administrative procedure og anser dette for så meget mere beklageligt, som begrundelseskravet udgør det eneste virkelige værn for de retsundergivnes rettigheder.

133 Kommissionen gør gældende, at når en individuel beslutning henviser til de traktatbestemmelser og generelle beslutninger, der finder anvendelse, nævner de faktiske omstændigheder i betragtningerne og opstiller sine bestemmelser i logisk sammenhæng med disse angivelser, indeholder beslutningen en gyldig begrundelse.

134 Af ordlyden af de individuelle beslutninger fremgår, at Kommissionen for samtlige virksomheders vedkommende har anvendt samme opstilling: efter en omtale af de anvendelige traktatbestemmelser og beslutninger anføres, under hvilke omstændigheder overtrædelserne af disse regelsæt er konstateret og er blevet meddelt virksomhederne, samt på hvilken måde disse har fremsat deres

bemærkninger. Derefter anføres de forhold, der konstituerer overtrædelsen, og den bøde, der i den anledning tildeles, angives.

135 På grundlag af denne opstilling har det kunnet ses, at såfremt de sagsøgende selskaber sammenholdt den individuelle beslutning til dem med den generelle beslutning 962/77, kunne de ikke være ubekendt med de lovovertrædelser, som de påstodes at have gjort sig skyldig i; det kan herefter ikke lægges Kommissionen til last, at den har undladt i de individuelle beslutninger at tilføje den specielle begrundelse fra den generelle beslutning, til hvis gennemførelse de var udstedt, og hvis indhold de berørte selskaber ikke kunne være ubekendt med. Den fyldige argumentation, som de sagsøgende selskaber under den skriftlige og de mundtlige forhandlinger har støttet sig på, viser i øvrigt, at den foreliggende begrundelse ingenlunde har skadet dem i førelsen af deres sag.

136 Den omhandlede søgsmålsgrund må derfor forkastes.

Kapitel 2. De påberåbte ansvarsfritagelsesgrunde

137 De sagsøgende selskaber har påberåbt sig forskellige fritagelsesgrunde og har herved benyttet forskellige betegnelser til karakteristik af den tvangssituation, som anvendelsen af beslutning 962/77 havde medført for dem, og som truede deres eksistens eller i al fald kontinuiteten i deres virksomhed. Disse grunde har de henført under tre begreber — nødværge, force majeure og nødret — der hver for sig skal undersøges i det følgende.

Nødværge

138 Nødværge, der begrebsmæssigt indebærer en forsvarshandling vendt mod et retsstridigt angreb, kan ikke udgøre et ansvarsfritagende forhold for erhvervsdrivende, når de forsætligt overtræder en generel beslutning, hvis lovlighed hverken i sig selv eller på baggrund af de økonomiske kendsgerninger og omstændigheder, der begrunder den, kan drages i tvivl. De sagsøgende selskaber har ikke i det foreliggende tilfælde, i hvilket det er blevet fastslået, at beslutning 962/77 er formelt og materielt gyldigt i henhold til EKSF-traktaten, grundlag for at påberåbe sig nødværge, idet denne ansvars-

fritagelsesgrund ikke kan gøres gældende over for en offentlig myndighed, der handler retmæssigt inden for rammerne af de beføjelser, den har efter loven.

Force majeure

139 De sagsøgende selskaber anfører, at de som følge af »andre producenters« overtrædelse af mindsteprisbeslutningen er kommet i en force majeure-situation, der tvang dem til selv at overtræde beslutning 962/77 for ikke at blive trængt ud af markedet for armeringsstål.

140 Force majeure forudsætter imidlertid, at virkningerne af den udefra kommende årsag, de retsundergivne påberåber sig, er i den grad uafvendelige og uundgåelige, at det bliver umuligt for de pågældende at opfylde deres forpligtelser, altså i det foreliggende tilfælde, at virksomhederne ikke har kunnet gøre andet end at overtræde beslutning 962/77.

141 Imidlertid fremgår af de fremlagte aktstykker, at kun 29 af de 181 virksomheder, der belv kontrolleret i perioden juni 1977 — september 1979, har gjort sig skyldige i overtrædelser af mindstepriserne. Heraf ses, at de fleste virksomheder underordnede sig, idet de enten skaffede sig andre kunder eller omlagde produktionen eller fastholdt et vist produktionsniveau under overholdelse af mindstepriserne. Den udefra kommende omstændighed, de sagsøgende selskaber har påberåbt sig, bragte dem ikke i en situation, der ikke kunne afvendes, og det er derfor udelukket at anvende force majeure-begrebet til fordel for dem.

Nødret

142 De sagsøgende selskaber har gjort gældende, at de har været i en nødsituation, der tvang dem til at tilsidesætte deres forpligtelser i henhold til beslutning 962/77. De italienske selskaber anfører navnlig, at det har været dem faktisk umuligt at nedbringe deres faste omkostninger som følge af faren for strejker og uro, såfremt der måtte foretages afskedigelser, og at de således

med det omsætningsfald, der måtte påregnes, har været truet i deres eksistens; de sagsøgende selskaber Montereau og Korf anser deres adfærd for retsmæssig ifølge grundsætningen »nød bryder alle love«; selskabet Maxhütte hævder, at den »eneste redning« for selskabet lå i en generobring af markedsandelen gennem salg til priser under mindstepriserne og mener, at den nødsituation, det var ude i, var affødt af flere forhold, bl.a. ordningens utilstrækkelighed og fejl og selskabets overholdelse af mindstepriserne i juni og juli, hvor dets konkurrenter ikke havde fulgt dem. Selskaberne anfører således mange forskellige argumenter for, at der forelå en trussel mod fortsættelsen af deres virksomhed.

143 Der er imidlertid ingen grund til at undersøge, om den således påberåbte trussel kunne fremkalde en nødsituation, i hvilken selskabernes adfærd blev retmæssig; det vil være tilstrækkeligt at fastslå, at ingen af de virksomheder, der har overholdt den generelle beslutning 962/77 har stået i fare for konkurs eller likvidation, og at de sagsøgende selskabers eksistens ikke har været i fare, selv om nogle af dem måtte konstatere et fald i afsætningen.

144 Med hensyn til virksomheden Stefana Antonio, hvis økonomiske stilling var særlig vanskelig, må det fastslås, at dette skyldtes denne virksomheds valg af tidspunkt for gennemførelse af strukturændringer, dvs. dens fejlagtige bedømmelse af ugunstige konjunkturer, der var kendt af alle; selskabet kan ikke på grundlag af sine specielle forhold påberåbe sig en nødsituation.

Kapitel 3. Tilpasning

145 Selskabet Feralpi har med en søgsmålsgrund, som også de øvrige italienske selskaber har påberåbt sig, gjort gældende, at dets adfærd var lovlig, idet det solgte rundt armeringsstål til mindstepriser fremkommet ved gennemførelse af tilpasninger i henhold til fællesskabsreglerne.

146 Under henvisning til artikel 6 i beslutning 30/53 af 2. maj 1953 (EFT 1952-1958, s. 9) som ændret ved artikel 2 i beslutning 72/440/EKSF af 22. december 1972 (EFT 1972 (28.-30. 12.), s. 27) har Feralpi herved for det

første gjort gældende, at det har haft ret til at bringe sit tilbud på linje med de af Fællesskabets andre virksomheder faktisk anvendte priser og ikke blot med en konkurrents listepriser.

147 Men Kommissionen har korrekt anført, at denne tilpasningsadgang kun gælder for produkter, for hvilke »forpligtelsen til offentliggørelse af priserne er bortfaldet eller begrænset«, dvs. for de produkter, der er nævnt i artikel 8 i beslutning 31/53/EKSF af 2. maj 1953 (EFT 1952-1958, s. 11) som ændret ved beslutning 72/441/EKSF af 22. december 1972 (EFT 1972 (28. - 30. 12.), s. 30); armeringsstål nævnes ikke blandt disse produkter.

148 For armeringsstål har der således inden for Fællesskabet kun lovligt kunnet ske tilpasning til listepriserne hos en konkurrent fra Fællesskabet.

149 Feralpi gør endvidere gældende, at det frem til den 15. marts 1978 — ikrafttrædelsesdatoen for beslutning 527/78 om forbud mod tilpasning til tilbud af jern- og stålprodukter indført fra visse tredjelande — ikke alene har kunnet gennemføre tilpasning som ovenfor omtalt, men også tilpasning efter priser i Fællesskabet fremkommet ved en tidligere tilpasning efter tilbud fra tredjelande.

150 Kommissionen har heroverfor indvendt, at en tilpasning til tilbud fra tredjelande kun er lovlig, såfremt virksomhederne inden tre dage har givet Kommissionen meddelelse om den forretning, ved hvilken de tilpasser deres tilbud, jf. artikel 1, i beslutning 23/63 af 11. december 1963 (EFT 1963-1964, s. 67).

151 Såfremt dette sidste anbringende alene vedrørte tilpasningsprocedurens formelle gyldighed, ville det være at afvise, idet undladt meddelelse ikke er en overtrædelse af mindsteprisordningen.

152 Kommissionen har dog med rette anført, at det sagsøgende selskab har skullet føre bevis for sin tilpasning efter tilbud fra tredjelande; det har Feralpi ikke gjort, og der er derfor ingen mulighed for at anerkende gyldigheden af

en tilpasning som nævnt og endnu mindre gyldigheden af en tilpasning efter et tilbud fra Fællesskabet, der selv er resultatet af en — ubevist — tilpasning efter et tilbud fra et tredjeland.

153 Feralpi har endelig med hensyn til salgene i Forbundsrepublikken Tyskland gjort gældende, at tilpasningen her er sket efter prislister, som er offentliggjort af tyske virksomheder, således at der, hvis disse tilpasninger overhovedet skulle være ulovlige, i al fald kun kan blive tale om overtrædelser af EKSF-traktatens artikel 60 og ikke af midstepriserne.

154 Indledningsvis skal det bemærkes, at artikel 6, stk. 1, i beslutning 962/77 ikke er til hinder for tilpasninger »til mere gunstige listepriser hos andre producenter i Fællesskabet«, men alle prislister fra virksomhederne i Fællesskabet skal være i overensstemmelse med beslutningen om indførelse af mindstepriser, og der er ingen mulighed for salg til priser under mindstepriserne efter tilpasning til tilbud i Fællesskabet. Heraf følger, at salg til priser under mindstepriserne ikke blot er en ulovlig tilpasning i Fællesskabet, og altså en overtrædelse af EKSF-traktatens artikel 60, men også en overtrædelse af mindsteprisordningen.

155 Imidlertid opnåede nu Feralpi — ved at fratrække den tyske listepris, som selskabet hævder at have tilpasset sig — transportomkostningerne fra Lonato (Feralpi's paritetspunkt) til bestemmelsesstedets paritetspunkt, en »tilpasset« salgspris, der var lavere end den pris, som anvendelsen af en fællesskabsvirksomheds prisliste ville have medført, og dette er i henhold til artikel 6, stk. 1, forbudt. De salg, der skete i Forbundsrepublikken Tyskland til priser under mindstepriserne har derfor været overtrædelser af traktatens artikel 61.

Tredje del. Nedsættelse af bøderne

Kapitel 1. Generelt

156 De sagsøgende selskaber har subsidiært i påstandene og under den mundtlige forhandling krævet bøderne nedsat.

157 Det må fastholdes, at de omhandlede overtrædelser blev begået under en krise, der bragte mange virksomheder inden for sektoren i fare og gav anledning til en krisebekæmpelsesplan i hovedsagen baseret på solidaritetsprincippet, der var det eneste egnede princip for en afhjælpning af krisen i hele sektoren.

158 Det må ganske vist fastslås, at dette princips overholdelse krævede ofre af de mest produktive virksomheder navnlig i betragtning af den frihed i prismæssig henseende, som de handlende og importørerne havde i 1977, hvor de fleste af de konstaterede overtrædelser blev begået.

159 Når henses til de bødesatser, Kommissionen kan anvende i henhold til traktatens artikel 64 — bøder op til det dobbelte af værdien af de ulovlige salg — har Kommissionen imidlertid med de satser, den besluttede at anvende — nemlig 25 % af underbudsbeløbet for virksomheder uden særlige økonomiske vanskeligheder, 10 % for underskudsgivende mellemstore virksomheder og 1 % for virksomheder under konkurs — taget rimeligt hensyn til de faktiske omstændigheder.

160 Når bortses fra de krav om nedsættelse, der angår en dårlig anvendelse af de af Kommissionen valgte takster, og som behandles i det følgende, er de sagsøgende selskabers krav om bødernes nedsættelse derfor ubegrundede.

Kapitel 2. De enkelte tilfælde

1. Antonio Stefana

161 Dette selskab har anført, at det var i en overordentlig kritisk situation, dengang bøden blev pålagt, og Kommissionen har ikke bestridt dette. Derfor skal i overensstemmelse med de af Kommissionen fastlagte kriterier satsen på 10 og ikke 25 % af underbudsbeløbet anvendes på denne virksomhed, og bøden således nedsættes fra 50 852 000 LIT til 20 340 800 LIT:

2. Krav om eventuelle nedsættelser af underbudsbeløbene

a) Di Darfo

162 Det sagsøgende selskab påberåber sig indledningsvis en prodecurefejl, idet det anfører, at det først den 23. juni 1978 blev indkaldt til et til den 29. juni 1978 fastsat møde i Bruxelles med henblik på afgivelse af supplerende mundtlige forklaringer, og at dets anmodning om udsættelse blev afslået; selskabet har af denne grund påstået den individuelle beslutning om bøde af 18. august 1978 annulleret, fordi Kommissionens afslag har hindret det i at forsvare sig, som det har haft ret til.

163 Kommissionen anfører, at der ikke påhviler den nogen forpligtelse til at give parterne adgang til at afgive mundtlig forklaring, og at den således ikke kan være bundet af bestemte fristregler. Der er her således hverken tale om procedurefejl eller om afskæring fra adgangen til et passende forsvar.

164 Det er korrekt, at traktatens artikel 36, som Di Darfo har påberåbt sig, kun foreskriver, at Kommissionen inden den træffer bestemmelse om en økonomisk sanktion skal give vedkommende virksomhed lejlighed til at fremsætte sine bemærkninger, og at virksomheden i det foreliggende tilfælde har fremsat skriftlige bemærkninger, men det skal dog fastslås, at den frist, Kommissionen gav virksomheden Di Darfo — med indkaldelsen til mødet i Bruxelles — burde have været længere, således at dette selskabs mulighed for på en hensigtsmæssig måde at tilkendegive sin mening vedrørende en række omtvistede dokumenter ikke belv gjort illusorisk. Kommissionens handlemåde på dette punkt kan imidlertid ikke i sig selv medføre annullation af den anfægtede beslutning, idet det sagsøgende selskab tidligere har haft lejlighed til at fremsætte skriftlige bemærkninger; men Domstolen skal undersøge de dokumenter, som selskabet lod uomtalt i de skriftlige bemærkninger til Kommissionen, og som det ønskede at fremlægge på det møde, som det var afskåret fra at deltage i.

165 Det sagsøgende selskab gør dernæst gældende, at regningerne nr. 1626, 1628 og 1630 — alle fra den 2. september 1977 — ikke vedrører rundt armeringsstål, men derimod stangstål af typen ST 37, og at de derfor ikke er inden for anvendelsesområdet for beslutning 962/77. Heroverfor har Kommissionen dog rigtigt anført, at regningerne bærer påtegningen »delvis tilpasning til

AFIM-prislisten«, og at denne prisliste kun omfatter rundt armeringsstål, hvorfor det sagsøgende selskabs anbringende vil være at afvise.

166 Selskabet anfører endelig, at Kommissionen urigtigt under de påståede ulovlige salg har henført nogle regninger ifølge ordrer, der var effektueret, inden beslutning 962/77 trådte i kraft; det drejer sig om to grupper ordrer, den ene fra mellemhandlerfirmaet Darma SpA på virksomheden Maretto Blein's vegne, den anden fra firmaet Albani de Merate på virksomheden Baraclit SpA's vegne.

167 Dette afvises af Kommissionen, der anfører, at de ordrer, Di Dafro har vedlagt som bevis, ikke blev fremlagt under virsomhedskontrollen. Men dette argument kan Kommissionen ikke benytte, idet der netop i dette tilfælde må tages hensyn til de dokumenter, som den sagsøgende virksomhed ikke omtalte i sine skriftlige bemærkninger til Kommissionen og ikke fik lejlighed til senere at fremlægge.

168 Under den mundtlige forhandling har Kommissionen fremlagt en af de regninger (nr. 1514), som ifølge Di Darfo angår ordrer afgivet før den 8. maj 1977; denne regning er ganske vist dateret 2. august 1977, men kan dog ikke på nogen måde benyttes til gendrivelse af indholdet i de af Di Darfo fremlagte dokumenter; de viser nemlig, at de ordrer, der dannede grundlag for en aftale, med den dertil hørende enighed mellem parterne om vare og pris, faktisk var afgivet før den 8. maj 1977.

169 Det sagsøgende selskabs anbringende må derfor anerkendes, og de til de omhandlede ordrer svarende salg udskilles fra de salg, for hvilke der er pålagt bøde; de udgør 3,4 % af det samlede salg og den Di Darfo pålagte bøde skal derfor nedsættes med 3,4 %, dvs. fra 27 830 000 LIT til 26 883 780 LIT.

b) Rumi

170 Det sagsøgende selskab gør gældende, at Kommissionen ved beregningen af underbudsbeløbet fejlagtigt er gået ud fra en pris pr. ton rundt armeringsstål

på 540 DM, idet selskabet ved sine salg af armeringsstål har tilpasset sig efter paritetspunkterne Saarbrücken og Oberhausen, således at prisen pr. ton i kraft af transportomkostningerne blev nedbragt til 451,87 DM. Selskabet mener, at underbudsbeløbet herved nedbringes fra 200 til 100 mio LIT, og at bøden skal beregnes af det sidste beløb.

171 Hertil har Kommissionen med rette gjort gældende, dels, at det til støtte for dette krav fremlagte aktstykke angår senere salg end de ved underbudsbeløbets beregning medtagne salg, dels, at de omhandlede varers bestemmelsessted var Nederlandene; under disse omstændigheder er en tilpasning til paritetspunkter i Tyskland i strid med traktatens artikel 60; det sagsøgende selskab har i kraft af denne ulovlige tilpasning været i stand til at gå under mindstepriserne, og tilpasningen udgør derfor også en overtrædelse af mindsteprisordningen. Selskabet Rumi's anbringende vil derfor være at forkaste.

c) Feralpi

172 Det sagsøgende selskab gør gældende, at Kommissionen urigtigt har lastet det for anvendelse af priser under mindstepriserne og herved støttet sig på en række regninger, hvor prisen var påført i hånden; selskabet finder, at disse håndskrevne påtegninger er uden nogen som helst beviskraft, idet de nævnte regninger ikke havde noget med de virkelige aftalevilkår at gøre.

173 Kommissionen har fremlagt en række kopier af telexmeddelelser, vedrørende de omhandlede salg, der viser en forskel mellem den til mindstepriserne svarende salgspris i DM og det beløb i LIT, der skulle anføres på regningen, og som lå under mindsteprisen.

174 Indholdet af disse dokumenter bekræftes endvidere af den skriftlige forklaring fra Kommissionens inspektør, og det sagsøgende selskabs anbringende må derfor forkastes.

175 Det sagsøgende selskab gør dernæst gældende, at det ved salg af rundt armeringsstål har beregnet sig et kvalitetstillæg, som Kommissionen har set bort fra ved beregningen af underbudsbeløbet.

176 Det skal herved bemærkes, at det i artikel 2 i beslutning 3000/77 udtales, at mindstepriserne er basispriser omfattende tillæg for kvalitet, mens det i artikel 2 i beslutning 962/77 blot hed, at mindstepriserne er basispriser. Mindstepriserne omfattede således fra den 1. januar 1978, hvor beslutning 3000/77 trådte i kraft, tillæg for kvalitet, medens de til tillæg svarende beløb efter beslutning 962/77 derimod kunne lægges til mindstepriserne.

177 Da overtrædelserne er begået i tiden mellem den 3. marts og den 3. maj 1978 skal underbudsbeløbet ansættes til forskellen mellem mindsteprisen (inkl. tillæg for diameter) og den salgspris, der blev anvendt, og som inkluderer basisprisen med tillæg for kvalitet.

178 Af disse grunde skal Domstolen derfor nedsætte bøden fra 55 110 000 LIT til 50 000 000 LIT:

Sagens omkostninger

179 I medfør af artikel 69, stk. 2, i procesreglementet skal den part, der taber sagen, afholde dennes omkostninger.

180 I medfør af samme artikels stk. 3, kan Domstolen ophæve sagsomkostningerne helt eller delvis, hvis hver af parterne henholdsvis taber eller vinder på et eller flere punkter, eller hvor der foreligger ganske særlige grunde.

181 I sagerne 154/78 (Valsabbia), 205/78 (Stefana Fratelli), 206/78 (AFIM), 227/78 (Di Darfo), 228/78 (Sider Camuna), 263/78 (Rumi), 263/78 (Feralpi), 31/79 (Montereau) — herunder begæringen om en foreløbig forholdsregel — 39/79 (OLS), 83/79 (Maximilianshütte), 85/79 (Korf Industrie) har sagsøgerne tabt sagen på alle væsentlige punkter og må derfor idømmes sagens omkostninger.

182 I sag 226/78 har Kommissionen tabt sagen for så vidt angår den subsidiære påstand om nedsættelse af bøden, hvorfor sagens omkostninger ophæves.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN

1. **De sagsøgerne pålagte bøder nedsættes:**

   — **til 19 042 RE, eller 20 340 800 LIT for Antonio Stefano (sag 226/78)**

   — **til 25 168 RE, eller 26 883 780 LIT for Di Darfo (227/78)**

   — **til 46 298 RE, eller 50 000 000 LIT for Feralpi (228/78).**

2. **I øvrigt frifindes Kommissionen.**

3. **Sagsøgerne i sagerne 154/78 (Valsabbia), 205/78 (Stefana Fratelli), 206/78 (AFIM), 227/78 (Di Darfo), 228/78 (Sider Camuna), 263/78 (Rumi), 264/78 (Feralpi), 31/79 (Montereau), 39/79 (OLS), 83/79 (Maximilianshütte) og 85/79 (Korf Industrie), idømmes samtlige disse sagers omkostninger.**

4. **I sag 226/78 (Antonio Stefana) ophæves omkostningerne.**

Kutscher O'Keeffe Touffait Mertens de Wilmars Pescatore

Mackenzie Stuart Bosco Koopmans Due

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 18. marts 1980.

A. Van Houtte
Justitssekretær

H. Kutscher
Præsident

INDHOLDSFORTEGNELSE

Sagsfremstilling

I — Faktiske omstændigheder og retsforhandlinger 913
I de forenede sager 154/78, 205 og 206/78, 226 til 228/78, 263 og 264/78, 39/79 913
I sag 31/79 915
I sag 83/79 915
I sag 85/79 916

II — Parternes påstande 916
I de forenede sager 154/78, 205 og 206/78, 226 til 228/78, 263 og 264/78, 39/79 916
I sag 31/79 920
I sag 83/79 921
I sag 85/79 922

III — Sammenfatning af parternes anbringender og argumenter 922
I de forenede sager 154/78, 205 og 206/78, 226 til 228/78, 263 og 264/78, 39/79 922
A — Indledning: synspunkter vedrørende markedet for rundt armeringsstål og situationen for Brescia-virksomhederne som følge af beslutning 962/77 EKSF 922
B — Første søgsmålsgrund: Beslutning 962/77 er udtryk for en klar tilsidesættelse af traktaten, navnlig artikel 61 b, jf. artiklerne 2, 3 og 4 i EKSF-traktaten, og Konventionen til beskyttelse af menneskerettigheder 930
1. Overtrædelse af artikel 2 i EKSF-traktaten 930
2. Tilsidesættelse af artikel 3, hvis målsætning skal være opfyldt i tilfælde af fastsættelse af mindstepriser i henhold til artikel 61 931
3. Tilsidesættelse af artiklerne 4 og 5 i EKSF-traktaten samt af Konventionen til beskyttelse af Menneskerettigheder og grundlæggende Frihedsrettigheder 934
4. Overtrædelse af artikel 61 b) i EKSF-traktaten 936
C — Anden søgsmålsgrund: Beslutning 962/77 er et udtryk for magtfordrejning fra Kommissionens side 940
D — Tredje søgsmålsgrund: Beslutning 962/77 er behæftet med væsentlige formelle mangler som følge af utilstrækkelig begrundelse 942
E — Fjerde søgsmålsgrund: Den individuelle beslutnings retsstridighed 944
F — Kommissionens beregninger specielt for såvidt angår Di Darfo, Rumi og Feralpi 948
I sag 31/79 953
A — Sagens antagelse til realitetsbehandling 953
B — Det sagsøgende selskabs økonomiske situation på baggrund af markedsforholdene 953
C — Overtrædelse af artikel 61 i EKSF-traktaten og af beslutning 962/77/EKSF 954
D — Overskridelse af den ved artikel 64 i EKSF-traktaten tillagte skønsbeføjelse 955

E — Overtrædelse af artikel 60, stk. 2, litra b), i EKSF-traktaten samt af grundsætningen vedrørende konkurrencedygtige priser 955
F — Forskelsbehandling og det sagsøgende selskabs særlige situation 956
G — Den eventuelle begrundelse „nød bryder alle love" 957
H — Nedsættelse af bøden 957
I — Sagens omkostninger 958

I sag 83/79 959
A — Maxhüttes stævning 959
B — Kommissionens svarskrift 965
C — Maxhüttes replik 969
D — Kommissionens duplik 975

I sag 85/79 978
A — Korf's stævning 978
B — Kommissionens svarskrift 981
C — Korf's replik 983
D — Kommissionens duplik 986

IV — Mundtlig forhandling 989

Præmisser

Oversigt 989

Indledning. Spørgsmålet, om den søgsmålsgrund, at beslutning 962/77 er retsstridig, samt om de af sagsøgerne herved anførte anbringender og argumenter kan antages til realitetsbehandling 990

Første del. Lovligheden af den generelle beslutning 962/77 993
Kapitel 1. I forhold til EKSF-traktatens artikel 61 993
1. afdeling. De formelle betingelser, der kræves opfyldt ved vedtagelsen af en beslutning i henhold til artikel 61 993
1. afsnit. De generelle formelle betingelser (traktatens artikel 5 og artikel 15) 993
2. afsnit. De særlige begrundelseskrav i artikel 61 995
3. afsnit. De særlige formforskrifter i artikel 61 997
2. afdeling. De materielle betingelser i artikel 61 1000
1. afsnit. Spørgsmålet, om der har bestået en åbenbar eller overhængende krise 1000
2. afsnit. Traktatens artikel 3 1002
3. afsnit. Prisniveauet i relation til traktatens artikel 61, stk. 2 1005

Kapitel 2. Traktatens øvrige artikler samt de af de sagsøgende selskaber påberåbte almindelige retsgrundsætninger 1008
1. afdeling. Traktatens artikler 2, 4 og 5 1008

2. afdeling. Lovligheden af beslutning 962/77 i henhold til de almindelige retsgrundsætninger 1010

1. afsnit. Respekten for ejendomsretten 1010

2. afsnit. Overholdelsen af proportionalitetsprincippet 1011

a) Prøvelsen af de forskellige punkter 1011

1. Ordningens forenelighed med national støtte 1011

2. Ordningens forenelighed med kanaliseringen af afsætningen gennem UCRO 1012

3. Utilstrækkelig kontrol 1013

4. Undladelsen af at inddrage handelen under ordningen 1013

5. Undladelse af under ordningen at medtage importen, der — som en mulig følgevirkning — kunne danne grundlag for pristilpasning . . . 1015

b) De ovenfor konstaterede manglers betydning for spørgsmålet om uforholdsmæssigheden af de byrder, der er blevet pålagt virksomhederne . . 1017

Kapitel 3. Søgsmålsgrunden magtfordrejning 1018

Andel del. Lovligheden af de individuelle beslutninger om bøde 1020

Kapitel 1. Manglende begrundelse 1020

Kapitel 2. De påberåbte ansvarsfritagelsesgrunde 1021

Nødværge 1021

Force majeure 1022

Nødret 1022

Kapitel 3. Tilpasning 1023

Tredje Del. Nedsættelse af bøderne 1025

Kapitel 1. Generelt 1025

Kapitel 2. De enkelte tilfælde 1026

1. Antonio Stefana 1026

2. Krav om eventuelle nedsættelser af underbudsbeløbene 1027

a) Di Darfo 1027

b) Rumi 1028

c) Feralpi 1029

Sagens omkostninger 1030

Domskonklusion 1031